

2022-03-30

Granskning av regionens bolag 2021

I det här dokumentet hittar du granskningsrapporter och granskningsredogörelser för regionens bolag.

1. Almi Företagspartner Väst AB
2. Dalslands kanal AB
3. Film i Väst AB
4. Göteborgs Spårvägar AB
5. Göteborgs Symfoniker AB
6. GöteborgsOperan AB
7. Netwest AB
8. Regionteater Väst AB
9. Turistrådet Västsverige AB
10. Västtrafik AB

Lekmannarevisorns granskningsrapport

Till bolagsstämman i Almi Företagspartner Väst AB
Organisationsnummer 556488-1307

Almi företagspartner Väst AB (organisationsnummer 556488-1307) är ett regionalt dotterbolag i Almi-koncernen och ägs av det statliga bolaget Almi Företagspartner AB med 51 procent, av Västra Götalandsregionen (organisationsnummer 232100-0131) med 36,75 procent, och av Business Regions Göteborg AB (organisationsnummer 556439-5878) med 12,25 procent. Bolaget svarar under bolagsstämman.

Västra Götalandsregionen och bolagsstämman har utsett undertecknad till lekmannarevisor för bolaget. Uppdraget som lekmannarevisor är att granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om den interna kontrollen är tillräcklig. Uppdraget utgår från aktiebolagslag och kommunallagen.

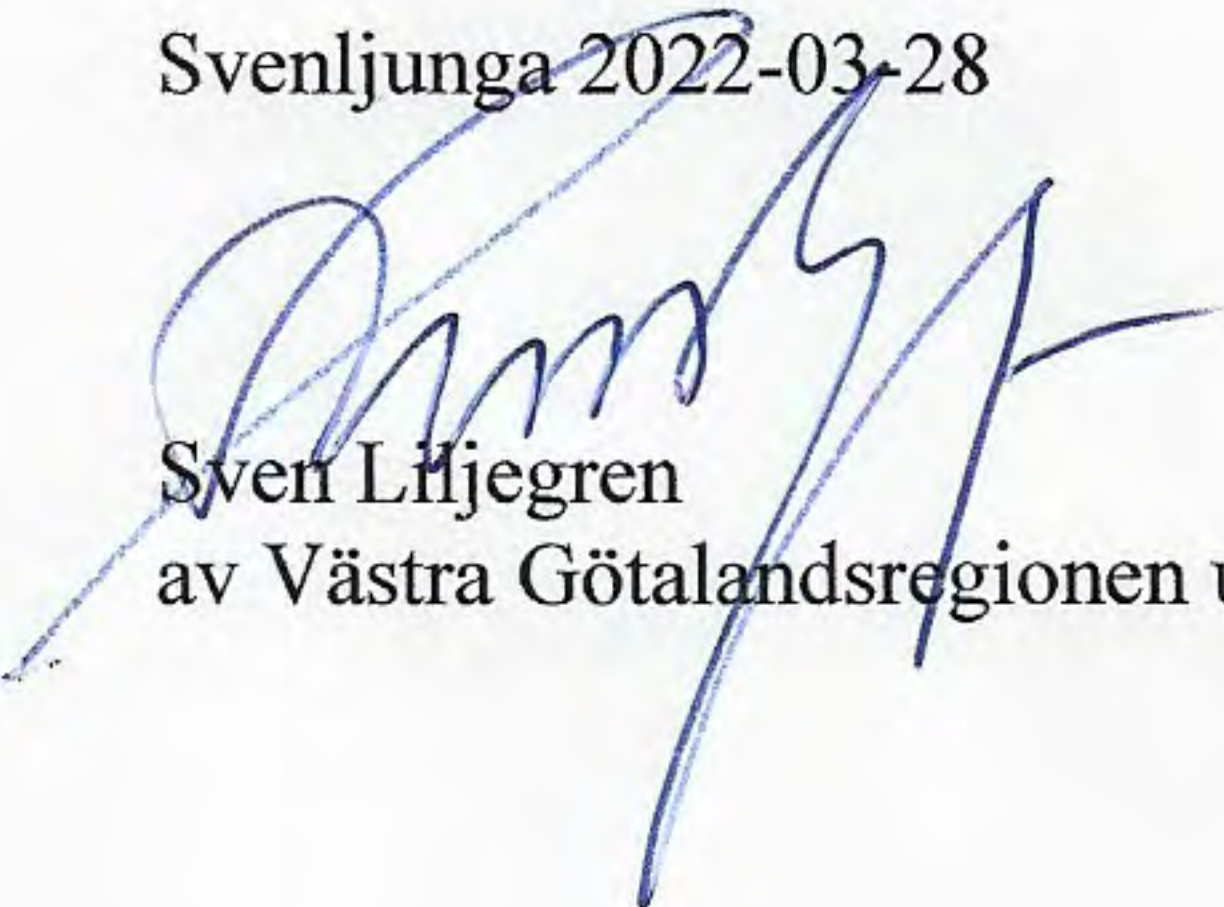
Lekmannarevisionen i Västra Götalandsregionens hel- och delägda bolag syftar till att stärka den demokratiska insynen i bolagen.

Lekmannarevisorn avslutar årets granskning med att upprätta och lämna en granskningsrapport till bolagets styrelse. Till granskningsrapport biläggs en granskningsredogörelse som närmare redogör för årets granskning. Granskningsrapporten lämnas också till regionfullmäktige, genom att den fogas till revisionsberättelsen från kommunens revisorer.

Årets granskning har utförts enligt aktiebolagslagen, kommunallag och god revisionssed i kommunal verksamhet. Det innebär att jag har planerat och genomfört granskning för att i rimlig grad försäkra mig om att bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt ändamålsenligt tillfredsställande sätt samt att bolagets interna kontroll är tillräcklig. Jag anser att min granskning ger mig rimlig grund för mitt uttalande.

Jag bedömer att bolagets verksamhet skötts på ett ändamålsenligt sätt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att den interna kontrollen har varit tillräcklig. Jag finner därför ingen anledning till anmärkning mot styrelsens ledamöter eller verkställande direktören.

Svenljunga 2022-03-28

Sven Liljegren

av Västra Götalandsregionen utsedd lekmannarevisor i Almi Företagspartner Väst AB.

Revisionsenheten
Västra Götalandsregionen
2021-03-14

Granskningsredogörelse Almi Företagspartner Väst AB 2021 Lekmannarevision 2021

Innehåll

Sammanfattning	1
Årets granskning	2
Styrelsens ansvar	2
Resultatet av revisorernas granskning	3
Ekonomi	3
Verksamhet	4
Intern styrning och kontroll	6
Sammanfattande bedömning och rekommendationer	7

Almi Företagspartner Väst AB – lekmannarevision av verksamhetsåret 2021

Lekmannarevisor: Sven Liljegren, telefon 073 26 22 924

Sakkunnigt biträde till lekmannarevisor: Kristoffer Lundqvist, telefon 0700 85 25 18

Hemsida: [Revision - Västra Götalandsregionen \(vgregion.se\)](http://Revision - Västra Götalandsregionen (vgregion.se))

Sammanfattning

Almi Företagspartner Väst AB är ett regionalt dotterbolag till det statliga moderbolaget Almi Företagspartner AB. Dotterbolaget är delägt av Västra Götalandsregionen och av Business Regions Göteborg AB.

Lekmannarevision sker av bolaget enligt bestämmelser i aktiebolagslag (2005:551) 10 kapitlet 3 § och kommunallagen (2017:725) 12 kapitlet. Lekmannarevisorernas uppdrag är att granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om bolagets interna kontroll är tillräcklig. Bolaget svarar under bolagsstämman. Objekt för granskningen är bolagets styrelse och VD.

Almi Företagspartner Väst AB har till uppdrag att stärka utvecklingen av regionens näringsliv med utgångspunkt i regionens behov och verka för en hållbar tillväxt. Bolagets ska på moderbolagets uppdrag bedriva verksamhet i enlighet med statlig förordning om regionala utvecklingsbolag¹ i form av rådgivning och låneverksamhet² enligt Almi-koncernens mål³. Bolagets delägare ställer årligen en ägaranvisning⁴ och finansiering⁵ till bolaget med mål som är i enlighet med moderbolagets mål. Almi Företagspartner Väst AB ska erbjuda tjänster inom affärsutveckling och utlåning i huvudsak riktade till företag med lönsamhets- och tillväxtpotential. Bolagets styrelse och verkställande direktör ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med föreskrifter, bolagsordning och ägaranvisning.

Granskning skett av bolagets måluppfyllelse, övergripande styrning och interna kontroll för dess kärnverksamhet lån och affärsutveckling. Bolagets styrning och kontroll av verksamheten sker enligt ägardirektiv och bolagsordning. Bolagets låneverksamhet sker på kommission från moderbolaget och mot moderbolagets lånestock samt redovisas i moderbolaget. Bolaget har en systematisk styrning inom sitt ansvar och en verksamhet och ekonomi i balans utifrån ägarnas satta årsmål för rådgivning- och låneverksamhet. Bolaget har en säkerställt en tillräcklig intern kontroll av verksamheten som är integrerad i bolagets styrsystem och som utgör en del av koncernens interna kontroll och styrsystem.

Bedömning

Utifrån vad som framkommit i årets granskning av Almi Företagspartner Väst AB är lekmannarevisionens bedömning att bolagets verksamhet i allt väsentligt har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att bolagets interna kontroll är tillräcklig.

¹ Förordning (2012:872) om statlig finansiering genom regionala utvecklingsbolag.

² Bolagsordning Almi Företagspartner Väst AB.

³ Almi Företagspartner VÄST AB, affärsplan och budget 2021, styrelsehandling 2020-10-16 § 143.

⁴ Ägaranvisning för Almi Företagspartner Väst AB 2021. Västra Götalandsregionen 2021-01-29 (RUN 2020-00322-6), Business Region Göteborg AB 2021-02-09, Almi Företagspartner AB, 2021-01-12.

⁵ Överenskommelse om finansiering av Almi Företagspartner Väst AB:s verksamhet 2021. Västra Götalandsregionen 2021-01-29 (RUN 2020-00322-6), Business Region Göteborg AB 2021-02-09, Almi Företagspartner AB, 2021-01-12.

Årets granskning

Almi företagspartner Väst AB är ett offentligt aktiebolag. Almi Företagspartner Väst AB ägs till 51 procent av moderbolaget i Almikoncernen Almi Företagspartner AB, 556481–6204, till 36,75 procent av Västra Götalandsregionen, 232100–0131, och till 12,25 procent av Business Region Göteborg AB, 556439–5878.

Lekmannarevision sker av bolaget enligt bestämmelser i aktiebolagslag (2005:551) 10 kapitlet 3 § och kommunallagen (2017:725) 12 kapitlet. Lekmannarevisionen utförs enligt god revisionsred för kommunal verksamhet⁶. Lekmannarevisorernas uppdrag är att granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om bolagets interna kontroll är tillräcklig. Objekt för granskningen är bolagets styrelse och VD.

Lekmannarevisor avger ett uttalande i granskningsrapport till bolagets styrelse och ägare. I granskningsrapporten uttalar sig lekmannarevisorerna om bolagets verksamhet bedöms var ändamålsenlig och ekonomiskt tillfredsställande samt om bolagets interna kontroll är tillräcklig. Styrelsen lägger fram granskningsrapporten på bolagsstämman. Denna granskningsredogörelse är en bilaga till granskningsrapporten. Bolagets vd Agneta Olsson har beretts tillfälle att faktagranska granskningsredogörelsen innan dess fastställande.

Sven Liljegren är lekmannarevisor för bolaget, utsedd av Västra Götalandsregionen. Kristoffer Lundqvist, revisionsenheten Västra Götalandsregionen är sakkunnigt biträde till lekmannarevisor. Auktoriserad revision av bolaget sker enligt aktiebolagslag (2005:551) och utförs av revisionsbyrån Deloitte.

Styrelsens ansvar

Bolagets styrelse och verkställande direktör svarar under bolagsstämman. Styrelse och verkställande direktör ansvarar för att bolagets verksamhet bedrivs i enlighet med författning, bolagsordning och ägaranvisning.

Almi Företagspartner Väst AB ska stärka utvecklingen av regionens näringsliv med utgångspunkt i regionens behov och verka för en hållbar tillväxt. Bolagets ska på moderbolagets uppdrag bedriva verksamhet i enlighet med statlig förordning om regionala utvecklingsbolag i form av rådgivning och låneverksamhet enligt Almi-koncernens mål. Almi Företagspartner Väst AB ska erbjuda tjänster inom affärsutveckling och utlåning i huvudsak riktade till företag med lönsamhets- och tillväxtpotential. Bolagets verksamhet ska vara marknadskompletterande till den traditionella banksektorn. Bolagets delägare ställer årligen en ägaranvisning och finansiering till bolaget med mål som är i enlighet med moderbolagets mål.

⁶ Lekmannarevision i praktiken, Sveriges Kommuner och Landsting, 2013 ISBN: 978-91-7164-906-5.

Resultatet av revisorernas granskning

Ekonomi

I detta avsnitt görs en bedömning av om bolaget uppnått ägarnas resultatkrav. Inledningsvis beskrivs bolagets måluppfyllelse för varsamheten. Därefter redogörs för de iakttagelser som gjorts i årets granskning.

Måluppfyllelse

Bolagets mål- och ekonomistyrning utgår från styrelsens affärsplan och budget⁷ och styrelsens avisningar för bolagets styrning, uppföljning och kontroll⁸. Styrelsens anvisningar svarar mot ägaranvisningar och bolagsordning. Budgeten består av en driftsbudget och en lånebudget. Driftsbudget avser drift av bolagets verksamhet som i huvudsak utgörs av arbetsprocesser kopplade till rådgivning och låneverksamhet. Lånebudgeten avser bolagets beslut om lån till företag.

Affärsplan och driftsbudget för rådgivning och låneverksamhet, bolagsinterna driftsfrågor i övrigt

Bolagets intäkter för verksamhets drift 2021 är 62,5 mnkr, varav 29,8 mnkr i anslag från moderbolaget, 21,5 mnkr från Västra Götalandsregionen, 7,2 mnkr från Business Region Göteborg AB, samt övriga intäkter på 4,1 mnkr.

Bolaget redovisar för året en ekonomi i balans i paritet med bolagets affärsplan och driftbudget 2021. Bolagets rörelseresultat är 4,4 mnkr, årets resultat (resultat efter finansiella poster) är 6,7 mnkr och balanserat resultat är 106,7 mnkr. Utgående eget kapital 2021 är 121,4 mnkr. Balansomslutning är 128,5 mnkr. Bolaget har en soliditet på 95 procent. Styrelsen föreslår i årsbokslut att till förfogande balanserat resultat om 106,7 mnkr och årets resultat på 6,7 mnkr disponeras så att till ny räkning 2022 överföra 113,4 mnkr.

Affärsplan och lånebudget på kommission från moderbolaget

Bolaget bedriver utlåning till företag på kommission från moderbolaget och mot moderbolagets lånestock enligt kommissionsavtal⁹ och riktlinjer¹⁰ samt mål i bolagets affärsplan och lånebudget 2021. Låneverksamheten redovisas i moderbolaget. Måluppföljningen till styrelsen visar på resultat (per december-21) i paritet med målnivåer i affärsplan och lånebudget. Bolaget har under året beviljat totalt 576 lån (mål 2021 är 750 beviljade lån) till ett ackumulerat belopp på 501,5 mnkr (mål för 2021 är beviljade lån om 500 mnkr). Avkastningen från låneverksamhet ligger inom satta målintervall (mäts som rullande värde per 36 månader).

⁷ Almi Företagspartner VÄST AB, affärsplan och budget (drifts- och lånebudget) 2021, styrelsehandling 2020-10-16 § 143.

⁸ Styrelsens arbetsordning sätter grundprinciperna för styrning och uppföljningen, styrelsehandling 2020-10-16 § 143.

⁹ Kommissionsavtal om utlåningsverksamhet, tecknat 2021-08-24 Almi Företagspartner AB, Almi företagspartner Väst AB, behandlat av styrelsen Almi Företagspartner Väst AB 2021-08-24, 85§. Ersätter tidigare gällande kommissionsavtal tecknat 2009.

¹⁰ Riktlinjer i Ägaranvisning för Almi Företagspartner Väst AB 2021.

Iakttagelser

Årets revision visar att bolagets styrelse och verkställande direktör har säkerställt en ekonomistyrning som svarar mot mål i bolagets affärsplan och budget (driftsbudget, lånebudget) samt följer i allt väsentligt de anvisningar för styrning och ledning, uppföljning och rapportering vilka styrelsens slagit fast för året¹¹. Bolagets måluppfyllelse för drifts- och låneverksamhet är i paritet med koncernens mål (enligt ovan beskrivet).

Styrelsen har säkerställt en systematisk uppföljning under året av ekonomistyrningen för rådgivnings- och låneverksamhet samt bolagsinterna driftsfrågor i övrigt. Driftsbudget följs per kostnadsslag och med nyckeltal för bolagets verksamhetsprocesser. Lånebudget följs upp med ackumulerade data (inkluderat utfall för bolagets olika låneprodukter) och med kundspecifik uppföljning av låneverksamhet med riskvärderingar av befintliga kundengagemang och bevakning av kreditförluster. Bolaget redovisar löpande till koncernen hur verksamheten utvecklas samt avger målprognoser. Bolaget redovisar årligen om bolagets verksamhet och måluppfyllelse till Västra Götalandsregionen (regionutvecklingsnämnden).

Ekonomistyrningen för rådgivning och låneverksamheten stöds av kontinuerlig omvärldsbevakning av utvecklingen i näringslivet och på kreditmarknaden på regional och nationell nivå.

Bedömning

Bedömningen är att bolaget i allt väsentligt har säkerställt en tillfredsställande ekonomistyrning som svarar mot bolagets affärsplan och budget, styrelsen principer för styrning och ledning och ägaranvisningar och bolagsordning. Bolaget har uppnått ekonomiska mål för drift och låneverksamhet enligt bolagets affärsplan och budget (driftsbudget, lånebudget).

Verksamhet

I detta avsnitt görs en bedömning av om bolaget uppnått ägarnas resultatkrav. Inledningsvis beskrivs bolagets måluppfyllelse för verksamheten. Därefter redogörs för de iakttagelser som gjorts i årets granskning.

Måluppfyllelse

Bolagets mål- och ekonomistyrning utgår från styrelsens affärsplan och budget¹² och styrelsens anvisningar för bolagets styrning, uppföljning och kontroll¹³. Styrelsens anvisningar svarar mot ägaranvisningar och bolagsordning.

Interna driftsfrågor

Uppföljningen till styrelsen visar att bolagets verksamhet i allt väsentligt bedrivs i paritet med bolagets affärsplan och driftsbudget. Uppföljningen sker av löpande

¹¹ Almi Företagspartner VÄST AB, sammanträde 2021-04-20 styrelsebeslut: 27§ Styrelsens arbetsordning, 28 § Vd-instruktion, 29 § Rapporteringsinstruktion, 31 § Delegationsordning.

¹² Almi Företagspartner VÄST AB, affärsplan och budget (drifts- och lånebudget) 2021, styrelsehandling 2020-10-16 § 143.

¹³ Styrelsens arbetsordning sätter grundprinciperna för styrning och uppföljningen, styrelsehandling 2020-10-16 § 143.

organisationsfrågor. Bolagets mätningar av nöjd-medarbetarindex är 64 (målnivå-20 var 53, mål-21 bibehålla hög nivå). Engagemangindex medarbetare är 88 (målnivå 85).

Rådgivningsverksamhet till företag

Måluppföljningen till styrelsen visar att bolagets resultat (per december-21) för rådgivningsverksamheten är i linje med satta målnivåer för året i bolagets affärsplan och driftsbudget:

- Antal genomförda behovsanalyser för kund är 3218 (målnivå 3000).
- Antal slutförda kunderbjudanden affärsutveckling är 1485 (målnivå 1200).
- Kundkännedom för lån respektive affärsrådgivning är 100 procent.
- Nöjd-kundindex är 4,45 (målnivå 4,4).

Låneverksamhet (kunderbjudande om utlåning till företag, beslutade lån)

Måluppföljningen till styrelsen visar, som redovisat i avsnitt Ekonomi, att bolagets resultat (per december-21) för låneverksamhet är i linje med satta målnivåer för året i bolagets affärsplan och lånebudget. Uppföljningen visar på en kundnöjdhet i paritet med satta mål.

Bolagets ägaranvisning för 2021 anger att bolaget inom sin målgruppsmodell ska ha ett särskilt fokus på målgruppen kvinnor som är företagare samt på personer med utländsk bakgrund som driver företag. Bolagets affärsplan 2021 anger att dessa målgrupper ska vara överrepresenterade i bolagets rådgivnings- och låneverksamhet. Bolagets resultat för styrningen mot denna målgrupp går ej att följa i styrelsens uppföljning vid årsbokslut.

lakttagelser

Årets revision visar att bolagets har utformat och genomdrivit en målstyrning av rådgivning och låneverksamhet samt av interna driftsfrågor i övrigt som väsentligen svarar mot ägaranvisningar för bolaget. Bolagets målstyrning följer styrelsens affärsplan och budget samt de anvisningar för styrning och ledning, uppföljning och rapportering vilka styrelsens slagit fast för året¹⁴. Bolagets måluppfyllelse är väsentligen i paritet med affärsplan och budget.

Bolagets målarbete för låneverksamhet och rådgivning är långsiktigt med indikativa rullande målnivåer för tre år. Styrelsen beslutar om måltal i affärsplan och driftsbudget utifrån en dialog med moderbolaget samt delregionala ägare. Bolagets ägare ställer årligen en ägaranvisning och driftskapital till bolaget.

Bolagets utbud av tjänster och produkter är styrda av moderbolaget. Bolaget verkar dock på den regionala marknaden och tillför en regional styrning i genomförandet av sitt uppdrag som bygger på kännedom om det regionala näringslivets förutsättningar. Målstyrningen av rådgivnings- och låneverksamhet stöds av kontinuerlig omvärldsbevakning av utvecklingen i näringslivet och på kreditmarknaden på regional nivå, såväl som av bolagets ackumulerade kunskap om det regionala näringslivet utifrån sin rådgivnings och låneverksamhet.

¹⁴ Almi Företagspartner VÄST AB, sammanträde 2021-04-20 styrelsebeslut: 27§ Styrelsens arbetsordning, 28 § Vd-instruktion, 29 § Rapporteringsinstruktion, 31 § Delegationsordning.

Moderbolaget tilldelar ett årligt låneutrymme (lånestock) till bolaget vilket styrelsen förfogar över på kommission. Bolaget bereder, beslutar och följer upp lån för moderbolagets räkning. Moderbolagets affärssystem för kreditprocessen är styrande för processen.

Styrelsen har under året säkerställt en systematisk uppföljning av bolagets verksamhetsmål för rådgivnings- och låneverksamhet samt bolagsinterna driftsfrågor i övrigt. Uppföljningen sker mot bolagets utbud av rådgivning- och låneprodukter och redovisas dels ackumulerat med kvalitativa och kvantitativa nyckeltal mot satta målnivåer. Dels kundspecifik uppföljning av utfall av låneverksamheten, inkluderat löpande riskvärderingar av befintliga kundengagemang och bevakning av kreditförluster. Uppföljningen sker enligt styrelsen beslutade struktur med löpande uppföljning, kvartals- och årsbokslut. Bolaget redovisar löpande till koncernen hur verksamheten utvecklas samt avger målprognoser. Bolaget redovisar årligen om bolagets verksamhet och måluppfyllelse till Västra Götalandsregionen (regionutvecklingsnämnden).

Revisionen noterar att bolagets uppföljning av insatser riktade till fokusgruppen företagare som är kvinnor samt företagare med utländsk bakgrund inte har skett i samband med årsbokslut.

Bedömning

Bedömningen är att bolagets verksamhet i allt väsentligt sköts på ett ändamålsenligt sätt. Bolagets styrning av verksamheten svarar mot affärsplan och budget, styrelsen principer för styrning och ledning och ägaranvisningar och bolagsordning. Bedömningen är att bolaget i allt väsentligt uppnått verksamhetsmål för drift, rådgivning och låneverksamhet enligt ägarnas krav uttryckt i bolagets affärsplan och budget (driftsbudget, lånebudget).

Intern styrning och kontroll

I detta avsnitt görs en bedömning av hur styrelsen och verkställande direktören tar ansvar för att det finns en intern styrning och kontroll som leder till måluppfyllelse och regelefterlevnad.

Iakttagelser

Bolagets styrelse och verkställande direktör har under året säkerställt en löpande intern kontroll vilken är en integrerad process i bolagets processer med rådgivning och låneverksamhet. Årets revision har som ovan visat att bolaget har utformat och genomdrivit en målstyrning av rådgivning och låneverksamhet som väsentligen svarar mot moderbolagets och de delregionala ägarnas krav på bolaget.

Bolagets interna kontroll är inordnad under Almi-koncernens (moderbolagets) system för intern kontroll. Kontrollsystemet syftar till att säkerställa att Almi-koncernen efterlever krav i författning, regelverk, ägardirektiv samt att koncernens styrning är effektiv. Kontrollsystemet består av styrdokument, en särskild koncernövergripande organisation som verkar mot koncernnivå samt mot dotterbolag, övergripande processer och delprocesser för intern kontroll, rutiner, rapportstrukturer/avvikelsehantering, samt en lärande och utvecklande process. I den årliga internkontrollprocessen identifieras riskområden, granskning genomförs som avrapporteras koncernövergripande samt på dotterbolagsnivå.

Kontrollsystemet är utformat och genomdrivs för att säkerställa att bolagskoncernen samlat svarar mot krav i författning och regelverk som gäller för bolagets, förordning (2012:872) om statlig finansiering genom regionala utvecklingsbolag samt krav på styrning och kontroll från annan författning och regelverk tex gällande penningtvätt och dataskyddsförordning.

Bolagets rådgivnings och låneverksamhet sker enligt moderbolagets affärssystem. En löpande internkontroll sker av affärssystemet och den koncernövergripande styrningen, såväl som av intern kontroll i koncernens dotterbolag. Almi Företagspartner Väst underställs kontroller löpande där återredovisning av resultaten av kontrollerna följs upp av styrelsen. Koncernens interna kontroll 2021¹⁵ har visat på behov av stärkt styrning och standardiserade processer i det koncernövergripande affärssystemet. Förbättringsbehov har framkommit vad gäller;

- effektivisering i kreditprocessen, processen för kreditrevisioner,
- utbildning och processer för arbetet med kundkännedom och däri utöka detta till att omfatta affärsrådgivning och samarbete med riskkapitalverksamheten inom Almi-koncernen. En ytterligare del i är att stärka övervakning av kundtransaktioner i förhållande till regelverk för att motverka penningtvätt.
- Stärka koncernens IT- och cybersäkerhet och följsamhet till dataskyddsförordning.
- risk och risk(incidenthantering), bedrägerier (i låneaffärer), bisysslor, sekretess.

Den interna kontrollen av koncernens affärssystem har i vissa delar resulterat i specifika förbättringsarbete inom Almi Företagspartner Väst, bland annat med att stärka intern kontroll av transaktioner för att motverka penningtvätt, kvalitet och effektivitet processer för kundkännedom. Bolagets uppföljning 2021 visar dock på Kundkännedom för lån respektive affärsrådgivning är 100 procent.

Bedömning

Lekmannarevisionens bedömning är att bolaget i allt väsentligt säkerställt en tillräcklig intern kontroll inom bolagets verksamhet som korresponderar mot affärsplan och budget samt svarar mot styrelsen principer för styrning och ledning och ägaranvisningar och bolagsordning. Den interna kontrollen är integrerad i bolagets- och koncernens samlade system för styrning.

Sammanfattande bedömning och rekommendationer

Lekmannarevisorernas samlade bedömning är att bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om bolagets interna kontroll är tillräcklig. Inga rekommendationer ges för 2021.

¹⁵ Exempel på rapportering: Almi Företagspartner Väst AB, sammanträde 2022-03-14, Rapport intern kontroll 2021 koncernen, rapporter för compliance koncernnivå samt nivå dotterbolag.

Till regionfullmäktige för kännedom

Granskningsrapport för 2021

Jag, av regionfullmäktige i Västra Götalandsregionen utsedd lekmannarevisor i Dalslands Kanal AB, har granskat bolagets verksamhet under 2021. Granskningen har utförts i samarbete med yrkesrevisorer vid Västra Götalandsregionens revisionsenhet.

Bolagets styrelse och verkställande direktör ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Lekmannarevisorns ansvar är att granska bolagets verksamhet och interna kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt regionfullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts i enlighet med aktiebolagslagen, kommunallagen, god revisions sed i kommunal verksamhet samt utifrån bolagsordningen och av bolagsstämman fastställda ägardirektiv.

Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som krävs för att ge rimlig grund för min bedömning.

Min samlade bedömning är att bolaget sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt men att bolagets interna kontroll inte är tillräcklig. Jag finner därför inte anledning till anmärkning mot styrelsens ledamöter eller verkställande direktör.

Mer information om granskningen finns i bilagd granskningsredogörelse.

Västra Götalandsregionen

23 mars 2022

Staffan Albinsson
Lekmannarevisor utsedd
av regionfullmäktige

Bilaga: Granskningsredogörelse 2021

Västra Götalandsregionen

Revisionsenheten

Diarienummer: 2021-00126

Datum: 2022-03-23

Granskningsredogörelse 2021

Dalslands Kanal AB

Innehåll

Innehåll.....	2
Sammanfattning	3
Årets granskning	4
Styrelsens ansvar	4
Resultatet av revisorernas granskning.....	5
Ekonomi	5
Verksamhet.....	6
Verksamhetsstyrning.....	7
Intern styrning och kontroll.....	8
Stymiljö, styrdokument och formalia	8
Uppföljning av tidigare års rekommendationer	9
Sammanfattande bedömning och rekommendationer	10

Sammanfattning

Lekmannarevisorn har i uppdrag att granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Lekmannarevisorns bedömning är att kanalens underhåll är styrelsens viktigaste uppgift och att beslut i frågan därför måste, tillsammans med Västra Götalandsregionen som huvudsaklig finansierare, fattas under 2022 på ett aktivt och resolut sätt. Vi rekommenderar att styrelsen bör fatta beslut i frågan om kanalens underhåll med högsta prioritet.

Lekmannarevisorns bedömning är att styrelse och verkställande direktör löpande följer upp bolagets ekonomiska resultat och ställning utifrån de krav som framgår i styrelsens arbetsordning.

Lekmannarevisorns bedömning är att bolaget på det hela taget har arbetat utifrån beslutade mål och genomfört givna uppdrag på ett ändamålsenligt sätt.

Lekmannarevisorn bedömer även att styrelsen har arbetat på ett ändamålsenligt sätt med de frågor som uppkommit till följd av pandemin under 2021.

Vi bedömer dock att bolaget inte har arbetat med någon av de rekommendationer som lämnades 2020 varför samtliga kvarstår helt eller delvis. Det är av stor vikt att bolaget påbörjar arbetet med de rekommendationer som har lämnats för att säkerställa att bolagets interna kontroll och resultatredovisning är tillräcklig.

I likhet med tidigare års rekommendation bedömer lekmannarevisorn att styrelsen inte har tagit fram en fullständig risk-och väsentlighetsanalys. En struktur för arbetet med intern styrning och kontroll behöver utvecklas självständigt av styrelsen.

Årets granskning

Lekmannarevisorn har i uppdrag att granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om bolagets interna kontroll är tillräcklig. Uppdraget utgår från aktiebolagslagens kapitel 10 och kommunallagens kapitel 12 och utförs enligt god revisionsred för kommunal verksamhet¹.

Lekmannarevisorn avger sitt uttalande i en granskningsrapport till bolagets styrelse och ägare. Denna granskningsredogörelse är en bilaga till granskningsrapporten.

Lekmannarevisor för bolaget är Staffan Albinsson, utsedd av Västra Götalandsregionen. Waisuddin Sadry, yrkesrevisor vid revisionsenheten i Västra Götalandsregionen, har utgjort sakkunnigt biträde till lekmannarevisorn.

Bolaget har beretts tillfälle att faktagranska granskningsredogörelsen före dess fastställande.

Styrelsens ansvar

Styrelse och verkställande direktör ansvarar för att bolagets verksamhet bedrivs i enlighet med lagar och föreskrifter, det kommunala ändamålet samt bolagsordning och ägardirektiv. De ska också se till att styrningen, uppföljningen och kontrollerna efterlevs i verksamheten. Det i sin tur ska leda till att bolaget lever upp till regionfullmäktiges mål, beslut och riktlinjer inom ramen för tillgängliga resurser.

---

¹ God revisionsred i kommunal verksamhet 2018, Sveriges Kommuner och Regioner.

Resultatet av revisorernas granskning

I detta avsnitt ges en beskrivning av genomförd granskning, de iakttagelser som gjorts samt lekmannarevisorns bedömning.

Ekonomi

Måluppfyllelse

I detta avsnitt görs en bedömning av om styrelsen uppnått fullmäktiges ekonomiska mål för verksamheten.

Iakttagelser

I styrelsens arbetsordning, fastställd den 11 juni 2021, framgår att styrelsen vid varje ordinarie sammanträde ska behandla bolagets ekonomiska ställning och utveckling. Granskningen har visat att styrelsen håller konstituerande sammanträde omedelbart efter ordinarie årsstämma och därefter sammanträder fyra gånger per år.

Av instruktionen för verkställande direktören vid Dalslands Kanal AB, fastställd den 11 juni 2021, framgår att denne fortlöpande ska redovisa den ekonomiska ställningen och utvecklingen av bolagets rörelse för styrelsen.

Vid styrelsen sammanträde den 1 december 2020 fastställdes budget för 2021. I bolagets budget för 2021 anges att bolaget ska nå ett nollresultat under 2021.

Styrelsen har under 2021 arbetat med den i bolagsordningen viktiga frågan om kanalens fortbestånd. En plan för det nödvändiga underhållet har tagits fram med hög prioritet. Styrelsen avfärdade den första externt framtagna kostnadskalkylen. Även den ”second opinion” som begärdes har avfärdats och styrelsen har begärt en ”third opinion”.

Granskningen visar att styrelsen vid genomförda styrelsemöten har tagit del av den ekonomiska rapporteringen som fastställts utifrån styrelsens arbetsordning och VD-instruktion. I bolagets årsredovisning framgår att årets resultat före skatt är minus 13 350 605 kronor. Vid styrelsen sammanträde den 1 december 2021 fastställdes budget för 2022.

Bedömning

Lekmannarevisorns bedömning är att kanalens underhåll är styrelsens viktigaste uppgift och att beslut i frågan därför måste, tillsammans med Västra Götalandsregionen som huvudsaklig finansierare, fattas under 2022 på ett aktivt och resolut sätt.

Lekmannarevisorns bedömning är att styrelse och verkställande direktör löpande följer upp bolagets ekonomiska resultat och ställning utifrån de krav som framgår i styrelsens arbetsordning.

Rekommendationer

Vi rekommenderar att styrelsen bör fatta beslut i frågan om kanalens underhåll med högsta prioritet.

Verksamhet

I detta avsnitt görs en bedömning av om styrelsen uppnått målen för verksamheten. Bedömningen omfattar även om styrelsen och verkställande direktör genomfört givna uppdrag och följt de beslut, riktlinjer och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Måluppfyllelse

Granskningen av bolagets måluppfyllelse har sin utgångspunkt i följande:

- Bolagets måluppfyllelse enligt bolagsordningens villkor
- Bolagets måluppfyllelse enligt krav i ägarnas uppdrag till bolaget.

Iakttagelser

I bolagsordningen för Dalslands Kanal AB framgår att bolaget ska anlägga och underhålla en kanalled för begagnande såsom allmän farled mot avgifter, som i vederbörlig ordning bestäms, ävensom idka annan därmed förenlig verksamhet.

I styrelsens arbetsordning, fastställd den 11 juni 2021, framgår att styrelsen ska fastställa mål och strategi för bolagets verksamhet. Vidare anges att styrelsen ska vid varje ordinarie sammanträde behandla bolagets ekonomiska ställning och utveckling.

I bolagets strategi, positionering och plan 2021–2023, framgår bolagets målbild. Bolaget ska stärka sin position som ett hållbart attraktivt besöksmål med ett ökat antal besökare för att bidra till en hållbar lokal och regional utveckling i Dalsland och Värmland.

I vår granskning har vi uppmärksammat att det i årsredovisningen inte finns en tydlig redovisning av bolagets verksamhetsmål och, som en följd därav, inte heller en adekvat beskrivning av måluppfyllelsen. Dock kan vi av årsredovisningen utläsa att bolaget har påbörjats ett arbete med att förnya tillstånden för SSA (Sjösäkerhetsanordningar). Ett arbete som kommer pågå i fem år där hela farled 956 ska sjömätas och därefter förses med nya farledsmarkeringar. Under året har vidare skett förebyggande underhåll/reovering av bland annat tre slussportar i Dals Långed. Renovering har gjorts av slussvaktarbostäderna i Snäcke, Buterud och Krokfors.

Bedömning

Lekmannarevisorns bedömning är att bolaget har arbetat utifrån beslutade mål och genomfört givna uppdrag på ett ändamålsenligt sätt.

Rekommendationer

Bolagets styrelse rekommenderas att utveckla en tydligare beskrivning av verksamhetsmålen och måluppfyllelsen i årsredovisningen.

Verksamhetsstyrning

I detta avsnitt görs en bedömning av om bolaget utformat en ändamålsenlig målstyrning av verksamheten.

Vår granskning av bolagets verksamhetsstyrning har sin utgångspunkt i följande:

- att bolagets verksamhet svarar mot krav i författning, bolagsordning, och ägardirektiv
- att verksamhetsstyrningen omfattar de mål ägarna ställt till bolaget och att bolaget vid behov omformulerat mål så att de utgår från bolagets specifika uppdrag och ansvar
- att målen brutits ned så att de blir ändamålsenliga i styrningen av verksamheten
- att styrelsen och bolagsledningen följt upp måluppfyllelse löpande under verksamhetsåret och vid behov agerat på bristande måluppfyllelse.

Iakttagelser

Av bolagets verksamhetsplan Visit Dalslands Kanal AB 2021 framgår att intresset för Dalsland har ökat under 2020. Med mer än en fördubbling av besökare på dalsland.com finns det stora möjligheter för bolaget att under 2021 dra nytta av självtrycket och hjälpa dem som redan är intresserade av Dalsland att ta steget till att planera och boka en resa. Av bolagets verksamhetsplan Visit Dalslands Kanal AB 2021 framgår att bolaget har arbetat med tre övergripande mål under 2021. Alla de tre målen har syftat till att öka omsättningen avseende turism i Dalsland. De tre målen är bland annat att ge bättre stöd till besöksnäringen, öka Dalslands attraktionskraft och få besökare att stanna längre. Till målen finns ett antal fokusområden och aktiviteter.

I vår granskning har vi uppmärksammat bolagets arbete med digitalisering. Bolaget har digitaliserat bokningssystem, viseringsystem och kommunikationssystem under 2021.

Styrning under Covid-19

Vid dialog med verkställande direktör uppges att bolaget har återhämtat sig väl under pandemin.

Av årsredovisningen framgår att år 2021 har fortsatt präglats av Covid-19 pandemin vilket har inneburit stor osäkerhet och korta ledtider. Reserestriktioner pandemin medfört har inneburit en negativ påverkan för bolagets kunder att resa till Sverige. Vidare har detta gett en "hemester"-effekt med fler inhemska besökare. Bolaget summerar en återhämtning av slussningar med en ökning om 35% jämfört med 2020.

Bedömning

Lekmannarevisorn bedömer även att styrelsen har arbetat på ett ändamålsenligt sätt med de frågor som uppkommit till följd av pandemin under 2021.

Rekommendationer

Ingen rekommendation lämnas.

Intern styrning och kontroll

I detta avsnitt görs en bedömning av hur styrelsen tar ansvar för att det finns en intern styrning och kontroll som leder till måluppfyllelse och regelefterlevnad.

Styrmiljö, styrdokument och formalia

Styrelsen för Dalslands Kanal AB fastställer årligen en budget för det kommande året. I bolagets strategi, positionering och plan 2021–2023, framgår bolagets målbild.

Bolaget har i nuläget ett ärende/dokumentsystem. Dokumenten förvaras i den webbaserade tjänsten TeamEngine.

Granskningen har visat att bolaget har tagit fram en inköspolicy fastställd den 25 oktober, etiskt ABC för Dalslands Kanal AB fastställd den 11 juni 2021 och planer för attestinstruktion under 2021.

Iakttagelser

I styrelsens arbetsordning, fastställd den 11 juni 2021, framgår att styrelsen ska fastställa plan för intern kontroll. I vår granskning har vi uppmärksammat att bolagets internkontrollplan för 2021 inte har uppdaterats. Intern kontrollplanen för år 2021 ser likadan som år 2020.

Av vår dialog med verkställande direktör har framgått att styrelsen inte har tagit fram en fullständig risk- och väsentlighetsanalys inför 2022, i enlighet med lämnade rekommendation 2021.

Verkställande direktören anger att man har gått igenom en hel del dokument som saknats. Det fanns exempelvis ingen arbetsmiljöplan. Men nu är den framme. Vidare anger verkställande direktören att man har tagit fram ett dokument för inköspolicy och planer för attestinstruktion. Dessutom håller bolaget också på med en 'Code of Conduct' som syftar till att ange vissa grundläggande etiska riktlinjer som alla i företaget skall känna till och följa. Dokumentet ETISKT ABC för Dalslands Kanal AB är uppdaterad och fastställd den 11 juni 2021.

Av vår dialog med verkställande direktör har framgått att bolaget inte har haft några misstankar eller faktiska konstaterade oegentligheter under året.

Bedömning

I likhet med tidigare års rekommendation bedömer lekmannarevisorn att styrelsen inte har tagit fram en fullständig risk- och väsentlighetsanalys. Riskanalyser gällande underhållet av kanalen har tagits fram på ett förtjänstfullt sätt. Men risk- och väsentlighetsanalyser beträffande andra delar av verksamheten har släpat efter. En struktur för arbetet med intern styrning och kontroll behöver där mer utvecklas.

Rekommendationer

I likhet med 2020 återstår rekommendationen att bolagets styrelse självständigt ska ta fram en komplett risk- och väsentlighetsanalys. Den ska redovisas skriftligt och ligga till grund för en likaledes skriftlig internkontrollplan snarast under 2022 och definitivt inför 2023.

Uppföljning av tidigare års rekommendationer

I detta avsnitt görs en uppföljning av tidigare års lämnade rekommendationer.

lakttagelser

Av vår dialog med verkställande direktör har framgått att bolaget inte har slutfört arbetat med lämnade rekommendationer under 2020 varför alla rekommendationer kvarstår.

I ägardirektiven framgår att förvaltningsberättelsen ska innehålla redovisning av ett antal indikatorer. Utfallet av de indikatorer som förmodligen kan bedömas som de viktigaste redovisas verkligen. Verkställande direktören har i vår dialog framfört svårigheter med en fullständig indikatorredovisning och en del synpunkter på indikatorernas meningsfullhet. Lekmannarevisorns roll är att påtala brister mellan vad som anges som bolagets uppdrag och det som redovisas i förvaltningsberättelsen. Den för 2021 presenterade indikatorredovisningen saknar liksom föregående år en del av ägarna begärda uppgifter. Min bedömning är fortsatt att bedömningen av måluppfyllelsen skulle underlättas om styrelsen fastställde måttal för indikatorerna.

Lämnade rekommendationer År 2020	Omhändertagen
Lekmannarevisorerna rekommenderar styrelsen: 1. att ta fram en metod för statistikföring även av ”antal besökare på kanalen”. Ägardirektivet av 26 maj 2020 anger att det ”inte går att mäta för närvarande”. Ägarnas önskemål verkar dock vara tydlig. Den anges som ”ambition”. Man begär fortsatt information om utfallet även i denna indikator.	Nej
2. att fastställa måttal för de i uppdraget fastställda indikatorerna.	Nej
3. att självständigt ta fram en risk- och väsentlighetsanalys. Den bör redovisas skriftligt och ligga till grund för en likaledes skriftlig internkontrollplan snarast under 2021 och definitivt inför 2022.	Nej

Sammanfattande bedömning och rekommendationer

Lekmannarevisorns uppdrag är att granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Lekmannarevisorernas samlade bedömning är att bolaget sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt men att bolagets interna kontroll inte är tillräcklig.

Vi rekommenderar att styrelsen bör fatta beslut i frågan om kanalens underhåll med högsta prioritet

Vi bedömer att bolaget inte har slutfört arbetat med de rekommendationer som lämnades 2020 varför samtliga kvarstår. Det är av stor vikt att bolaget påbörjar arbetet med de rekommendationer som har lämnats för att säkerställa bolagets interna kontroll. Lekmannarevisorn avstår från att för 2021 lämna en formell anmärkning kring dessa kvarstående brister men förutsätter att styrelsen tar fasta på rekommendationerna som här ges för 2022.

Till regionfullmäktige för kännedom

Granskningsrapport för 2021

Vi, av regionfullmäktige i Västra Götalandsregionen utsedda lekmannarevisorer i Film i Väst AB, har granskat bolagets verksamhet under 2021.

Granskningen har utförts av yrkesrevisorer.

Bolagets styrelse och verkställande direktör ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Vårt ansvar är att granska bolagets verksamhet och interna kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt regionfullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts i enlighet med aktiebolagslagen, kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet samt utifrån bolagsordningen och av bolagsstämman fastställda ägardirektiv.

Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som krävs för att ge rimlig grund för vår bedömning.

Vi bedömer sammantaget att bolagets verksamhet i allt väsentligt har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att den interna kontrollen har varit tillräcklig. Vi finner därför inte anledning till anmärkning mot styrelsens ledamöter eller verkställande direktör.

Mer information om granskningen finns i bilagd granskningsredogörelse.

Västra Götalandsregionen

februari 2022

februari 2022

Ulf Sjösten
Lekmannarevisor utsedd
av regionfullmäktige

Per Waborg
Lekmannarevisor utsedd
av regionfullmäktige

Bilaga: Granskningsredogörelse 2021

Västra Götalandsregionen
Revisionsenheten
Diarienummer: 2021-00125
Datum: 2022-01-20

Granskningsredogörelse 2021

Film i Väst AB

Innehåll

Innehåll.....	2
Sammanfattning	3
Årets granskning	4
Styrelsens ansvar.....	4
Resultatet av revisorernas granskning Ekonomi.....	5
Måluppfyllelse	5
Verksamhet	6
Måluppfyllelse	6
Verksamhetsstyrning.....	7
Intern styrning och kontroll.....	10
Styrmiljö, styrdokument och formalia	10
Uppföljning av tidigare års rekommendationer	11
Iakttagelser	11
Sammanfattande bedömning.....	12
Bedömning	12
Rekommendation	12

Sammanfattning

Lekmannarevisorerna har i uppdrag att granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Lekmannarevisorernas bedömning är att styrelsen och verkställande direktör uppnått det ekonomiska målet att ha en ekonomi i balans.

Lekmannarevisorerna bedömer att bolaget har arbetat med regionfullmäktiges prioriterade mål och fokusområden på ett ändamålsenligt sätt. Vidare är bedömningen att styrelsen/verkställande direktören har genomfört givna uppdrag samt följt de beslut, riktlinjer och föreskrifter som gäller för verksamheten.

När det gäller intern styrning och kontroll bedömer lekmannarevisorerna att styrelsen har en struktur för styrning, uppföljning och kontroll för att fånga upp eventuella avvikelser i förhållande till bolagets ändamål och beslutade mål och uppdrag.

Vi har i vår granskning noterat att bolaget under året har fastställt en ny beslutsmall för delegationsbeslut avseende samproduktioner. I den nya beslutsmallen framgår på ett tydligare sätt jämfört mot tidigare, bolagets bedömning av måluppfyllelse (distributörens/säljbolagets förmåga att uppnå sina mål) och Västra Götalandsregionens nytta med projektet samt risker med projektet. Vår granskning har även visat att bolaget har börjat att arbeta utifrån den nya mallen.

Årets granskning

Lekmannarevisorerna har i uppdrag att granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om bolagets interna kontroll är tillräcklig. Uppdraget utgår från aktiebolagslagens kapitel 10 och kommunallagens kapitel 12 och utförs enligt god revisionsred för kommunal verksamhet¹.

Lekmannarevisorerna avger sitt uttalande i en granskningsrapport till bolagets styrelse och ägare. Denna granskningsredogörelse är en bilaga till granskningsrapporten.

Lekmannarevisorer för bolaget är Per Waborg och Ulf Sjösten, utsedda av bolagets ägare/delägare, Västra Götalandsregionen. Vilma Lisboa Skarp, yrkesrevisor vid revisionsenheten i Västra Götalandsregionen, har utgjort sakkunnigt biträde till lekmannarevisorerna.

Bolaget har beretts tillfälle att faktagranska granskningsredogörelsen innan dess fastställande.

Styrelsens ansvar

Styrelse och verkställande direktör ansvarar för att bolagets verksamhet bedrivs i enlighet med lagar och föreskrifter, det kommunala ändamålet samt bolagsordning och ägardirektiv. De ska också se till att styrningen, uppföljningen och kontrollerna efterlevs i verksamheten. Det i sin tur ska leda till att bolaget lever upp till regionfullmäktiges mål, beslut och riktlinjer inom ramen för tillgängliga resurser.

¹ God revisionsred i kommunal verksamhet 2018, Sveriges Kommuner och Regioner.

Resultatet av revisorernas granskning

Ekonomi

Måluppfyllelse

I detta avsnitt görs en bedömning av om styrelsen uppnått fullmäktiges ekonomiska mål för verksamheten.

Iakttagelser

I delårsrapporten framgår att resultatet uppgick till 24,1 miljoner kronor och var högre än budget (fem miljoner kronor). Bolaget prognosticerade ett nollresultat för år 2021. Det har även varit stora utmaningar för produktionerna att hålla igång inspelning under året trots pandemin. Flera produktioner har fått flytta sina premiärer som en följd av pandemirestriktionerna.

I årsredovisningen framgår att årets resultat uppgick till 0,3 miljoner kronor. Det har främst berott på höga samproduktionsintäkter och låga samproduktionskostnader. Den höga nivån på samproduktionsintäkterna och lägre omkostnader för inställda festivaler, mötesplatser och andra aktiviteter har medfört att bolaget har kunnat investera i flera produktioner under året.

Bedömning

Lekmannarevisorernas bedömning är att styrelsen och verkställande direktör har uppnått det ekonomiska målet att ha en ekonomi i balans.

Rekommendationer

Ingen rekommendation lämnas.

Verksamhet

I detta avsnitt görs en bedömning av om styrelsen uppnått fullmäktiges mål för verksamheten. Bedömningen omfattar även om styrelsen samt verkställande direktör genomfört givna uppdrag samt följt de beslut, riktlinjer och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Måluppfyllelse

Vår granskning av bolagets måluppfyllelse har sin utgångspunkt i följande:

- Bolagets måluppfyllelse enligt fullmäktiges mål och uppdrag i övrigt riktade till bolaget.
- Bolagets måluppfyllelse enligt krav i uppdrag från beställare till bolaget.

Iakttagelser

I bolagets ägardirektiv framgår att styrelsen årligen i förvaltningsberättelsen, utöver vad aktiebolagslagen stadgar, ska redovisa hur verksamheten har bedrivits och utvecklats i relation till de mål som angivits i bolagsordning, regionfullmäktiges budget samt av uppdragsgivaren.

I delårsrapport per augusti år 2021 framgår redovisning av regionfullmäktiges prioriterade mål ”Deltagandet i kulturlivet ska öka”. I delårsrapporten anges att talangutvecklingsprojektet "Talent to watch" som syftar till att säkerställa att nya röster/talanger får möjligheter att utvecklas och etablera sig i den svenska filmbranschen, pågår trots utmanande tider på grund av pandemin. Med nya röster/talanger menas i detta fall producenter, manusförfattare och regissörer, som ännu inte har hittat vägen in i den svenska filmproduktionens ekosystem. Bolaget arbetar också på andra sätt för att öka inkludering och delaktigheten i produktionsprocessen och filmskapandet samt välja projekt att samproducera, med olika berättarperspektiv.

När det gäller fokusområdet ”Öka takten i Klimat 2030 Västra Götaland ställer om” framgår i delårsrapporten att Film i Väst AB har under år 2020 och år 2021 med hjälp av medel från Västra Götalandsregionens klimatväxlingsfond utvecklat ett digitalt onlineverktyg för ”hållbar filmproduktion”. Utgångspunkten för verktyget är klimat- och miljöfrågorna. "Hållbar film" är färdigutvecklat och erbjuds bolagets samproduktioner som i stöd i planeringsarbetet från och med 1 oktober år 2021. Syftet med verktyget är att göra det komplexa hållbarhetsarbetet enkelt och strukturerat.

Film i Väst AB har även uppdrag från kulturnämnden som tar sin utgångspunkt i Kulturstrategi Västra Götaland och Regional Kulturplan 2020- 2023. Vi har i vår granskning noterat att det i bolagets verksamhetsberättelse och uppdragsrapportering år 2021 framgår en utförlig redovisning av målområden och indikatorer från kulturnämnden och regionutvecklingsnämnden.

Verksamhetsstyrning

I detta avsnitt görs en bedömning av om bolaget utformat en ändamålsenlig målstyrning av verksamheten.

Vår granskning av bolagets verksamhetsstyrning har sin utgångspunkt i följande:

- att bolagets verksamhet svarar mot krav i författning, bolagsordning, och ägardirektiv
- att verksamhetsstyrningen omfattar de mål fullmäktige ställt till bolaget och att bolaget vid behov omformulerat mål så att de utgår från bolagets specifika uppdrag och ansvar
- att målen brutits ned så att de blir ändamålsenliga i styrningen av verksamheten
- att styrelsen och bolagsledningen följt upp måluppfyllelse löpande under verksamhetsåret och vid behov agerat på bristande måluppfyllelse.

lakttagelser

I styrelsens arbetsordning, fastställd 2021-01-29, framgår att verkställande direktör till varje styrelsemöte ska avge ekonomisk och finansiell rapport som bland annat ska innehålla resultatutfall mot budget och prognos för räkenskapsåret i sin helhet.

Vår granskning har visat att styrelsen har tagit del av den ekonomiska rapporteringen som fastställts utifrån styrelsens arbetsordning.

I detaljbudget för år 2021 framgår att det ekonomiska målet för bolaget är att ha en ekonomi i balans. Bolagets investeringsmodell bygger på långa beslutsprocesser där 2021 års åtaganden beslutades redan under år 2019 och år 2020. Film i Västs budget är därmed till stor del in-tecknad för år 2021 då merparten av bolagets kostnader (cirka 70 %) utgörs av samproduktionskostnader.

Vi har noterat att för att uppnå ändamålet med verksamheten och uppfylla uppdraget har bolaget huvudsakligen arbetat med att investera i ett brett och varierat utbud av svenska och internationella filmer och tv-dramer.

Styrning under Covid-19

Film i Väst AB har varit påverkad av pandemin och konsekvenserna för bolaget har bland annat varit inställda premiärer, arrangemang och festivaler vilket medför lägre kostnader för resor och arrangemang. Av våra intervjuer har framgått att ett förändrat tittarbeteende har också kraftigt förstärkts på grund av pandemins framfart och gamla affärsmodeller i produktions- och distributionsled behöver synas i grunden där det blir allt mer påtagligt att offentliga aktörer behöver syna sin relevans och plattform. Dessutom har det även varit stora utmaningar för produktionerna att hålla igång inspelning under året och där flera produktioner har fått flytta sina premiärer som en följd av pandemirestriktionerna.

Bolaget har, trots pandemin och delvis stängda biografer, erhållit högre samproduktionsintäkter än beräknat, främst från Danmark och Norge. Det låga utfallet på

kostnadssidan beror på lägre samproduktionskostnader för perioden. Flera produktioner har flyttats fram sin inspelning som en följd av pandemin.

Vi har noterat att styrelsen har kontinuerligt under året, i form av bland annat vd-brev, fått en samlad lägesbild över utvecklingen av pandemiläget.

Delegationsbeslut avseende samproduktioner

Styrelsen för Film i Väst AB har fastställt ett regelverk för samproduktioner. Regelverket syftar till att fastställa allmänna bestämmelser, beslutsordning och bedömningskriterier och andra villkor för samproduktioner. Regelverket har varit ett sätt för styrelsen att fastställa ramar/förhållningsregler som utgör grunden för bolagets arbete med samproduktioner.

Därtill har styrelsen i delegationsordningen, beslutad 2021-01-29, delegerat till verkställande direktör att fatta beslut om samproduktionsinvestering i långfilm, Tv-drama, kreativ dokumentär och kortfilm inom budget och enligt fastställda riktlinjer i enlighet med ovan. Vidare framgår att delegationsbesluten ska anmälas till styrelsen, vilket när det gäller investeringar i samproduktioner vanligtvis sker på styrelsens sammanträden i juni samt december.

Vi har i vår granskning noterat att bolaget under året har fastställt en ny beslutsmall för delegationsbeslut avseende samproduktioner. I den nya beslutsmallen framgår på ett tydligare sätt jämfört mot tidigare, bolagets bedömning av måluppfyllelse (distributörens/säljbolagets förmåga att uppnå sina mål) och Västra Götalandsregionens nytta med projektet samt risker med projektet.

Vår granskning har visat att bolaget har börjat att arbeta utifrån den nya mallen.

Fördjupad granskning av regionstyrelsen: Ägarstyrning (Rev 2021-00092)

Västra Götalandsregionen har ett antal verksamheter som bedrivs i bolagsform enligt aktiebolagslagen (ABL) och som kommunalt aktiebolag lyder de även under kommunallagen (KL). Regionfullmäktige står som ägare till bolagen med ansvar mot invånarna och behöver genom sin organisation och med hjälp av regionstyrelsens uppsiktsplikt styra och följa upp att verksamheten följer lagstiftning, ägardirektiv och de styrdokument som fastställs för koncernen.

Revisorskollegiet har sett risker i att regionstyrelsens styrning inte är tillräcklig för att uppnå regionfullmäktiges mål samt att kommunikationen mellan ägare, beställare och bolag är otillräcklig för att styra bolagen i önskad riktning och har därför prioriterat denna granskning.

Revisionsenhetens sammanfattande bedömning är att ägarstyrningen av bolagen på övergripande nivå är ändamålsenlig. För att ytterligare stärka ägarstyrningen av bolagen är det av stor vikt att regionstyrelsen formaliserar uppsikten över bolagen, fattar beslut om det kommunala ändamålet och befogenheterna, tydliggör följsamheten av styrdokument samt att regionstyrelsen tydliggör ärenden som är av principiell beskaffenhet.

Utifrån granskningen lämnades fyra rekommendationer till regionstyrelsen.

Bedömning

Lekmannarevisorerna bedömer att bolaget har arbetat med regionfullmäktiges prioriterade mål och fokusområden på ett ändamålsenligt sätt samt att styrelsen/verkställande direktören har genomfört givna uppdrag samt följt de beslut, riktlinjer och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Lekmannarevisorerna bedömer även att styrelsen har arbetat på ett ändamålsenligt sätt med de frågor som uppkommit till följd av pandemin under 2021.

Rekommendationer

Ingen rekommendation lämnas.

Intern styrning och kontroll

I detta avsnitt görs en bedömning av hur styrelsen tar ansvar för att det finns en intern styrning och kontroll som leder till måluppfyllelse och regelefterlevnad.

Styrmiljö, styrdokument och formalia

Bolagets verksamhet bedrivs med utgångspunkt i bolagsordningen, ägardirektiv och uppdrag från kultur- respektive regionutvecklingsnämnden. Styrelsen för Film i Väst AB fastställer årligen sina mål för det kommande året i beslut om detaljbudget. Som komplement till detaljbudgeten fastställer styrelsen en strategisk plan. I bolagets strategiska plan år 2021 uppges att planen ska säkerställa fortsatt framgångsrik verksamhetsutveckling i allt internt och externt arbete. För närvarande arbetar bolaget med strategiska planer med perspektivet 6–12 månader.

lakttagelser

Styrelsen har 2021-01-29, § 9, beslutat att fastställa plan för internkontroll år 2021. Av dokumentet framgår bland annat genomförd riskanalys samt vilka kontroller som ska genomföras under året för att hantera identifierade risker. Områden som ska kontrolleras är grupperade i områdena verksamhetens genomförande, ekonomi, personal- och kompetensförsörjning, samverkan och beroende av andra parter, informationshantering och IT samt oegentligheter. Av planen framgår att uppföljningsdatum för samtliga kontroller är 2021-12-31 samt att kontrollerna rapporteras till verkställande direktör eller styrelse. Av planen framgår inte vem som ska utföra kontrollerna.

Vi har inte haft möjlighet att ta del av bolagets uppföljning av internkontrollplanen för år 2021 då den inte har varit klar innan granskningsredogörelsen färdigställts.

Bedömning

Lekmannarevisorernas bedömning är att styrelsen har en struktur för styrning, uppföljning och kontroll för att fånga upp eventuella avvikelser i förhållande till bolagets ändamål och beslutade mål- och uppdrag.

Rekommendationer

Ingen rekommendation lämnas.

Uppföljning av tidigare års rekommendationer

I detta avsnitt görs en uppföljning av tidigare års lämnade rekommendationer.

Iakttagelser

Lämnade rekommendationer	Omhändertagen
Ange år	
Lekmannarevisorerna rekommenderar styrelse och verkställande direktör för Film i Väst att tillse att beslutsunderlagen avseende samproduktioner följer beslutade riktlinjer.	Ja

Rekommendationer

Ingen rekommendation lämnas.

Sammanfattande bedömning

Bedömning

Lekmannarevisorernas uppdrag är att granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Lekmannarevisorernas samlade bedömning är att bolaget sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Rekommendation

Ingen rekommendation lämnas.

Granskningsrapport för 2021

Till årsstämman i Göteborgs Spårvägar AB
Till kommunfullmäktige för kännedom

Org.nr: 556353-3412

Vi, lekmannarevisorer i Göteborgs Spårvägar AB, har granskat bolagets verksamhet under 2021. Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder lekmannarevisorerna.

Bolagets styrelse och verkställande direktör ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med lagar och föreskrifter, bolagsordning samt ägardirektiv. Vårt ansvar är att granska om bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen, kommunallagen, kommunens revisionsreglemente, god revisionssed i kommunal verksamhet och med beaktande av de beslut kommunfullmäktige och årsstämman har fattat.

En sammanfattning av granskningen har överlämnats till bolagets styrelse och verkställande direktör i en granskningsredogörelse. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövts för att ge rimlig grund för vår bedömning.

Granskningen av bolaget visar på väsentliga fel och brister när det gäller utlämnandet av offentliga handlingar. Bolaget har därigenom agerat i strid med Tryckfrihetsförordningen. Vi bedömer även att bolaget bör bli tydligare med hur bolaget hanterar sekretess i samband med publiceringen av styrelsehandlingar på stadens webbsida. Vidare finner vi brister ifråga om bolagets ekonomiska planering, rapportering och budget. Det är oklart hur bolaget skall nå ekonomisk balans. Budgeten uppvisar även brister med avseende på de mål i fullmäktiges budget som bolaget ska beakta. Likaså har vi observerat väsentliga brister när det gäller den särskilda trafikledningen, säkerhetsarbetet samt bolagets riskanalys. Vi bedömer att dessa brister delvis bryter mot gällande avtal med trafikkontoret. Avslutningsvis bedömer lekmannarevisorerna att det är olämpligt att bolagets vd eller ledning utreder visseblåsar anmälningar som direkt eller indirekt kritiserar vd eller personer i ledningen, och som rör hanteringen av säkerhetsfrågor i bolaget.

Mot bakgrund av de brister vi funnit riktar vi kritik mot bolaget i form av en anmärkning.

Göteborg den 9 februari 2022

Gun Alexandersson Malm
Lekmannarevisor utsedd
av regionfullmäktige

Vivi-Ann Nilsson
Lekmannarevisor utsedd
av kommunfullmäktige

Göteborgs Spårvägar AB

– granskning av verksamhetsåret 2021

2022-01-28

Januari 2022

Göteborgs Spårvägar AB – granskning av verksamhetsåret 2021

Lekmannarevisorer: Gun Alexandersson Malm och Vivi-Ann Nilsson

Yrkesrevisorer: Pär Lindén, Tim Sahlén och Kristoffer Lundqvist

www.goteborg.se/stadsrevisionen – vregion.se/revision

Innehåll

1	Sammanfattning	4
1.1	Sammanställning av rekommendationer	6
2	Granskning av verksamheten	8
2.1	Grundläggande granskning.....	8
2.1.1	lakttagelser.....	8
2.1.2	Bedömning	12
2.2	Granskning av trafiksäkerhetsarbetet	14
2.2.1	Utgångspunkter i granskningen	14
2.2.2	lakttagelser.....	15
2.2.3	Bedömning	21
3	Lekmannarevisorernas uppdrag och rapportering	24
4	Språkbruk och revisionstermer	25

1 Sammanfattning

Styrelse och vd ansvarar för att bolagets verksamhet bedrivs i enlighet med lagar, föreskrifter, mål och riktlinjer, bolagsordning samt ägardirektiv. Styrelsen och vd ska också se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Lekmannarevisorernas uppdrag är att granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Lekmannarevisorernas bedömning är att delar av bolagets verksamhet har väsentliga brister som behöver åtgärdas. Därför lämnar vi kritik till styrelsen och vd i form av en anmärkning samt rekommendationer.

Grundläggande granskning: Den grundläggande granskningen syftar till att översiktligt bedöma bolagets ledning och styrning samt interna kontroll.

Lekmannarevisorerna har uppmärksammat att bolaget inte hanterat en begäran om att få ta del av allmänna handlingar på ett korrekt sätt. Bolaget har på ett oskäligt sätt fördröjt utlämnandet av allmänna handlingar och de initiala besluten fattades utan korrekt delegation. Offentlighetsprincipen är en grundlagsskyddad rätt till insyn i den offentliga förvaltningen. Det är därför av stor vikt att de som omfattas av den säkerställer att offentlighetsprincipen alltid kan upprätthållas. Lekmannarevisorerna bedömer att hanteringen står i strid med Tryckfrihetsförordningen.

Lekmannarevisorerna bedömer vidare att bolagets ekonomiska rapportering och budget uppvisar brister. Det saknas ett klagande kring hur styrelsen avser uppnå ekonomisk balans i bolaget. Detta ger en osäker bild av bolagets ekonomi, vilket i sin tur riskerar att försvåra en ändamålsenlig ekonomistyrning. Budgeten uppvisar även brister med avseende på de mål i fullmäktiges budget som bolaget ska beakta.

Granskning av trafiksäkerhetsarbetet: I årets granskning har lekmannarevisorerna granskat bolagets trafikledning och säkerhetsarbete samt i anslutning till dessa bolagets riskanalys.

Lekmannarevisorerna bedömer att det föreligger väsentliga brister när det gäller den särskilda trafikledningen inom Göteborgs Spårvägar AB och att det finns ett motsvarande behov av förbättringar. Detta gäller såväl rutiner och agerande i samband med ett trafikstopp den 9 augusti 2021 som de avsteg mot de avtal som reglerar särskild trafikledning och trafiksäkerhet. Vi bedömer att händelsen den 9 augusti 2021 har lett till så väl ekonomisk- som förtroendeskada för bolaget och för staden samt att den medfört en samhällsekonomisk skada då kollektivtrafiken är en samhällsviktig funktion.

Vi bedömer även att det finns vissa brister vad gäller bolagets säkerhetsarbete.

Vi bedömer att det är olämpligt att vd eller ledningen själva utreder och bedömer visselblåsaranmälningar som rör säkerhetsfrågor där det samtidigt riktas kritik mot ledningens beslut och agerande i dessa frågor.

Slutligen bedömer lekmannarevisorerna att bolagets arbete med riskanalyser är förknippat med väsentliga brister. Lekmannarevisorerna ser också allvarligt på att bolaget inte kunnat ta fram underlag till den risk- och sårbarhetsanalys som bolaget är skyldig att genomföra samt att tillhörande handlingsplaner saknas.

Mot bakgrund av ovanstående iakttagelser riktar vi ett antal rekommendationer till styrelsen. Dessa redovisas i tabellen på nästa sida.

1.1 Sammanställning av rekommendationer

Område	Rekommendationer
Grundläggande granskning	<p>Lekmannarevisorerna rekommenderar styrelsen och vd att i anslutning till publiceringen av styrelsehandlingar på stadens webbsida, tydligare informera hur begäran om att få en handling utlämnad går till samt klargöra att sekretessprövning sker först i samband med en sådan begäran.</p> <p>Lekmannarevisorerna rekommenderar styrelsen och vd att säkerställa att bolaget följer offentlighetsprincipen och en korrekt tillämpning av sekretesslagstiftningen.</p> <p>Lekmannarevisorerna rekommenderar styrelsen och vd att säkerställa att Göteborgs Stads regler för ekonomisk planering, budget och uppföljning samt Göteborgs Stads riktlinje för styrning, uppföljning och kontroll efterlevs.</p> <p>Lekmannarevisorerna rekommenderar styrelsen och vd att säkerställa att ekonomin är i balans under 2022 och framgent.</p> <p>Lekmannarevisorerna rekommenderar styrelsen och vd att säkerställa att de mål som berör bolaget hanteras i enlighet med instruktionerna i kommunfullmäktiges budget.</p>
Granskning av trafiksäkerhetsarbetet	<p>Lekmannarevisorerna rekommenderar styrelsen att genomföra en oberoende utredning av de visseblåsanmälningar som inkommit som rör säkerhetsfrågor och som samtidigt relaterar till ansvariga personer i bolagets ledning.</p>

Område	Rekommendationer
	<p>Lekmannarevisorerna rekommenderar styrelsen och vd att säkerställa trafiksäkerhetsfunktionens oberoende inom GSAB:s organisation.</p> <p>Lekmannarevisorerna rekommenderar styrelsen och vd att säkerställa att bolaget följer ingångna avtal med trafikkontoret som rör särskild trafikledning och trafiksäkerhet samt åtgärda brister som framkommer i så väl de revisionsrapporter som trafikkontoret ställt samman som i denna granskningsredogörelse.</p> <p>Lekmannarevisorerna rekommenderar styrelsen och vd att stärka arbetet med bolagets riskhantering samt att säkerställa att riskanalyser utformas i enlighet med gällande styrdokument på området.</p>

2 Granskning av verksamheten

Styrelse och vd ansvarar för att bolagets verksamhet bedrivs i enlighet med lagar, föreskrifter, riktlinjer, bolagsordning och ägardirektiv.

Lekmannarevisorernas uppdrag är att granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Granskningen av verksamheten omfattar en grundläggande del, som är en översiktlig granskning av bolagets ledning och styrning samt interna kontroll samt specifika granskningar av trafiksäkerhetsarbete och trafikledning.

2.1 Grundläggande granskning

Den grundläggande granskningen syftar till att översiktligt bedöma bolagets ledning och styrning samt interna kontroll. Granskningen omfattar exempelvis följande:

- följsamhet mot kommunallagen
- följsamhet mot aktiebolagslagen
- följsamhet mot bolagets ägardirektiv och bolagsordning
- följsamhet mot kommunfullmäktiges budget
- följsamhet mot Göteborg Stad kommunfullmäktiges styrande dokument, särskilt:
  - kommunfullmäktiges riktlinjer för styrning, uppföljning och kontroll
  - följsamhet mot kommunfullmäktiges regler för ekonomisk planering, budget och uppföljning

2.1.1 Iakttagelser

2.1.1.1 Hantering av begäran om utlämnande av allmän handling

Göteborgs Spårvägar AB (hädanefter GSAB) omfattas i egenskap av kommunalt bolag av Tryckfrihetsförordningens krav på handlingsoffentlighet. Handlingar hos bolaget är därmed allmänna. Huvudregeln i Tryckfrihetsförordningen är att alla allmänna handlingar är offentliga om det inte finns stöd i lag för att belägga dessa med sekretess. Därav följer att utlämnandet av en allmän handling inte är ett beslut, eftersom det följer av huvudregeln. Att belägga en handling med sekretess och att därför helt eller delvis avslå en begäran om att lämna ut en handling, är däremot ett myndighetsbeslut. Beslutet är därmed också möjligt att överklaga via så kallat förvaltningsbesvär.

Enligt Tryckfrihetsförordningen 2 kap 15 § ska en allmän handling utlämnas genast eller så snart det är möjligt. Utlämnande av allmän handling ska alltså ske skyndsamt. Någon eller några dagars fördröjning kan godtas om det är nödvändigt för att bedöma om den efterfrågade handlingen är allmän och offentlig eller om den ska beläggas med sekretess. En handling som innehåller sekretessbelagda uppgifter ska lämnas ut i de delar som är offentliga.

Om det som begärs ut inte bedöms utgöra en allmän handling, eller om hela eller delar av handlingen inte kan lämnas ut på grund av sekretess, har den som begärt handlingen eller uppgiften rätt att få ett överklagbart beslut om detta. Göteborgs Stads rutin för utlämnande av allmän handling anger att i bolag har vd rätten att avslå begäran om utlämnande av allmän handling. Det framgår också att vd inte kan delegera denna beslutanderätt. Däremot kan styrelsen fatta beslut om att bemyndiga andra än vd att företräda myndigheten i denna fråga. I den version av styrelsens instruktion till vd för GSAB som var giltig fram till och med 25 november 2021 framgår att det endast är vd som innehar rätten att företräda myndigheten och därmed fatta beslut om att neka utlämnande av allmän handling.

Vi har uppmärksammat att det inkommit en begäran till GSAB om att få ta del av visseblåsningar under tidsperioden 1 januari 2021 till 10 november 2021 som direkt eller indirekt berör vd. Dessa utgör allmänna handlingar. Begäran är daterad 10 november 2021. En bekräftelse på begäran skickades från Göteborg Spårvägar 11 november 2021 med upplysning om att de begärda handlingarna skulle sekretessprövas och att handlingarna skulle emotses senast 15 november 2021.

Den 15 november 2021 lämnade GSAB ut de begärda handlingarna (6st), delvis maskerade med hänvisning till 21 kap 7 § i offentlighets- och sekretesslagen. Till detta utlämnande medföljde ett formellt avslagsbeslut med tillhörande besvärshänvisning. Beslutet var undertecknat av bolagets dokumentansvarige.

Den part som begärt ut handlingarna hade dock kännedom om att ytterligare en sjunde handling skulle finnas. GSAB menade dock att man lämnat ut samtliga begärda handlingar. Detta framgår av mailkorrespondens daterad 17 november. Den 18 november lämnade bolaget dock ut den sjunde handlingen, i princip helt maskerad. Till detta utlämnande medföljde ett formellt avslagsbeslut med tillhörande besvärshänvisning. Även detta beslut var undertecknat av bolagets dokumentansvarige.

Den part som begärt ut handlingarna har uppgett en intention att överklaga sekretessbeslutet till Kammarrätten. Därför begärdes också ut en delegationsordning eller annat dokument som visar att den handläggare som fattat beslutet om nekande av utlämnande av allmän handling också hade rätt att göra detta. Den 22 november lämnade GSAB ut befattningsbeskrivningen för den handläggare som fattat ovannämnda beslut. Ur denna befattningsbeskrivning kan man utläsa att en av handläggarens uppgifter är att lämna ut allmänna handlingar. Att som i detta fall lämna ut allmänna handlingar

är emellertid inget beslut eftersom det följer av huvudregeln i Tryckfrihetsförordningen. Beslutet uppstår först i samband med avvikelse från denna huvudregel. Att belägga en handling med sekretess, helt eller delvis, utgör en sådan avvikelse och är därför ett beslut. Dokumentansvariges befattningsbeskrivning var vid tidpunkten inte beslutad av styrelsen utan av handläggarens chef. Således utgjorde inte befattningsbeskrivningen det dokument som styrker att styrelsen givit den dokumentansvarige rätten att fatta beslut om att helt eller delvis neka utlämnandet av allmänna handlingar.

2.1.1.2 Publicering av styrelsehandlingar på stadens webbplats

Enligt beslut i kommunfullmäktige ska samtliga kommunala dagordningar, handlingar och protokoll från stadens samtliga nämnder och styrelser finnas tillgängliga på stadens hemsida¹. Vi har inom ramen för den grundläggande granskningen noterat ett par fall där styrelsehandlingar inte publicerats på stadens webbplats. Generellt gäller också att handlingar ofta inte läggs ut. Istället läggs ett dokument ut som informerar om att handlingen inte publiceras med hänvisning till att sekretess *kan* föreligga.

2.1.1.3 Rapportering av ekonomi, verksamhet och budget 2022

Vi har följt bolagets rapportering av verksamhet och ekonomi till styrelsen under året. Månadsrapporterna är korta och i huvudsak beskrivande men innehåller relativt lite analys och konsekvensbeskrivningar, framförallt inte av de underskott som bolaget uppvisar.

Till omfånget är budgethandlingen för 2022 kortfattad och saknar både kommunfullmäktiges övergripande verksamhetsmål och kommunfullmäktiges mål för kollektivtrafikklostret. Dessutom saknas styrelseinriktning, styrelsens mål samt övriga mått och nyckeltal. I budgethandlingen saknas även en redovisning där styrelsen klargör hur den avser att uppnå ekonomisk balans i sin verksamhet.

Bolaget anger i sin budget att bolaget vill utnyttja sin koncernkredit i Göteborgs Stad med 100 miljoner kronor. Därutöver vill bolaget utöka sin koncernkredit med ytterligare upp till 120 miljoner kronor fram till och med 2023. I budgeten anges som ett alternativ att bolaget ska låna upp medel. Vi förstår det senare som att detta avser extern upplåning. Det senare harmonierar dock inte med stadens praxis på området.

I budgethandlingen för 2022 beskriver bolaget att budgeten är i balans. Samtidigt framgår det av den ekonomiska rapporteringen att bolaget har ett negativt kassaflöde. Enligt vår uppfattning finns en risk att bolaget tar upp lån som i själva verket kommer att finansiera ett negativt kassaflöde.

---

¹ Kommunfullmäktige 9 oktober 2014, § 8 dnr 0861/13

2.1.1.4 Bolagets målstyrning

I kommunfullmäktiges budget för 2021 framgår att det är Västra Götalandsregionen som är huvudman för kollektivtrafiken i Göteborg och i regionen, men att Göteborgs Stad har ett stort ansvar för att kollektivtrafiken håller god standard och är ett attraktivt transportmedel i Göteborg. En väl fungerande kollektivtrafik är enligt fullmäktige av stor vikt för att skapa en effektiv, attraktiv samt en hållbar och nära stad.

Göteborgs Stad har tre **övergripande mål** som gäller för alla stadens nämnder och bolag. Dessa är:

- Göteborg är en attraktiv stad där alla ges chansen att forma sina liv och ingen lämnas utanför
- Göteborg är en hållbart växande storstad med framtidstro
- Göteborg är en storstad med stabil ekonomi och hög tillväxt

Vidare framgår av budgeten att fullmäktige fastställt specifika mål som varje nämnd och styrelse ska genomföra, men att respektive nämnd och styrelse själv beslutar om lämpliga åtgärder och själv fastställer lämpliga indikatorer för att mäta måloppfyllelsen. Tillsammans med övergripande verksamhetsmål och indikatorer ska dessa ligga till grund för nämnders och styrelsers verksamhetsplaner.

Kommunfullmäktiges budget för 2021 ger kollektivtrafikklustret där GSAB ingår följande **övergripande verksamhetsmål** för 2021:

- Kollektivtrafikens andel som transportmedel har ökat
- Göteborg präglas av en god samverkan mellan stad, akademi, civilsamhälle och näringsliv
- Göteborg är en jämlik stad med gemenskap och tillit
- Göteborg tar ansvar för kommande generationers livskvalitet
- Göteborg är en stad med hållbar mobilitet och god framkomlighet
- Göteborg har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser
- Göteborg är en attraktiv arbetsgivare med goda arbetsvillkor

I GSAB:s budget och tillhörande affärsplan återfinns de tre övergripande mål som gäller för samtliga nämnder och styrelser. Däremot finns inga av de övergripande verksamhetsmålen som gäller för kollektivtrafiken redovisade. Det saknas följaktligen även indikatorer som bolaget ska ta fram relaterat till dessa övergripande verksamhetsmål. Det finns inte heller redovisat hur bolaget arbetar med fullmäktiges mål.

2.1.2 Bedömning

2.1.2.1 Hantering av begäran om utlämnande av allmän handling

Lekmannarevisorerna bedömer att handläggningen av det granskade ärendet som rör utlämnandet av allmänna handlingar är felaktigt. Med detta menar vi att handläggningen strider mot gällande lagstiftning, regler, riktlinjer och rutiner på området.

Bolaget har inte lämnat ut samtliga begärda handlingar trots att begäran är formulerad på ett tydligt sätt. Detta gäller såväl för de begärda visseblåsartipsen som det begärda dokumentet som styrker att den aktuella handläggaren hade rätt att fatta beslut om att neka utlämnande av allmän handling.

Av styrelsens instruktion till vd som var aktuell under perioden som besluten fattades, framgår att endast vd har rätten att helt eller delvis neka utlämnandet av en allmän handling. Beslutet att delvis neka utlämnandet är fattat av bolagets dokumentansvarige och är därför inte ett sådant formellt beslut som kan ligga till grund för ett överklagande av beslut hos kammarrätten. Vi noterar dock att styrelsen under hösten reviderat vd-instruktionen och givit behörighet till dokumentansvarig eller registrator vid vd:s förfall. Den reviderade instruktionen beslutades dock först den 25 november och har därför ingen inverkan på vår bedömning.

Det dokument som skulle ha lämnats ut för att styrka vem som äger rätten att fatta beslut om att neka utlämnandet av allmän handling i det beskrivna ärendet ovan är *Styrelsens arbetsordning och VD-instruktion*. Detta dokument har bolaget inte lämnat ut.

Handläggningen har dessutom inte hanterats skyndsamt vilket enligt praxis innebär en eller att par dagars handläggningstid.

Lekmannarevisorerna bedömer att bolagets agerande speglar en bristande kännedom om gällande regler och principer för offentlighet och sekretess. Det är en allvarlig brist att bolagets handläggning av ärenden kopplade till utlämning av allmänna handlingar inte varit korrekt. Offentlighetsprincipen är en grundlagsskyddad rätt till insyn i den offentliga förvaltningen. Det är därför av vikt att bolaget säkerställer att principen alltid kan upprätthållas.

2.1.2.2 Publicering av styrelsehandlingar på stadens webbplats

Enligt stadens policy för kommunikation ska Göteborgs Stads information och kommunikation kännetecknas av öppenhet och ett aktivt förhållningssätt samt alltid vara opartisk och saklig. Dessutom ska kommunikationen och informationen utgå från målgruppernas behov och förutsättningar.² Stadens

---

² Göteborgs Stads policy för kommunikation. H 2019 nr 217, P 2019-12-10 § 6, Dnr 0564/19

webbsida har angivits som en av de viktigaste plattformarna för kommunikation och information. I princip samtliga dagordningar, handlingar och protokoll från stadens samtliga nämnder och styrelser ska finnas tillgängliga på stadens hemsida.

Mot bakgrund av ovanstående bedömer vi att bolaget behöver se över sin hantering av sekretess när det gäller styrelsehandlingar som publiceras på stadens webbplats. Sekretessen är mycket omfattande och ofta publiceras inte styrelsehandlingarna utan det informeras om att sekretess *kan* föreligga. Det kan dock vara vilseledande, då det kan uppfattas som att bolaget redan beslutat om sekretess. Ett beslut om sekretess kan emellertid fattas endast i anslutning till att en handling begärs ut, och då måste det också informeras om grunden för sekretessen samt hur beslutet överklagas. Dessutom bör det tydliggöras hur begäran om att få en handling utlämnad går till. Vi menar att detta bör framgå tydligt av den information som läggs ut på stadens webbsida när en handling inte publiceras.

2.1.2.3 Rapportering av ekonomi och verksamhet samt budget 2022

Vår sammanvägda bedömning är att månadsrapporterna är korta, i huvudsak beskrivande men saknar tillfredställande analys och konsekvensbeskrivningar. Framförallt gäller det de underskott som bolaget uppvisar. Mot bakgrund av detta är vår bedömning att den ekonomiska rapporteringen ger en ofullständig och därmed osäker bild av bolagets ekonomi, vilket i sin tur riskerar att leda till bristande ekonomistyrning. Detta inte minst mot bakgrund av de betydande krediter bolaget ansökt om att få utnyttja. Vår samlade bedömning är att den ekonomiska uppföljningen och budgethandling inför 2022 inte är fullt ändamålsenliga.

2.1.2.4 Bolagets målstyrning

Lekmannarevisorerna bedömer att bolagets arbete med kommunfullmäktiges mål utgör en avvikelse från de instruktioner som kommunfullmäktige angivit i sin budget. I kommunfullmäktiges budgethandling för 2021 framgår tydligt att de övergripande specifika verksamhetsmålen ska ligga till grund för nämnders och bolags verksamhetsplaner eller affärsplaner.³ I det avsnitt i budgeten som berör kollektivtrafikklustret⁴ pekas ett antal indikatorer ut som särskilt viktiga. Dessa indikatorer är kopplade till ett antal mål som därmed också blir särskilt viktiga för bolagen i klustret att arbeta med och därmed inkludera i verksamhetsplanen.

---

³ Göteborgs Stads budget 2021 sid 11.

⁴ Ibid sid 134

2.1.2.5 Rekommendationer

Vår samlade bedömning är att bolaget brister i sin ledning, styrning och interna kontroll.

Vi riktar därför följande rekommendationer till styrelsen:

Lekmannarevisorerna rekommenderar styrelsen och vd att i anslutning till publiceringen av styrelsehandlingar på stadens webbsida, tydligare informera hur begäran om att få en handling utlämnad går till samt klargöra att sekretessprövning sker först i samband med en sådan begäran.

Lekmannarevisorerna rekommenderar styrelsen och vd att säkerställa att bolaget följer offentlighetsprincipen och en korrekt tillämpning av sekretesslagstiftningen.

Lekmannarevisorerna rekommenderar styrelsen och vd att säkerställa att Göteborgs Stads regler för ekonomisk planering, budget och uppföljning samt Göteborgs Stads riktlinje för styrning, uppföljning och kontroll efterlevs.

Lekmannarevisorerna rekommenderar styrelsen och vd att säkerställa att ekonomin är i balans under 2022 och framgent.

Lekmannarevisorerna rekommenderar styrelsen och vd att säkerställa att de mål som berör bolaget hanteras i enlighet med instruktionerna i kommunfullmäktiges budget.

2.2 Granskning av trafiksäkerhetsarbetet

2.2.1 Utgångspunkter i granskningen

Lekmannarevisorerna har granskat trafiksäkerhetsarbetet vid GSAB. Syftet är att bedöma om detta är ändamålsenligt. Med ändamålsenligt menar vi att det sker utifrån befintliga avtal, riktlinjer och regler.

Granskningens revisionskriterier är:

- Kommunallagen 6 kap 6 §
- Lag (1990:1157) om säkerhet vid tunnelbana och spårväg
- Göteborgs Stads säkerhetspolicy
- Göteborgs Stads riktlinje för styrning, uppföljning och kontroll
- Avsiktsförklaring, principavtal och huvudavtal med Västra Götalandsregionen avseende organisering av spårvagnstrafiken
- Avtal för arbete med trafiksäkerhet på spåranläggningen inom Göteborgs och Mölndals kommun mellan trafikkontoret och GSAB
- Avtal för överlåtelse av trafikledning vid spåranläggningen inom Göteborgs och Mölndals kommun mellan trafikkontoret och GSAB
- Samverkansavtal om spårvägsverksamhet inom Mölndals stad

- Avtal drift och underhåll av spårvägsanläggningen inom Göteborgs och Mölndals kommun mellan trafikkontoret och GSAB

2.2.2 Iakttagelser

2.2.2.1 Organisation för trafiksäkerhetsarbetet

Trafiknämnden i Göteborgs Stad och dess förvaltning trafikkontoret (hädanefter TK) är spårinnehavare för hela spåransläggningen, med ansvar för alla frågor som rör planering, drift, underhåll, investering och reinvesteringar i denna anläggning.

Lagstiftningen ställer krav på att spårinnehavaren och trafikutövaren har en organisation och rutiner för att säkerställa att olyckor, tillbud och avvikelser identifieras, dokumenteras, utreds, analyseras och rapporteras samt att nödvändiga förebyggande åtgärder vidtas.

Vikten av en välfungerande, stabil och väl förankrad trafiksäkerhetsorganisation framgår tydligt av Haverikommissionens utredning efter Vasaplatsolyckan 1992, där flera omorganisationer inom GSAB hade haft en negativ inverkan på trafiksäkerhetsarbetet, vilket slutligen bedömdes ha bidragit till olyckan.⁵

För att omhänderta säkerhetskraven har TK och GSAB upprättat en gemensam trafiksäkerhetsorganisation. Mellan spårinnehavaren TK och GSAB finns därför ett samarbetsavtal⁶ som reglerar arbetet med de delar av trafiksäkerheten som utgör ett gemensamt ansvar. I detta avtal framgår bland annat att GSAB ansvarar för bemanning av trafiksäkerhetsfunktionen. Detta ska ske på ett sådant sätt att det tydligt framgår vem som ansvarar för det operativa arbetet med trafiksäkerhetsfunktionen. GSAB ska även säkerställa att en utbildningsplan finns för ovan funktion. Enligt avtalet krävs skriftligt godkännande från båda parter för att genomföra förändringar som regleras i avtalet.

GSAB har utsett en trafiksäkerhetschef med ansvar för trafiksäkerhetsfunktionen. Denna person ansvarar för det operativa säkerhetsarbete som regleras i avtalet med TK. Vår granskning visar att tidigare trafiksäkerhetschefer haft fullt medarbetaransvar för samtliga anställda som återfinns inom trafiksäkerhetsfunktionen, något som vi noterat att nuvarande trafiksäkerhetschef saknar. Medarbetaransvaret innehas i dagsläget av bolagets säkerhetschef, trots att denna inte har något innehållsmässigt

---

⁵ "Flera omorganisationer inom en relativt kort tidrymd har enligt vad som framkommit haft en negativ inverkan på det övergripande trafiksäkerhetsarbetet vid Göteborgs Spårvägar. Omställningsproblem i samband med omorganisationerna har prioriterats. Omarbetning och komplettering av regelverk och översyn av rollfördelningsfrågor har skjutits på framtiden. Också företagets uppföljning och internkontroll i trafiksäkerhetsfrågor synes ha blivit försummad". Rapport J 1992:1. Spårvagnsolycka 1992-03-12 Aschebergsgatan – Vasaplatsen, Göteborg sid 6. Ärende J-01/92. Statens Haverikommission. s.34.
⁶ Samarbetsavtal trafiksäkerhet, spårväg. Avtal för arbete med trafiksäkerhet på spåransläggningen inom Göteborgs och Mölndals kommun. 2019-12-01. Dnr: 8381/19.

trafiksäkerhetsansvar och heller inte ingår i trafiksäkerhetsfunktionen. Förändringen samverkades via e-post med trafikkontoret. Bolagets vd har dock uppgett att trafiksäkerhetschefen kommer att få fullt chefsansvar någon gång under första halvåret 2022.

I dagsläget uppgår antalet medarbetare inom trafiksäkerhetsfunktionen till fem stycken. Vår granskning visar att TK har förklarat för GSAB att TK ansåg sig ha utrymme att ställa medel till förfogande för att finansiera ytterligare en tjänst inom den gemensamma trafiksäkerhetsfunktionen. GSAB har dock avstått från att begära detta. Vid intervjuer framkommer att det är vd på rekommendation av avdelningschefen för SKIP⁷ som avstått att begära de extra resurserna. Orsaken som uppgetts är enligt uppgift att bolagets ledning anser att syftet med de extra resurserna är oklart. Det har också ifrågasatts varför inte TK själva rekryterar en ytterligare resurs. Det senare är dock inte i harmoni med gällande avtal eftersom säkerhetsarbetet enligt avtalet ska utföras av GSAB. Vi noterar även att arbetet inom säkerhetsfunktionen ofta är försenat eftersom utredningar inte blir klara i tid.

Vd uppger att trafiksäkerhetsfunktionen framgent kommer att se ut som den gör idag men att funktionen behöver bli mer proaktiv. Bland annat menar vd att dagens upplägg av förarcertifieringar⁸ inte är effektivt och att dessa framgent bör skötas av förarens närmaste chef. Nuvarande upplägg för förarcertifiering innebär att en representant från trafiksäkerhetsfunktionen samt en representant från utbildningsfunktionen genomför certifieringen. Syftet sedan tidigare bakom denna ordning har varit dels att upprätthålla ett oberoende i processen, det vill säga att certifiering och operativt produktionsansvar hålls åtskilda, dels att dessa representanter besitter den nödvändiga kunskap som krävs för att bedöma huruvida en förare innehar tillräckliga kunskaper för att självständigt köra spårvagn i linjetrafik. Det kan också noteras att brister i förarutbildning och certifiering lyftes fram som en av de bakomliggande orsakerna efter den allvarliga vasaplatsolyckan 1992.⁹

2.2.2.2 Visselblåsaranklaganden

I anslutning till vår granskning av trafiksäkerhetsarbetet har vi noterat att ett flertal visselblåsaranklaganden under året inkommit till stadens visselblåsarfunktion. I ett par fall pekar visselblåsaranklagandena på säkerhetsrisker som rör spårvagnstrafik och personalsäkerhet. Anklagandena som rör säkerhetsrisker kritiserar också agerande och beslut i bolagets ledning.

---

⁷ SKIP är en förkortning för säkerhet, kvalitet, IT och projekt.

⁸ Examination genom uppkörning och teoriprov.

⁹ Rapport J 1992:1. Spårvagnsolycka 1992-03-12 Aschebergsgatan – Vasaplatsen, Göteborg sid 6. Ärende J-01/92. Statens Haverikommission. ss.34, 35 och 39.

2.2.2.3 Granskning av trafikledning

Enligt *Lag (1990:1157) om säkerhet vid tunnelbana och spårväg* ingår trafikledning i spårinnehavarens ansvar. Spårinnehavaren har dock rätt att överlåta ansvaret för trafikledningsverksamheten som särskild trafikledningsverksamhet. Enligt överenskomna principer i det principavtal som Göteborgs Stad och Västra Götalandsregionen har ingått ska spårinnehavaren överlåta trafikledningsverksamheten till GSAB, som i enlighet med detta avtal därmed har det operativa ansvaret att bedriva särskild trafikledning (TLI). Detta regleras i ett överlåtelseavtal mellan TK och GSAB.¹⁰ Avtalet reglerar de krav som spårinnehavaren ställer på GSAB för att utföra trafikledningsverksamheten som särskild trafikledning. Avtalet omfattar även hur spårinnehavaren och GSAB ska samverka och vilka åtagande som gäller för respektive part avseende trafikledningsverksamheten.

Den 9 augusti 2021 sattes trafikledningsanläggningen ur drift till följd av att anläggningen förlorade sin elförsörjning. Detta fel uppstod i samband med att en entreprenör skulle utföra service på den UPS¹¹ som ska försörja trafikledningsanläggningen med el. Som följd av felet kallades samtliga spårvagnar in i depå. All spårvagnstrafik låg därefter nere under avbrottet.

I samband med avbrottet har brister uppenbarats som står i strid med eller avviker från avtalade rutiner som återfinns i trafikledningsavtalet med TK, samt brister i riskbedömning och interna rutiner inom trafikledningen.

Det dröjde över en timme efter avbrottet innan TK underrättades. Ansvariga på TK fick enligt uppgift först information via Göteborgs-Postens webbplats, inte från GSAB.

Enligt gällande kommunikationslista för felanmälan för TK:s utrustning hos TLI ska TK:s IT-support direkt underrättas vid fel eller avbrott. Så skedde inte. TK:s IT-support tog sig på eget initiativ till trafikledningens lokaler när denne fick kännedom om avbrottet. Vid den tidpunkten hade ansvarig för IT-supporten ännu inte kontaktats av GSAB. Klockan 10:30 beslutades att alla spårvagnar skulle köras till närmaste depå. Först klockan 11:05 kontaktades TK.

I trafiksäkerhetsavtalet punkt 5 framgår att ”Spårinnehavaren och trafikutövaren ska säkerställa att respektive parts anställda som direkt eller indirekt arbetar med spårvägstrafiken eller spåranläggningen (inklusive trafikledningens utrustning) ska vara medvetna om att arbetet de utför utgår ifrån gällande säkerhetspolicy och mål”.

Det kan i sammanhanget också tilläggas att stadens säkerhetspolicy stipulerar att ”säkerhetsarbetet ska bedrivas med utgångspunkt från kontinuerliga

---

¹⁰ Överlåtelseavtal trafikledning, spårväg. Avtal avseende överlåtelse av trafikledning vid Spåranläggningen inom Göteborgs och Mölndals kommun. 2019-12-01. 8380/19

¹¹ UPS är en förkortning för *uninterruptible power supply*. En UPS installeras mellan den ingående kraftmatningen och elförbrukaren, i det här fallet trafikledningsanläggningen. Syftet är att tillhandahålla såväl störningsfri el vid normaldrift och el i händelse av ett avbrott.

riskanalyser med tyngdpunkt på förebyggande aktiviteter” samt att ”bolagsledning ska säkerställa att externa parter såsom entreprenörer, inhyrd personal, konsulter och leverantörer uppfyller och följer relevanta delar inom säkerhetsområdet”.

Varken TK eller den gemensamma säkerhetsorganisationen var involverade inför beslutet att genomföra servicen. Ingen gemensam riskanalys hade genomförts. Eftersom de system som TK:s IT-support ansvarar för är direkt påverkade av de risker servicen innebär, borde TK:s IT-support underrättats i förväg. Vidare kan heller inte sägas att GSAB säkerställt att den externa part (entreprenör) som genomförde servicen varit medveten om eller uppfyllt och följt relevanta delar inom säkerhetsområdet då GSAB varken säkerställt att kontinuerliga och tillräckliga riskanalyser inom området skett eller säkerställt att entreprenören varit medveten om att arbetet som de skulle utföra berörde spårvägsanläggningen.

Ansvariga inom trafikledningen uppger att de inte hade kännedom om att TK hade utrustning som kunde användas för trafikledning i fall där ordinarie trafikledningsanläggning inte fungerar. Detta trots att ansvariga chefer har deltagit i möten med TK där utrustning för scenarier gått igenom som just gällt en situation där ordinarie trafikledningsanläggningen inte kan användas. Under våra intervjuer framgår också att GSAB saknar kännedom om att man ansvarar för drift och underhåll av en stor del av den tekniska utrustningen som krävs för att driva trafikledningen, trots att detta tydligt framgår i trafikledningsavtalet. GSAB:s egen preliminära utredningsrapport av händelsen 9 augusti bekräftar denna iakttagelse.

Enligt intervjuuppgifter har alltså ansvariga först i efterhand blivit införstådda med att TK har reservutrustning för trafikledning. Det har emellertid hävdats under våra intervjuer, att den reservutrustning som TK har inte är tillräcklig för att kunna bedriva tillfredställande trafikledning. Om så är fallet uppstår frågan varför detta inte har tagits upp i GSAB:s tidigare riskanalyser eller varför frågan inte har väckts gentemot TK.

Det har framkommit att trafikledningen är mycket sårbar. Detta är särskilt allvarligt mot bakgrund av att GSAB har uppgett att TK:s reservutrustning för trafikledning är otillräcklig. Under granskningen har bolagets vd uppgett att redundans ska skapas. Detta är i så fall något som måste genomföras i samverkan med TK och i enlighet med överlåtelseavtalet av trafikledningen. Dessutom förutsätter det att TK sätter av erforderliga ekonomiska resurser för detta, eftersom det är TK som i allt väsentligt äger utrustningen.

GSAB har uppgett att den valda tidpunkten för servicen hade valts med hänsyn till att det var strax efter rusningstrafiken på förmiddagen. Av samma skäl, för att minska risken för störningar i trafiken, utför TK:s IT-support enligt uppgift underhåll och genomgångar av brandväggar på natten. Det görs alltså olika bedömningar när det gäller vid vilken tidpunkt det är lämpligast att genomföra service eller andra åtgärder. Oavsett vilken tidpunkt som är lämpligast, kan vi

konstatera att GSAB och TK inte har samverkat kring detta när det gällde den i det nu aktuella fallet genomförda servicen.

I samband med att alla spårvagnar kallades åter uppstod enligt uppgift ett problem i depåerna med att ta emot alla spårvagnar. Det hade inte skapats någon beredskap för ett scenario av det slaget före att det inträffade.

Ett viktigt skäl till att spårvagnarna kallades till depå var enligt uppgift att radiokommunikationen påverkades. TK har utrustning för radiokommunikation, men i den ordinarie radiokommunikationen finns så kallad prioriterad kommunikation i händelse av nödläge. I den mån GSAB bedömer att trafik inte kan bedrivas med den radiokommunikation som står till buds om den ordinarie radiokommunikationsutrustningen inte fungerar, bör nuvarande system göras mer robust. Av det skälet är det olämpligt att radiokommunikationen är beroende av samma UPS¹² som övriga anläggningen. Detta utgör en risk som inte uppmärksammats i tidigare riskanalyser.

2.2.2.4 Trafikkontorets revision av trafikledningen

TK har genomfört en revision av den särskilda trafikledningen vid GSAB som presenterades i en revisionsrapport daterad den 27 augusti 2021. Syftet med revisionen var att bedöma om trafikledningens arbete motsvarar gällande avtal, lagar och förordningar som reglerar trafikledningen. Enligt rapporten har trafikledningen reviderats utifrån följande: särskild trafikledningsverksamhet, organisation och ansvarsfördelning, bestämmelser och styrande dokument, trafikledningens rutiner, verksamhetsstyrning och uppföljning.

Det kan konstateras att rapporten pekar på flera brister vad gäller följsamhet mot avtal och regelverk och att de förbättringsbehov som anges är väsentliga. Under våra intervjuer med chefer inom bolagets ledning har det dock framkommit att dessa inte delar rapportens slutsatser och bestrider de flesta av de brister som rapporten beskriver. Dessutom har rapportens legitimitet ifrågasatts med utgångspunkt i att en av rapportförfattarna varit anlitad av TK som stöd i processen när avtalet mellan TK och GSAB utarbetades.

Vi kan i sammanhanget också konstatera att bolagets styrelse under året inte tagit del av rapporten.

Oavsett de invändningar bolagets ledning riktar mot rapporten, kan vi konstatera att TK å sin sida menar att rapporten pekar på väsentliga brister och att GSAB enligt gällande avtal måste genomföra förbättringar på flera punkter. Denna oenighet mellan TK och GSAB är i sig en väsentlig observation eftersom det rör sig om ett område som är reglerat i avtal mellan GSAB och TK och som är av vital betydelse för GSAB:s verksamhet. Det är viktigt att notera att gällande avtal om särskild trafikledning i sin tur vilar på avtalet mellan Göteborgs Stad och Västra Götalandsregionen, där det framgår att GSAB ska

---

¹² Se fotnot 9 för förklaring av förkortningen UPS.

omhändertar den särskilda trafikledningen. Detta förutsätter dock att gällande avtal respekteras och att de lagar som reglerar särskild trafikledning efterlevs, vilket bland annat följsamhet mot avtalet ska säkerställa.

2.2.2.5 Riskanalyser

Samtliga stadens nämnder och bolag är enligt stadens riktlinje för styrning, uppföljning och kontroll skyldiga att ta fram en samlad riskbild för verksamheten. Göteborgs Stads säkerhetspolicy ställer också krav på att säkerhetsarbetet ska bedrivas med utgångspunkt från kontinuerliga riskanalyser och med tyngdpunkt på förebyggande åtgärder.

Utöver ovanstående är nämnder och bolag även skyldiga att ta fram en risk- och sårbarhetsanalys. För det första i syfte att identifiera för bolaget oacceptabla risker och ta fram handlingsplaner för att hantera dessa. För det andra som ett led i stadens arbete med en samlad risk- och sårbarhetsanalys i enlighet med lagstiftning om kommuners och regioners skyldigheter att vidta åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap.¹³

Vi kan konstatera att GSAB:s arbete med riskanalyser har flera brister.

Trafikstoppet den 9 augusti har uppmärksammats sedan tidigare i bolagets riskanalys, men konsekvenserna av risken har inte bedömts som påtagligt allvarlig. Med tanke på att händelsen när den inträffade bedömdes som så pass allvarlig att ingen trafik kunde bedrivas, framstår risken som undervärderad i bolagets tidigare riskanalys. Händelsen har också blottlagt brister som borde uppmärksammats, som till exempel att radiotrafiken och övrig utrustning var beroende av samma UPS, att rutinerna i samband med service var bristfälliga med mera.

Bolaget har, på vår begäran, inte kunnat finna den risk- och sårbarhetsanalys som syftar till att identifiera bolagets oacceptabla risker. Om det är så att bolaget ändå har tagit fram detta dokument, men att bolaget inte vet var det finns, är det i sig allvarligt eftersom dokumentet innehåller sekretessbelagda uppgifter. Oavsett hur det förhåller sig med detta är dock konsekvensen att de handlingsplaner saknas som det åligger bolaget att ta fram i syfte att hantera dessa oacceptabla risker. Bolaget har heller inte skickat in detta underlag till stadsledningskontoret i enlighet med gällande riktlinjer och har därmed inte varit med och underbyggt stadens övergripande och lagstadgade risk- och sårbarhetsanalys.

---

¹³ Lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap och Göteborgs Stads plan för arbetet med krisberedskap och civilt försvar 2021–2023

2.2.3 Bedömning

I trafiksäkerhetsavtalet punkt 2 framgår att trafiksäkerhetsorganisationen är gemensam mellan TK och GSAB. I stycke 7.1 framgår tydligt att ”GSAB ska ansvara för trafiksäkerhetsfunktionen och organisera verksamheten på ett sådant sätt att det tydligt framgår vem som ansvarar för det operativa arbetet med trafiksäkerhetsfunktionen”.¹⁴

Vi tidpunkten för granskningen har ansvaret för det operativa arbetet inom trafiksäkerhetsfunktionen enligt vår bedömning varit otydligt. Bedömningen grundar sig i en otydlighet som uppstår både ur det faktum att trafiksäkerhetschef har det delegerade trafiksäkerhetsansvaret utan att samtidigt tydligt förfoga över de resurser som krävs för arbetet i form av medarbetare, samt att medarbetaransvaret återfinns hos en chef som inte utgör en del av den med TK gemensamma trafiksäkerhetsfunktionen. Det har aviserats att detta förhållande ska upphöra under 2022 då trafiksäkerhetschefen enligt uppgift ska få fullt medarbetaransvar.

Vissa av de förändringar som aviserats under våra intervjuer framstår som tveksamma eller förenade med risk. Det gäller bland annat om certifieringen av spårvagnsförare skulle förändras på sådant sätt att trafiksäkerhetsfunktionen inte längre skulle ha ett direkt ansvar för certifieringen av förare. En sådan förändring förutsätter enligt vår bedömning samverkan med och ett godkännande från TK, då trafiksäkerhetsfunktionen är gemensam.

Det finns enligt vår bedömning skäl att vara extra observant på säkerhetsaspekterna när det gäller omorganisationer som rör säkerhetsarbetet. Haverikommissionens utredning efter Vasaplatsolyckan 1992 kunde påvisa att de många omorganisationer som vid den tiden skett inom GSAB haft en negativ inverkan på trafiksäkerhetsarbetet, vilket slutligen bidrog till olyckan. Flera av de nuvarande säkerhetsrutiner som finns inom bolaget tillkom som ett resultat av olyckan.

När det gäller de visselblåsaranklaganden som helt eller delvis berör bolagets säkerhetsarbete vill vi lekmannarevisorer framhålla att vi inte utreder och bedömer visselblåsaranklaganden, men vi vill ändå göra styrelsen uppmärksam på att vi ser allvarligt på de frågor som dessa visselblåsaranklaganden omfattar. Ytterst är det styrelsen som inom ramen för sin interna styrning och kontroll måste säkerställa att säkerheten är god och att säkerhetsarbetet är tillräckligt. I nuläget har styrelsen i praktiken överlåtit till vd att utreda och bedöma visselblåsaranklagandenas väsentlighet, trots att vd och andra personer i ledningen pekas ut som ansvariga för beslut eller underlåtelser vad gäller säkerhetsfrågorna. Bolagets styrelse bör enligt vår bedömning överlåta till en

---

¹⁴ Avtal för arbete med trafiksäkerhet på spåranläggningen inom Göteborgs och Mölndals kommun mellan trafikkontoret och Göteborgs Spårvägar AB sid 5.

oberoende utredare att bedöma om de säkerhetsbrister som anges i visseblåsarannmälningarna är väsentliga och om de bör beaktas.

I samband med trafikledningens haveri den 9 augusti har en rad brister i rutiner och beslut uppdagats.

Trafikledningen var dåligt rustad att hantera den uppkomna situationen. TK kontaktades inte omedelbart, riskanalyser har varit bristfälliga, grundläggande kompetens hur IT-systemen skulle hanteras saknades, liksom dokumentation.

Sammantaget bedömer lekmannarevisorerna att kompetensen behöver höjas och ansvarsfördelningen och mandat tydliggöras. Rutinbeskrivningar måste tas fram eller tydliggöras och kontaktlistor finnas till hands och användas. Samordningen med TK behöver förbättras.

Vi konstaterar att det råder oenighet mellan GSAB och TK i bedömningen av den revisionsrapport som TK låtit utföra. I denna fråga kan det konstateras att överlåtelseavtalet medför en rad krav och skyldigheter som i första hand GSAB ska efterleva. Med tanke på att GSAB utför särskild trafikledning i enlighet med ett överlåtelseavtal, samt att TK har ett myndighetsansvar i denna fråga, måste enligt vår bedömning TK ges ett visst företräde när det gäller tolkningen av avtalet mellan GSAB och TK samt även när det gäller eventuella synpunkter som rör bristande följsamhet mot avtalet. Detta tolkningsföreträde ska förstås mot bakgrund av att trafikledningen utgör vad som kan liknas vid en delegation till GSAB. Vid alla sådana förhållanden gäller att den som överlåter en uppgift på någon annan också avgör om mottagaren utför uppgiften i enlighet med gällande avtal, regler och lagar samt i övrigt om god praxis tillämpas.

De brister som redovisas i TK:s revisionsrapport ska även ses i ljuset av de brister som uppdagats i samband med händelserna den 9 augusti då trafikledningsanläggningen var satt ur funktion. De väsentliga brister i rutiner och det bristfälliga agerandet i samband med händelsen påkallar en förbättrad intern styrning och kontroll av trafikledningsfunktionen. Till det som är i behov av att hanteras och förbättras ingår riskanalys, sårbarhet och samverkan med TK.

Sammantaget är det lekmannarevisorernas bedömning att det finns väsentliga brister när det gäller den särskilda trafikledningen inom GSAB och att det finns ett motsvarande behov av förbättringar.

Lekmannarevisorerna bedömer också att bolagets arbete med riskanalyser är förenat med väsentliga brister och ser allvarligt på att bolaget missbedömt och undervärdet konsekvenserna av händelsen den 9 augusti och att bolaget inte kunnat finna den obligatoriska risk- och sårbarhetsanalys med tillhörande handlingsplaner som ska upprättas över oacceptabla risker. Bolaget kan därför varken sägas ha god intern kontroll i den egna riskhanteringen eller ha varit med och bidragit till stadens lagstadgade risk- och sårbarhetsanalys.

Mot bakgrund av ovanstående lämnar lekmannarevisorerna följande rekommendationer:

Lekmannarevisorerna rekommenderar styrelsen att genomföra en oberoende utredning av de visseblåsaränmälningar som inkommit som rör säkerhetsfrågor och som samtidigt relaterar dessa till ansvariga personer i bolagets ledning.

Lekmannarevisorerna rekommenderar styrelsen och vd att säkerställa trafiksäkerhetsfunktionens oberoende inom GSAB:s organisation.

Lekmannarevisorerna rekommenderar styrelsen och vd att säkerställa att bolaget följer ingångna avtal med trafikkontoret som rör särskild trafikledning och trafiksäkerhet samt åtgärda brister som framkommer i så väl de revisionsrapporter som trafikkontoret ställt samman som i denna granskningsredogörelse.

Lekmannarevisorerna rekommenderar styrelsen och vd att stärka arbetet med bolagets riskhantering samt att säkerställa att riskanalyser utformas i enlighet med gällande styrdokument på området.

3 Lekmannarevisorernas uppdrag och rapportering

Den kommunala revisionen är ett lokalt demokratiskt kontrollinstrument med uppdrag att granska den verksamhet som bedrivs i kommunen.

Lekmannarevisorer är förtroendevalda och utses av kommunfullmäktige respektive regionfullmäktige ur gruppen förtroendevalda revisorer i kommunen eller regionen. Lekmannarevisorerna har ett självständigt uppdrag att granska de bolag som helt eller delvis ägs av kommunen eller regionen. Revisorerna är oberoende och granskar på fullmäktiges uppdrag och därigenom indirekt också för medborgarna.

Resultatet av lekmannarevisorernas granskning redovisas i granskningsrapporter och granskningsredogörelser.

Revisorerna genomför också särskilda granskningar som i regel rör flera bolag, nämnder och styrelser.

Revisorerna tar även varje år fram en redogörelse som sammanfattar den granskning som gjorts i kommunen eller regionen under det aktuella året.

Revisorernas rapporter hittar du på www.goteborg.se/stadsrevisionen och www.vgregion.se/revision.

4 Språkbruk och revisionstermer

När revisorerna har genomfört en granskning lämnar de ofta rekommendationer till de granskade nämnderna och bolagen. Ibland lämnar de även revisionskritik.

Rekommendationer lämnas när revisorerna ser förbättringsområden i verksamheten. Rekommendationerna syftar till att utveckla och förbättra verksamheten.

Revisionskritik lämnas när revisorerna ser brister i verksamheten som är av mer allvarlig karaktär. Revisionskritik graderas genom begreppen erinran eller anmärkning. Anmärkning är allvarligast. När det gäller nämnderna kan en anmärkning lämnas med eller utan tillstyrkan om ansvarsfrihet.

Under kommande år följer revisorerna upp vilka åtgärder som nämnden eller bolagsstyrelsen har gjort för att följa revisorenas rekommendationer.

Stadsrevisionen

Postadress: Box 2141, 403 13 Göteborg

Besöksadress: Stora Badhusgatan 6

Göteborgs Stads kontaktcenter: 031-365 00 00, kansli: 031-368 07 00

stadsrevisionen@stadsrevisionen.goteborg.se

www.goteborg.se/stadsrevisionen

Revisionsenheten, Västra Götalandsregionen

Postadress: Regionens Hus, 405 44 Göteborg

Besöksadress: Bergslagsgatan 2

Växel: 010-441 00 00

revision@vgregion.se

www.vgregion.se/revision

Till årsstämman i Göteborgs Symfoniker AB

Org.nr: 556313–1027

Till regionfullmäktige för kännedom

Granskningsrapport för 2021

Vi, lekmannarevisorer i Göteborgs Symfoniker AB, har granskat bolagets verksamhet under 2021. Granskningen har utförts av yrkesrevisorer.

Bolagets styrelse och vd ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Vårt ansvar är att granska bolagets verksamhet och interna kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt regionfullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts i enlighet med aktiebolagslagen, kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet samt utifrån bolagsordningen och av bolagsstämman fastställda ägardirektiv.

Vi bedömer sammantaget att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att den interna kontrollen har varit tillräcklig. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som krävs för att ge rimlig grund för vår bedömning. Mer information om granskningen finns i bilagan.

Västra Götalandsregionen
3 februari 2022

Ulla Göthager
Lekmannarevisor utsedd
av regionfullmäktige

Gun Alexandersson Malm
Lekmannarevisor utsedd
av regionfullmäktige

Bilaga:

Granskningsredogörelse 2021 – Göteborgs Symfoniker AB

Västra Götalandsregionen
Revisionsenheten
Diarienummer: REV 2021-00121
Datum: 2022-02-03

Granskningsredogörelse 2021

Göteborgs Symfoniker AB

Innehåll

Innehåll	2
Sammanfattning.....	3
Årets granskning.....	4
Styrelsens ansvar	4
Bolagsspecifikt ägardirektiv	4
Resultat av granskningen.....	5
Ekonomi	5
Måluppfyllelse	5
Verksamhet.....	6
Måluppfyllelse	6
Måluppfyllelse	6
Verksamhetsstyrning	7
Intern styrning och kontroll	9
Styrmiljö, styrdokument och formalia.....	9
Uppföljning av tidigare års rekommendationer.....	9
Sammanfattande bedömning och rekommendationer	10
Bilaga 1. Beskrivning av revisionskriterier enligt mall.....	11
Bilaga 2. Upprättade granskningsrapporter	12

Sammanfattning

Lekmannarevisorerna har i uppdrag att granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om bolagets interna kontroll är tillräcklig. Uppdraget utgår från aktiebolagslagens kapitel 10 och kommunallagens kapitel 12 och utförs enligt god revisionsledning för kommunal verksamhet.

Pandemin har haft stor påverkan på verksamheten även under 2021. Under föregående år stoppades all ordinarie verksamhet till förmån för digitala konserter och lokala konserter i kommunerna. Under 2021 har det digitala konserten fortsatt samtidigt som de planerat för en återgång. Under sensommaren gjordes ett antal utomhuskonserter och från och med september startade verksamheten upp med reducerad publikkapacitet. Under hösten återgick konserthuset stegvis mot ökad beläggning. Planeringen för framtiden försvåras av en ny våg av smittspridning i början av 2022 som innebär att de inte vet hur många musiker som får vara på podiet vilket i sin tur påverkar vilken repertoar som kan spelas.

Resultatet slutade med ett överskott på 4,3 mnkr efter överavskrivningar på 3,7 mnkr. Det förväntade underskottet inför året var 12 mnkr men detta har alltså helt kunnat undvikas. Det ekonomiska målet om ekonomi i balans har uppnåtts.

Styrelsen har utifrån förutsättningarna hanterat relevanta verksamhetsmål utifrån uppdraget.

Det finns en god dokumentation av arbetsmiljön som täcker väsentliga områden. Det finns information tillgänglig via personalhandboken och skyddsombuden har gått relevanta utbildningar. Det finns fungerande rutiner och årliga skyddsronder har genomförts. Styrelsen bedöms ha säkerställt att lagens krav på systematisk arbetsmiljö uppfylls.

Styrelsen har en organisation där tjänstepersoner har förebyggt och vid behov kan omhänderta eventuella incidenter. Det finns dokumenterade rutiner och informationsklassning uppdateras vid behov. Styrelsen bedöms ha implementerat en basnivå inom GDPR.

Revisorernas bedömning är att styrelsen säkerställt ett system för riskhantering och prioritering till plan för intern kontroll.

För verksamhetsåret 2021 ges för styrelsen för Göteborgs Symfoniker AB följande sammanfattande bedömning:

Lekmannarevisorernas samlade bedömning är att bolaget sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Årets granskning

Lekmannarevisorerna har i uppdrag att granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om bolagets interna kontroll är tillräcklig. Uppdraget utgår från aktiebolagslagens kapitel 10 och kommunallagens kapitel 12 och utförs enligt god revisionsred för kommunal verksamhet.

Lekmannarevisorerna avger sitt uttalande i en granskningsrapport till bolagets styrelse och ägare. Denna granskningsredogörelse är en bilaga till granskningsrapporten.

Lekmannarevisorer för bolaget är Ulla Göthager och Gun Alexandersson Malm, utsedda av bolagets ägare, Västra Götalandsregionen. Thomas Vilhelmsson, yrkesrevisor vid revisionsenheten i Västra Götalandsregionen, har utgjort sakkunnigt biträde till lekmannarevisorerna.

Bolaget har beretts tillfälle att faktagranska granskningsredogörelsen innan dess fastställande.

Styrelsens ansvar

Styrelse och verkställande direktör ansvarar för att bolagets verksamhet bedrivs i enlighet med lagar och föreskrifter, det kommunala ändamålet samt bolagsordning och ägardirektiv. De ska också se till att styrningen, uppföljningen och kontrollerna efterlevs i verksamheten. Det i sin tur ska leda till att bolaget lever upp till regionfullmäktiges mål, beslut och riktlinjer inom ramen för tillgängliga resurser.

Bolagsspecifikt ägardirektiv

- Göteborgs symfoniker ska bedriva symfonisk konsertverksamhet med hög internationell konstnärlig kvalitet för en bred publik.
- Bolaget ska upprätthålla och utveckla sin nationella och internationella position som en av världens främsta orkestrar.
- Bolaget ska utöver konserter i Konserthuset i Göteborg och från scenen i Vara genom turnéer, gästspel och GSO-play nå och angå invånarna i Västra Götaland oavsett ålder, kön och/eller social bakgrund. Bolaget ska också aktivt söka nya publikgrupper.
- Bolaget ska ge internationell lyskraft till Västra Götaland och bidra till att utveckla Västra Götalands kreativa potential och kompetens inom scenkonst.
- Bolaget ska bedriva verksamheten i enlighet med uppdrag från kulturnämnden.

Resultat av granskningen

Ekonomi

I detta avsnitt görs en bedömning av om styrelsen uppnått fullmäktiges resultatkrav.

Måluppfyllelse

I detta avsnitt görs en bedömning av om styrelsen uppnått fullmäktiges ekonomiska mål för verksamheten.

Strategiplanen visar ett fokuserat arbete mot verksamhetens uppdrag. Styrelsen har även upprättat detaljbudget enligt regionens direktiv som brutits ner till avdelningsnivå. Trots ett komplicerat år med pandemin har verksamhet utförts efter förutsättningarna och ekonomin varit i balans.

Bolaget använder Plan & Styr vid rapportering av detaljbudget, delårsbokslut och bokslut. Från och med internkontrollplan för 2021 är planen att använda systemet även till intern kontroll. De använder sig av verksamhetssystemet OPAS som används av orkestrar i hela världen. I OPAS kan de sköta planering av verk, personal, kommunikation och budget.

Styrelsen får sitt uppdrag från kulturnämnden som både styrelseledamöter och tjänstepersoner har avstämningar med under året. Gällande ekonomin har de vid behov av investeringar i lokalerna ibland vänt sig direkt till ägarutskottet och regionstyrelsen.

Det görs ekonomisk uppföljning av alla avdelningschefer. Dessutom är det flera producenter som har budgetansvar för enskilda produktioner. Uppföljningen avser främst fördyring av produktioner men kan exempelvis även avse frågor om avtal och personal. Styrelsen har i samband med pandemin uppmärksammat regionledningen på svårigheterna för verksamheten och konsekvenserna för ekonomin.

Iakttagelser

Göteborgs symfoniker har under flera år uppnått ekonomi i balans trots pressade förutsättningar. Under 2021 fick bolaget en ramhöjning med 7 mnkr samt ett statligt kristöd på 4 mnkr som påverkade resultatet.

2022. Pandemin har medfört att den ordinarie konsertverksamheten minskat betydligt även om andra initiativ och digitala lösningar ändå gjort att musiken nått publiken. Intäkterna drabbas betydligt men även personalkostnader och kostnader i samband med konserter har minskat.

Resultatet slutade med ett överskott på 4,3 mnkr efter överavskrivningar på 3,7 mnkr. Det förväntade underskottet inför året var 12 mnkr men detta har alltså helt

kunnat undvikas. Regionfullmäktige har beslutat om en kapitaltäckningsgaranti för bolagen för perioden 2020–2022 men än så länge Göteborgs symfoniker inte behövt ta del av dessa medel.

Bedömning

Det ekonomiska målet om ekonomi i balans har uppnåtts.

Verksamhet

I detta avsnitt görs en bedömning av om styrelsen uppnått fullmäktiges mål för verksamheten. Bedömningen omfattar även om styrelsen samt verkställande direktör genomfört givna uppdrag samt följt de beslut, riktlinjer och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Måluppfyllelse

Verksamheten har varit starkt begränsad av pandemin även om hösten gick i riktning mot regionfullmäktiges och kulturnämndens mål. Vid utgången av 2021 finns en oro att verksamhetens måluppfyllelse även framöver ska påverkas av pandemin.

Måluppfyllelse

Nedan sammanställs de tre regionfullmäktigemål som Göteborgs symfoniker arbetat med under året och som utgår från det strategiska målet ”Hållbar, innovativ och kreativ region”.

Mål		Bedömning av måluppfyllelsen
Deltagandet i kulturlivet ska öka		Ett flertal ungdomsaktiviteter har genomförts efter förutsättningarna och nya sätt att möta publiken har utvecklats trots att deltagandet varit svårt att mäta.
Klimatutsläppen från fossil energi i Västra Götaland ska minska		Bolaget har i likhet med tidigare år arbetat med ett stort antal aktiviteter. Inställda aktiviteter har bidragit till minskade utsläpp och bättre måluppfyllelse.

Vår granskning av bolagets måluppfyllelse har sin utgångspunkt i följande:

- Bolagets måluppfyllelse enligt fullmäktiges mål och uppdrag i övrigt riktade till bolaget.
- Bolagets måluppfyllelse enligt krav i uppdrag från beställare till bolaget.

Iakttagelser

Vi vill lyfta följande iakttagelser som vi gjort under vår grundläggande granskning av styrelsens måluppfyllelse:

Styrelsen har i sin detaljbudget hanterat det strategiska målet om hållbar, innovativ och kreativ region. För målet om att klimatutsläppen från fossil energi i Västra Götaland ska minska finns en tydlig målsättning, medan övriga mål är mer generellt formulerade. Den detaljerade verksamhetsstyrningen framgår istället i den femåriga strategiplanen.

Bedömning

Styrelsen har utifrån förutsättningarna hanterat relevanta verksamhetsmål utifrån uppdraget.

Verksamhetsstyrning

I detta avsnitt görs en bedömning av om bolaget utformat en ändamålsenlig målstyrning av verksamheten.

Vår granskning av bolagets verksamhetsstyrning har sin utgångspunkt i följande:

- att bolagets verksamhet svarar mot krav i författning, bolagsordning, och ägardirektiv
- att verksamhetsstyrningen omfattar de mål fullmäktige ställt till bolaget och att bolaget vid behov omformulerat mål så att de utgår från bolagets specifika uppdrag och ansvar
- att målen brutits ned så att de blir ändamålsenliga i styrningen av verksamheten
- att styrelsen och bolagsledningen följt upp måluppfyllelse löpande under verksamhetsåret och vid behov agerat på bristande måluppfyllelse.

Iakttagelser

Revisionsenheten vill lyfta följande iakttagelser som vi gjort under vår grundläggande granskning av bolagets verksamhetsstyrning:

Fördjupning: Systematisk arbetsmiljö

I en personalintensiv verksamhet är medarbetarna den viktigaste resursen och god arbetsmiljö är en förutsättning för att få välmående medarbetare som bidrar till genomförandet av uppdraget. Systematisk arbetsmiljö är en del av revisionens grundläggande granskning och behandlar väsentliga delar som hälsa, riskhantering och delaktighet. Under 2021 sker en fördjupning av hur arbetsmiljön är utformad, hur arbetet genomförs och vilka resultat som uppnås.

Det bedöms finnas en god dokumentation av arbetsmiljön som täcker väsentliga områden. Det finns information tillgänglig via personalhandboken och skyddsombuden har gått relevanta utbildningar. Det finnas fungerande rutiner och årliga skyddsronder har genomförts. Revisionen bedömer vidare att det system som används ger goda förutsättningar att hantera tillbud samt att hanteringen och stöd

är bra. Medarbetarna och ledningsgruppen har fått information om väsentliga risker och #metoo. Slutligen finns det en tillräcklig företagshälsovård som ger medarbetarna ett tillräckligt stöd.

Sammanfattningsvis bedöms styrelsen ha säkerställt att lagens krav på systematisk arbetsmiljö uppfylls.

Fördjupning: Basnivå GDPR

Under år 2020 genomförde revisionsenheten en fördjupad granskning ”GDPR personuppgiftsbiträdesavtal” avseende implementeringen av GDPR som kom i maj 2018. Under 2021 breddas granskningen till att inkludera fler verksamheter och för att säkerställa att de krav som ställs i dataskyddsförordningen har införts alternativt att det finns planer för införande. Risken är att styrelsen inte uppnår basnivån i GDPR och därmed riskerar skadeståndskrav vid kontroll av Datainspektionen.

Styrelsen bedöms ha en organisation där tjänstepersoner har förebyggt och vid behov kan omhänderta eventuella incidenter. Det finns dokumenterade rutiner och informationsklassning uppdateras vid behov. Sammanfattningsvis bedöms styrelsen ha implementerat en basnivå inom GDPR.

Styrelsens styrning under covid-19

Pandemin har haft stor påverkan på verksamheten även under 2021. Under föregående år stoppades all ordinarie verksamhet till förmån för digitala konserter och lokala konserter i kommunerna. Under 2021 har det digitala konserterna fortsatt samtidigt som de planerat för en återgång. Under sensommaren gjordes ett antal utomhuskonserter och från och med september startade verksamheten upp med reducerad publikkapacitet. Under hösten återgick konserthuset stegvis mot ökad beläggning. Planeringen för framtiden försvåras av en ny våg av smittspridning i början av 2022 som innebär att de inte vet hur många musiker som får vara på podiet vilket i sin tur påverkar vilken repertoar som kan spelas.

Fördjupad granskning av regionstyrelsen: Ägarstyrning (Rev 2021-00092)

Västra Götalandsregionen har ett antal verksamheter som bedrivs i bolagsform enligt aktiebolagslagen (ABL) och som kommunalt aktiebolag lyder de även under kommunallagen (KL). Regionfullmäktige står som ägare till bolagen med ansvar mot invånarna och behöver genom sin organisation och med hjälp av regionstyrelsens uppsiktsplikt styra och följa upp att verksamheten följer lagstiftning, ägardirektiv och de styrdokument som fastställs för koncernen.

Revisorskollegiet ser risker i att regionstyrelsens styrning inte är tillräcklig för att uppnå regionfullmäktiges mål samt att kommunikationen mellan ägare, beställare och bolag är otillräcklig för att styra bolagen i önskad riktning och har därför prioriterat denna granskning.

Revisionsenhetens sammanfattande bedömning är att ägarstyrningen av bolagen på övergripande nivå är ändamålsenlig. För att ytterligare stärka ägarstyrningen av bolagen är det av stor vikt att regionstyrelsen formaliserar uppsikten över bolagen,

fattar beslut om det kommunala ändamålet och befogenheterna, tydliggör följsamheten av styrdokument samt att regionstyrelsen tydliggör ärenden som är av principiell beskaffenhet.

Utifrån granskningen lämnas fyra rekommendationer till regionstyrelsen.

Bedömning

Lekmannarevisorernas bedömning är att styrelsen för granskade områden har utformat en ändamålsenlig styrning.

Intern styrning och kontroll

I detta avsnitt görs en bedömning av hur styrelsen tar ansvar för att det finns en intern styrning och kontroll som leder till måluppfyllelse och regelefterlevnad.

Styrmiljö, styrdokument och formalia

Revisionsenheten vill lyfta följande iakttagelser som vi gjort under vår grundläggande granskning av styrelsens interna styrning och kontroll:

Alla styrdokument finns tillgängliga för styrelsen. Ägardirektivets inriktning är inarbetat i styrelsens arbetsordning och i VD-instruktionen. Regionfullmäktige ställer krav utifrån det kommunala ändamålet medan beställarens uppdrag styr innehållet och meningen med verksamheten. Styrelsen känner sig trygga med att det som presenteras för dem har betydelse för dem. Tjänstepersonerna tar fram beslutsunderlag, analyser, dokument och planer till styrelsen. De har ingen särskild rutin för ärenden eller modell för utformning.

Ledningsgruppen gör ett förarbete med att ta fram riskanalys. De graderar riskerna innan det presenteras för styrelsen. Styrelseledamöterna ska sedan välja ut tre-fem områden var inför sin bedömning, vanligtvis områden från riskanalysen men de kan även ta fram egna områden. Sedan förs ett samtal inom styrelsen och de enas om prioriteringen kring vilka riskområden som ska hanteras i internkontrollplanen.

Det finns en kontroll i planen avseende mutor och jäv som ska säkerställa att ingen har rätt till särskilda förmåner eller möjlighet att ge jobb till närstående. Det är en liten bransch vilket gör det extra viktigt att kontrollera så att dessa grundkrav följs. Styrelsen får en presentation av kontrollresultaten en gång per år. De har inte hittat några brister i de interna kontrollerna avseende ekonomi eller oegentligheter.

Bedömning

Styrelsen har säkerställt ett system för riskhantering och prioritering till plan för intern kontroll. Sammantaget bedöms styrelsen ha en tillräcklig intern styrning och kontroll.

Uppföljning av tidigare års rekommendationer

Det finns inga rekommendationer från tidigare år att följa upp.

Sammanfattande bedömning och rekommendationer

För verksamhetsåret 2021 ges för styrelsen för Göteborgs Symfoniker AB följande sammanfattande bedömning:

Lekmannarevisorernas samlade bedömning är att bolaget sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att bolagets interna kontroll är tillräcklig.

För verksamhetsåret 2021 lämnas inga rekommendationer.

Bilaga 1. Beskrivning av revisionskriterier enligt mall.

- Kommunallag (2017:725); 6 kapitel om styrelsens och övriga nämnders ansvar.
  - Aktiebolagslagen (2005:551) 8 kapitel 4 § om styrelsen uppgifter, 29 § om verkställande direktörs uppgifter.
  - God revisions sed i kommunal verksamhet, 2018 Sveriges kommuner och regioner.
  - Policy styrning i Västra Götalandsregionen, RF 2019-05-28 § 104, dnr RS 2019-02491.
  - Reglementen för nämnder och styrelser 2019-2022, regionfullmäktige 2019-06-10-11 § 138, diarienummer RS 2018-03535.
  - Ägardirektiv för Västra Götalandsregionens majoritetsägda bolag, regionfullmäktige 2019-06-10 § 139, diarienummer RS 2019-01315.
  - Riktlinje Samråd mellan nämnder och styrelser, regionstyrelsen, 2019-09-10, diarienummer RS 2019-04752.
  - Vägledning för nämnders och styrelsers arbete, regionstyrelsen 2017-12-12 § 315, diarienummer RS 2017-04735.
-
- Dataskyddsförordningen
  - Arbetsmiljölagen (1977:1160)
  - Arbetsmiljöverkets föreskrifter: Systematiskt arbetsmiljöarbete (AFS 2001:1)
  - Arbetsmiljöverkets föreskrifter: Organisatorisk och social arbetsmiljö (AFS 2015:4)

Bilaga 2. Upprättade granskningsrapporter

Dnr	Granskningsrapport
Rev 2021-00092	Ägarstyrning

Till årsstämman i GöteborgsOperan AB

Org.nr: 556121-7828

Till regionfullmäktige för kännedom

Granskningsrapport för 2021

Vi, lekmannarevisorer i GöteborgsOperan AB, har granskat bolagets verksamhet under 2021. Granskningen har utförts av yrkesrevisorer.

Bolagets styrelse och vd ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Vårt ansvar är att granska bolagets verksamhet och interna kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt regionfullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts i enlighet med aktiebolagslagen, kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet samt utifrån bolagsordningen och av bolagsstämman fastställda ägardirektiv.

Vi bedömer sammantaget att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att den interna kontrollen har varit tillräcklig. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som krävs för att ge rimlig grund för vår bedömning. Mer information om granskningen finns i bilagan.

Västra Götalandsregionen

4 februari 2022

Marie Engström Rosengren
Lekmannarevisor utsedd
av regionfullmäktige

Wimar Sundeen
Lekmannarevisor utsedd
av regionfullmäktige

Bilaga:

Granskningsredogörelse 2021 – GöteborgsOperan AB

Västra Götalandsregionen

Revisionsenheten

Diarienummer: REV 2021-00120

Datum: 2022-02-04

Granskningsredogörelse 2021

GöteborgsOperan AB

Innehåll

Innehåll	2
Sammanfattning.....	3
Årets granskning.....	4
Styrelsens ansvar	4
Bolagsspecifikt ägardirektiv	4
Resultat av granskningen.....	5
Ekonomi	5
Måluppfyllelse	5
Ekonomiskt resultat	5
Verksamhet.....	5
Måluppfyllelse	6
Verksamhetsstyrning	6
Intern styrning och kontroll	8
Styrmiljö, styrdokument och formalia.....	9
Uppföljning av tidigare års rekommendationer.....	9
Iakttagelser.....	9
Sammanfattande bedömning och rekommendationer	10
Bilaga 1. Beskrivning av revisionskriterier enligt mall.....	11
Bilaga 2. Upprättade granskningsrapporter	12

Sammanfattning

Lekmannarevisorerna har i uppdrag att granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om bolagets interna kontroll är tillräcklig. Uppdraget utgår från aktiebolagslagens kapitel 10 och kommunallagens kapitel 12 och utförs enligt god revisionsledning för kommunal verksamhet.

Pandemin har haft stor påverkan på verksamheten även under 2021. Målet har sedan pandemin startade varit att vara redo när restriktionerna släpper. Under sommaren kunde personalen åter samlas och förbereda för höstens premiärer. Inledningsvis med ett fåtal personer i publiken men senare under hösten var det näst intill fullt utifrån regionalt beslut. Planering finns fram till våren 2024 men allt handlar om hur pandemin utvecklar sig och vid utgången av 2021 är det åter en ökad spridning.

Minskade intäkter har delvis kompenseras av statligt stöd samtidigt som uteblivna föreställningar inneburit lägre kostnader. Målet om ekonomi i balans har uppnåtts.

Måluppfyllelsen är starkt påverkad av pandemin. GöteborgsOperan har försökt komplettera ordinarie verksamhet med exempelvis digitala aktiviteter. Många insatser med fokus på miljö har genomförts under året. Lekmannarevisorernas bedömning är styrelsen arbetat med tillämpliga mål men att det är svårt att göra rättvisa bedömningar.

Revisorerna bedömer att styrelsen säkerställer att lagens krav på god arbetsmiljö uppfylls, men det har funnits och finns utvecklingsbehov. Det finns ett årshjul för cheferna och det pågår ett arbete med att ge skyddsombuden en god struktur. I det centrala arbetsmiljöarbetet i arbetsmiljö- och skyddskommittén håller inriktningen på att förfinas och arbetsgivaren arbetar löpande med att ge deltagarna goda förutsättningar att genomföra sitt uppdrag.

Styrelsen bedöms ha en organisation där tjänstepersoner har förebyggt och vid behov kan omhänderta eventuella incidenter. Det finns dokumenterade rutiner som följer Dataskyddsförordningens krav men en informationsklassning bör genomföras utifrån regionens riktlinje alternativt enligt ISO-standard. Genomförandet enligt kraven i Schrems II-domen pågår så följsamheten får följas upp vid senare tillfälle. Styrelsen bedöms ha utformat en ändamålsenlig styrning avseende riskhantering samt prioritering av plan för intern kontroll.

Sammanfattande bedömning:

- Lekmannarevisorernas samlade bedömning är att bolaget sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att bolagets interna kontroll är tillräcklig.

För verksamhetsåret 2021 lämnas två rekommendationer avseende systematisk arbetsmiljö.

Årets granskning

Lekmannarevisorerna har i uppdrag att granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om bolagets interna kontroll är tillräcklig. Uppdraget utgår från aktiebolagslagens kapitel 10 och kommunallagens kapitel 12 och utförs enligt god revisionsred för kommunal verksamhet.

Lekmannarevisorerna avger sitt uttalande i en granskningsrapport till bolagets styrelse och ägare. Denna granskningsredogörelse är en bilaga till granskningsrapporten.

Lekmannarevisorer för bolaget är Marie Engström Rosengren och Wimar Sundeen, utsedda av bolagets ägare, Västra Götalandsregionen. Thomas Vilhelmsson, yrkesrevisor vid revisionsenheten i Västra Götalandsregionen, har utgjort sakkunnigt biträde till lekmannarevisorerna.

Bolaget har beretts tillfälle att faktagranska granskningsredogörelsen innan dess fastställande.

Styrelsens ansvar

Styrelse och verkställande direktör ansvarar för att bolagets verksamhet bedrivs i enlighet med lagar och föreskrifter, det kommunala ändamålet samt bolagsordning och ägardirektiv. De ska också se till att styrningen, uppföljningen och kontrollerna efterlevs i verksamheten. Det i sin tur ska leda till att bolaget lever upp till regionfullmäktiges mål, beslut och riktlinjer inom ramen för tillgängliga resurser.

Bolagsspecifikt ägardirektiv

- GöteborgsOperan ska bedriva opera-, musikal- och dansverksamhet med hög internationell konstnärlig kvalitet för en bred publik. Bolagets orkester ska också bedriva konsertverksamhet.
- Bolaget ska upprätthålla och utveckla sin nationella och internationella position som ett av norra Europas intressantaste operahus.
- Bolaget ska utifrån operahuset i Göteborg och scenen i Skövde, samt genom turnéer, gästspel och digital media, nå invånarna i Västra Götaland oavsett ålder, kön och/eller social bakgrund.
- Bolaget ska ge internationell lyskraft till Västra Götaland och bidra till att utveckla Västra Götalands kreativa potential och kompetens inom scenkonst.
- Bolaget ska bedriva sin verksamhet i enlighet med uppdrag från kulturnämnden.

Resultat av granskningen

Ekonomi

I detta avsnitt görs en bedömning av om styrelsen uppnått fullmäktiges resultatkrav.

Måluppfyllelse

I detta avsnitt görs en bedömning av om styrelsen uppnått fullmäktiges ekonomiska mål för verksamheten.

Iakttagelser

Styrelsen har upprättat detaljbudget och verksamhetsplan enligt regionens tidplan. De har brutit ner målen och dokumenten ger en god bild av verksamheten. Pandemins påverkan innebär många osäkerheter avseende verksamhet och ekonomi framöver. Bolaget använder Plan & Styr för den rapportering som regionen kräver. Löpande uppföljning av projekten med ledningen sker i Gruppen för produktionsstyrning (GPS). Bolaget har löpande kontakt med kulturnämnden och vid ekonomiska bekymmer avseende drift och investeringar har de haft direktkontakt med ägarutskottet och regionstyrelsen. Det finns dessutom en löpande dialog med ägarutskottet som presidiet kallas till.

Ekonomiskt resultat

Årets resultat efter en avsättning på 7,0 mnkr till obeskattade reserver blev 0,0 mnkr. Den främsta anledningen till resultatet är att kostnaderna är betydligt lägre än budgeterat då verksamheten var stängd under våren och starkt begränsad under hösten. Minskade biljettintäkter, restaurangintäkter samt sponsringsintäkter har till viss del kompensrats av Statligt krisstöd som erhållits med 29 mkr.

Regionfullmäktige har garanterat förlusttäckning till och med 2022-12-31 därför bedöms fortsatt drift vara säkrad för 2022. Kapitaltäckningsgarantin har inte nyttjats under 2021.

Bedömning

Det ekonomiska målet om ekonomi i balans har uppnåtts.

Verksamhet

I detta avsnitt görs en bedömning av om styrelsen uppnått fullmäktiges mål för verksamheten. Bedömningen omfattar även om styrelsen samt verkställande direktör genomfört givna uppdrag samt följt de beslut, riktlinjer och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Styrelsen har uppdrag från kulturnämnden som tillsammans med egna mål är fokus i verksamhetsplanen. I detaljbudgeten har de omhändertagit regionfullmäktiges prioriterade mål som verksamheten berörs av. De är nedbrutna och kopplade till den

egna verksamheten. Vissa mål saknar tydliga mått eller tidsgränser och är mer styrda av förbättring och att genomföra verksamheten.

Måluppfyllelse

Nedan sammanställs de fyra regionfullmäktigemål som Göteborgsoperan arbetat med under året och som utgår från det strategiska målet ”Hållbar, innovativ och kreativ region”.

Mål		Bedömning av måluppfyllelsen
Deltagandet i kulturlivet ska öka		Under våren var det främst digital publik. Under hösten genomfördes fysiska föreställningar även om det var färre personer i publiken.
Västra Götalandsregionen ska verka för att stärka innovationskraften för en hållbar industri		De har sett över produktionsprocessen i samband med föreställningar för att bli mer miljömedvetna.
Klimatutsläppen från fossil energi i Västra Götaland ska minska		Fokus har varit energieffektivisering och att lokalerna har miljövänlig el och fjärrvärme.
Skapa attraktiva arbetsplatser och förbättra möjligheterna till karriär- och kompetensutveckling		Medarbetarna är den viktigaste resursen och bolaget har satsat på kompetens och påverkansmöjligheter.

Vår granskning av bolagets måluppfyllelse har sin utgångspunkt i följande:

- Bolagets måluppfyllelse enligt fullmäktiges mål och uppdrag i övrigt riktade till bolaget.
- Bolagets måluppfyllelse enligt krav i uppdrag från beställare till bolaget.

Iakttagelser

Vi vill lyfta följande iakttagelser som vi gjort under vår grundläggande granskning av styrelsens måluppfyllelse:

Måluppfyllelsen är starkt påverkad av pandemin. GöteborgsOperan har försökt komplettera ordinarie verksamhet med exempelvis digitala aktiviteter. Många insatser med fokus på miljö har genomförts under året.

Bedömning

Lekmannarevisorernas bedömning är styrelsen arbetat med tillämpliga mål men att det är svårt att göra rättvisa bedömningar på grund av yttre omständigheter.

Verksamhetsstyrning

I detta avsnitt görs en bedömning av om bolaget utformat en ändamålsenlig målstyrning av verksamheten.

Vår granskning av bolagets verksamhetsstyrning har sin utgångspunkt i följande:

- att bolagets verksamhet svarar mot krav i författning, bolagsordning, och ägardirektiv
- att verksamhetsstyrningen omfattar de mål fullmäktige ställt till bolaget och att bolaget vid behov omformulerat mål så att de utgår från bolagets specifika uppdrag och ansvar
- att målen brutits ned så att de blir ändamålsenliga i styrningen av verksamheten
- att styrelsen och bolagsledningen följt upp måluppfyllelse löpande under verksamhetsåret och vid behov agerat på bristande måluppfyllelse.

Iakttagelser

Revisionsenheten vill lyfta följande iakttagelser som vi gjort under vår grundläggande granskning av bolagets verksamhetsstyrning:

Fördjupning: Arbetsmiljö

I en personalintensiv verksamhet är medarbetarna den viktigaste resursen och god arbetsmiljö är en förutsättning för att få välmående medarbetare som bidrar till genomförandet av uppdraget. Systematisk arbetsmiljö är en del av revisionens grundläggande granskning och behandlar väsentliga delar som hälsa, riskhantering och delaktighet. Under 2021 sker en fördjupning av hur arbetsmiljön är utformad, hur arbetet genomförs och vilka resultat som uppnås.

Sammanfattningsvis bedömer revisorerna att styrelsen säkerställer att lagens krav på god arbetsmiljö uppfylls, men det har funnits och finns utvecklingsbehov. Det finns ett årshjul för cheferna och det pågår ett arbete med att ge skyddsombuden en god struktur. I det centrala arbetsmiljöarbetet i arbetsmiljö- och skyddskommittén håller inriktningen på att förfinas och arbetsgivaren arbetar löpande med att ge deltagarna goda förutsättningar att genomföra sitt uppdrag. Det har saknats rutiner för att ha en total översikt på kompetens inom arbetsmiljöområdet men det har åtgärdats under året. Nya skyddsombud erbjuds grundläggande utbildning för sitt uppdrag. Dokumentstrukturen håller på att ses över och det har införts en systematisk hantering av tillbud.

Utifrån granskningens iakttagelser lämnas följande rekommendationer:

- Lekmannarevisorerna rekommenderar GöteborgsOperan att utveckla processen avseende systematisk arbetsmiljö för att ge skyddsombuden goda förutsättningar att utföra sitt uppdrag.
- Vidare rekommenderas GöteborgsOperan att stärka samordningen kring bolagsövergripande arbetsmiljöinsatser avseende information och dokumentation.

Fördjupning GDPR

Under år 2020 genomförde revisionsenheten en fördjupad granskning ”GDPR personuppgiftsbiträdesavtal” avseende implementeringen av GDPR som kom i maj 2018. Under 2021 breddas granskningen till att inkludera fler verksamheter och för

att säkerställa att de krav som ställs i dataskyddsförordningen har införts alternativt att det finns planer för införande. Risken är att styrelsen inte uppnår basnivån i GDPR och därmed riskerar skadeståndskrav vid kontroll av Datainspektionen.

Styrelsen bedöms ha en organisation där tjänstepersoner har förebyggt och vid behov kan omhänderta eventuella incidenter. Det finns dokumenterade rutiner som följer Dataskyddsförordningens krav men en informationsklassning bör genomföras utifrån regionens riktlinje alternativt enligt ISO-standard. Genomförandet enligt kraven i Schrems II-domen pågår så följsamheten får följas upp vid senare tillfälle.

Sammanfattningsvis bedöms styrelsen ha implementerat en basnivå inom GDPR.

Styrelsens styrning under covid-19

Pandemin har haft stor påverkan på verksamheten även under 2021. Målet har sedan pandemin startade varit att vara redo när restriktionerna släpper. Under sommaren kunde personalen åter samlas och förbereda för höstens premiärer. Inledningsvis med ett fåtal personer i publiken men senare under hösten var det näst intill fullt utifrån regionalt beslut. Planering finns fram till våren 2024 men allt handlar om hur pandemin utvecklar sig och vid utgången av 2021 är det åter en ökad spridning. Styrelsen har veckovis fått uppdaterad information från vd och har kunnat följa ledningens avväganden utifrån restriktionerna. Även personalen har fått direktinformation från vd för att snabbt kunna vidta åtgärder.

Fördjupad granskning av regionstyrelsen: Ägarstyrning (Rev 2021-00092)

Västra Götalandsregionen har ett antal verksamheter som bedrivs i bolagsform enligt aktiebolagslagen (ABL) och som kommunalt aktiebolag lyder de även under kommunallagen (KL). Regionfullmäktige står som ägare till bolagen med ansvar mot invånarna och behöver genom sin organisation och med hjälp av regionstyrelsens uppsiktsplikt styra och följa upp att verksamheten följer lagstiftning, ägardirektiv och de styrdokument som fastställs för koncernen.

Revisorskollegiet ser risker i att regionstyrelsens styrning inte är tillräcklig för att uppnå regionfullmäktiges mål samt att kommunikationen mellan ägare, beställare och bolag är otillräcklig för att styra bolagen i önskad riktning och har därför prioriterat denna granskning.

Revisionsenhetens sammanfattande bedömning är att ägarstyrningen av bolagen på övergripande nivå är ändamålsenlig. För att ytterligare stärka ägarstyrningen av bolagen är det av stor vikt att regionstyrelsen formaliserar uppsikten över bolagen, fattar beslut om det kommunala ändamålet och befogenheterna, tydliggör följsamheten av styrdokument samt att regionstyrelsen tydliggör ärenden som är av principiell beskaffenhet.

Utifrån granskningen lämnas fyra rekommendationer till regionstyrelsen.

Intern styrning och kontroll

I detta avsnitt görs en bedömning av hur styrelsen tar ansvar för att det finns en intern styrning och kontroll som leder till måluppfyllelse och regelefterlevnad.

Styrmiljö, styrdokument och formalia

Revisionsenheten vill lyfta följande iakttagelser som vi gjort under vår grundläggande granskning av styrelsens interna styrning och kontroll:

Utgångspunkten är regionfullmäktiges ägardirektiv och mål samt kulturnämndens beställning som framgår av verksamhetsplanen. Ägardirektivet är på en övergripande nivå och går igenom vid ny mandatperiod. Kulturnämndens uppdrag är mer styrande för enskilda beslut och blir en integrerad del av styrningen. Det finns rutiner för hur nya styrdokument från regionen ska hanteras i ledningen och det görs bedömning av hur de påverkar styrelsen. Enligt den interna styrelseplanen görs en mer gedigen genomgång årligen vid aprilsammanträdet.

I aktiebolag är det vd som ansvarar för att ärenden till styrelsen är tillräckligt beredda för att kunna ligga som grund för beslut. Nuvarande styrelse har på egen hand begärt att utformningen ska efterlikna nämndberedningen med underlag och tjänsteutlåtanden. Hanteringen av risk för mutor oegentligheter och bestickning har varit en del av intern kontroll men bolaget anser att de har hanterat dessa risker i den ordinarie styrningen.

Grundarbetet i riskanalysen utförs av bolagsledningen med hjälp av en konsult. De utgår från ett 20-tal risker och tar fram sin prioritering. Därefter får styrelsen en gedigen genomgång som har möjligheten att ändra och lägga till perspektiv som de saknar till plan för intern kontroll. Arbetet är mer genomgående vart annat år och däremellan kompletteras det utifrån aktuellt läge. Återrapportering mot till styrelsen sker en gång per år.

Bedömning

Styrelsen har utformat en ändamålsenlig styrning avseende riskhantering samt prioritering av plan för intern kontroll. Sammantaget bedöms styrelsen ha en tillräcklig intern styrning och kontroll.

Uppföljning av tidigare års rekommendationer

I detta avsnitt görs en uppföljning av tidigare års lämnade rekommendationer.

Iakttagelser

Lämnade rekommendationer år 2020	Omhändertagen
1. Lekmannarevisorerna rekommenderar styrelsen för Göteborgsoperan att se över rutinerna i samband med utbetalning av ersättning för resekostnader och att kontrollera så att rutinerna följs.	Ja, stärkt krav på kvitton beslutades vid styrelsens sammanträde 2021-01-29.
2. Styrelsen för Göteborgsoperan rekommenderas att mer aktivt verka för komma till rätta med de brister som lekmannarevisorerna har noterat avseende de långsiktiga ekonomiska förutsättningarna.	Delvis, under pandemin har ekonomin hanterats men utmaningarna kvarstår.

Sammanfattande bedömning och rekommendationer

För verksamhetsåret 2021 ges för styrelsen för GöteborgsOperan AB följande sammanfattande bedömning:

Lekmannarevisorernas samlade bedömning är att bolaget sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att bolagets interna kontroll är tillräcklig.

För verksamhetsåret 2021 lämnas rekommendationer avseende systematisk arbetsmiljö:

- Lekmannarevisorerna rekommenderar GöteborgsOperan att utveckla processen avseende systematisk arbetsmiljö för att ge skyddsombuden goda förutsättningar att utföra sitt uppdrag.
- Vidare rekommenderas GöteborgsOperan att stärka samordningen kring bolagsövergripande arbetsmiljöinsatser avseende information och dokumentation.

Bilaga 1. Beskrivning av revisionskriterier enligt mall.

- Kommunallag (2017:725); 6 kapitel om styrelsens och övriga nämnders ansvar.
  - Aktiebolagslagen (2005:551) 8 kapitel 4 § om styrelsen uppgifter, 29 § om verkställande direktörs uppgifter.
  - God revisionsssed i kommunal verksamhet, 2018 Sveriges kommuner och regioner.
  - Policy styrning i Västra Götalandsregionen, RF 2019-05-28 § 104, dnr RS 2019-02491.
  - Reglementen för nämnder och styrelser 2019-2022, regionfullmäktige 2019-06-10-11 § 138, diarienummer RS 2018-03535.
  - Ägardirektiv för Västra Götalandsregionens majoritetsägda bolag, regionfullmäktige 2019-06-10 § 139, diarienummer RS 2019-01315.
  - Riktlinje Samråd mellan nämnder och styrelser, regionstyrelsen, 2019-09-10, diarienummer RS 2019-04752.
  - Vägledning för nämnders och styrelsers arbete, regionstyrelsen 2017-12-12 § 315, diarienummer RS 2017-04735.
-
- Dataskyddsförordningen
  - Arbetsmiljölagen (1977:1160)
  - Arbetsmiljöverkets föreskrifter: Systematiskt arbetsmiljöarbete (AFS 2001:1)
  - Arbetsmiljöverkets föreskrifter: Organisatorisk och social arbetsmiljö (AFS 2015:4)

Bilaga 2. Upprättade granskningsrapporter

Dnr	Granskningsrapport
Rev 2021-00092	Ägarstyrning

Till årsstämman i Netwest AB

Org.nr: 559028-5655

Till regionfullmäktige för kännedom

Granskningsrapport för 2021

Jag, av regionfullmäktige i Västra Götalandsregionen utsedd lekmannarevisor i Netwest AB, har granskat bolagets verksamhet under 2021. Granskningen har utförts av yrkesrevisorer.

Bolagets styrelse och verkställande direktör ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Lekmannarevisorns ansvar är att granska bolagets verksamhet och interna kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt regionfullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts i enlighet med aktiebolagslagen, kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet samt utifrån bolagsordningen och av bolagsstämman fastställda ägardirektiv.

Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som krävs för att ge rimlig grund för min bedömning.

Min samlade bedömning är att bolagets verksamhet i allt väsentligt har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att den interna kontrollen har varit tillräcklig. Jag finner därför inte anledning till anmärkning mot styrelsens ledamöter eller verkställande direktör.

Mer information om granskningen finns i bilagd granskningsredogörelse.

Västra Götalandsregionen

10 februari 2022

Per Waborg
Lekmannarevisor utsedd
av regionfullmäktige

Bilaga: Granskningsredogörelse 2021

Västra Götalandsregionen
Revisionsenheten
Diarienummer: 2021-00127
Datum: 2022-02-10

Granskningsredogörelse 2021

Netwest AB

Innehåll

Innehåll	2
Sammanfattning	3
Årets granskning	4
Styrelsens ansvar	4
Resultat av granskningen	5
Ekonomi	5
Måluppfyllelse	5
Verksamhet	6
Måluppfyllelse	6
Verksamhetsstyrning	7
Intern styrning och kontroll	8
Styrmiljö, styrdokument och formalia	8
Uppföljning av tidigare års rekommendationer	8
Sammanfattande bedömning	9

Sammanfattning

Lekmannarevisorerna har i uppdrag att granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Lekmannarevisorns bedömning är att styrelse och verkställande direktör löpande följer upp bolagets ekonomiska resultat och ställning utifrån de krav som framgår i styrelsens arbetsordning.

Lekmannarevisorns bedömning är att bolaget har arbetat utifrån beslutade mål och genomfört givna uppdrag på ett ändamålsenligt sätt. Vidare är bedömningen att styrelsen/verkställande direktören har genomfört givna uppdrag samt följt de beslut, riktlinjer och föreskrifter som gäller för verksamheten.

När det gäller intern styrning och kontroll bedömer lekmannarevisorn att styrelsen har en struktur för styrning, uppföljning och kontroll för att fånga upp eventuella avvikelser i förhållande till bolagets ändamål och beslutade mål och uppdrag.

Lekmannarevisorn bedömer även att styrelsen har arbetat på ett ändamålsenligt sätt med de frågor som uppkommit till följd av pandemin under 2021.

Årets granskning

Lekmannarevisorerna har i uppdrag att granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om bolagets interna kontroll är tillräcklig. Uppdraget utgår från aktiebolagslagens kapitel 10 och kommunallagens kapitel 12 och utförs enligt god revisionsred för kommunal verksamhet¹.

Lekmannarevisorerna avger sitt uttalande i en granskningsrapport till bolagets styrelse och ägare. Denna granskningsredogörelse är en bilaga till granskningsrapporten.

Lekmannarevisorer för bolaget är Per Waborg, utsedd av bolagets, Västra Götalandsregionen. Waisuddin Sadry, yrkesrevisor vid revisionsenheten i Västra Götalandsregionen, har utgjort sakkunnigt biträde till lekmannarevisorerna.

Bolaget har beretts tillfälle att faktagranska granskningsredogörelsen innan dess fastställande.

Styrelsens ansvar

Styrelse och verkställande direktör ansvarar för att bolagets verksamhet bedrivs i enlighet med lagar och föreskrifter, det kommunala ändamålet samt bolagsordning och ägardirektiv. De ska också se till att styrningen, uppföljningen och kontrollerna efterlevs i verksamheten. Det i sin tur ska leda till att bolaget lever upp till regionfullmäktiges mål, beslut och riktlinjer inom ramen för tillgängliga resurser.

¹ God revisionsred i kommunal verksamhet 2018, Sveriges Kommuner och Regioner.

Resultat av granskningen

Ekonomi

Måluppfyllelse

I detta avsnitt ges en beskrivning av genomförd granskning, de iakttagelser som gjorts samt revisionsenhetens bedömning.

Iakttagelser

I styrelsens arbetsordning, fastställd den 21 maj 2021, framgår att verkställande direktör till varje styrelsemöte ska redogöra för bolagets ekonomiska ställning och utveckling. Riktlinjer avseende innehållet i den ekonomiska rapporteringen preciseras i vd-instruktionen, som är fastställd den 21 maj 2021.

I bolagets affärsplan 2021–2023, framgår bland annat intäktsmål för de kommande åren samt kortsiktiga mål för 2021. Bland annat anges i affärsplanen att bolaget ska nå ett nollresultat under 2022. För 2021 budgeterades ett resultat om minus 1 205 000 kronor.

Granskningen visar att styrelsen vid genomförda styrelsemöten har tagit del av den ekonomiska rapporteringen som fastställts utifrån styrelsens arbetsordning samt vd-instruktion. I bolagets årsredovisning framgår att årets resultat före skatt är minus 839 676 kronor. Vid styrelsen sammanträde den 10 december 2021 fastställdes budget för 2022 samt ekonomisk affärsplan för 2022–2024. I den reviderade ekonomiska affärsplanen framgår att ett nollresultat prognosticeras först verksamhetsåret 2022.

Bedömning

Lekmannarevisorns bedömning är att styrelse och verkställande direktör löpande följer upp bolagets ekonomiska resultat och ställning utifrån de krav som framgår i styrelsens arbetsordning.

Rekommendationer

Ingen rekommendation lämnas.

Verksamhet

I detta avsnitt görs en bedömning av om styrelsen uppnått fullmäktiges mål för verksamheten. Bedömningen omfattar även om styrelsen samt verkställande direktör genomfört givna uppdrag samt följt de beslut, riktlinjer och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Måluppfyllelse

Vår granskning av bolagets måluppfyllelse har sin utgångspunkt i följande:

- Bolagets måluppfyllelse enligt fullmäktiges mål och uppdrag i övrigt riktade till bolaget.
- Bolagets måluppfyllelse enligt krav i uppdrag från beställare till bolaget.

Iakttagelser

I styrelsens arbetsordning, fastställd den 5 maj 2021, framgår att styrelsen ska fastställa bolagets strategiska mål samt budget för kommande år. Vidare anges att verkställande direktör till varje styrelsemöte ska redogöra för bolagets utveckling och väsentliga frågor. Redogörelsen ska särskilt beröra bolagets ekonomiska ställning och utveckling samt de större projekt som för tillfället bedrivs.

I bolagets affärsplan 2021–2023, framgår bolagets verksamhetsmål. I vår granskning har vi uppmärksammat att det i årsredovisningen inte finns en tydlig redovisning av bolagets verksamhetsmål. Dock kan vi av årsredovisningen utläsa att verksamheten under året har fortsatt att expandera och att utrustningen i Västgötaringen har utökats med tre nya noder, en i Uddevalla, en i Tidaholm samt en i Mariestad. När det gäller den framtida utvecklingen uppges i årsredovisningen att förväntningarna är stora på en avsevärd ökning av antalet förbindelser förmedlade genom bolaget samt ett flertal fördjupade samarbeten. Samarbetet med flera olika nationella och regionala kunder ska intensifieras med syfte att bland annat kunna fortsätta ta ansvar för större upphandlingar.

Bedömning

Lekmannarevisorns bedömning är att bolaget har arbetat utifrån beslutade mål och genomfört givna uppdrag på ett ändamålsenligt sätt. Vidare är bedömningen att styrelsen och verkställande direktören har genomfört givna uppdrag samt följt de beslut, riktlinjer och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Rekommendationer

Ingen rekommendation lämnas

Verksamhetsstyrning

I detta avsnitt görs en bedömning av om bolaget utformat en ändamålsenlig målstyrning av verksamheten.

Vår granskning av bolagets verksamhetsstyrning har sin utgångspunkt i följande:

- att bolagets verksamhet svarar mot krav i författning, bolagsordning, och ägardirektiv
- att verksamhetsstyrningen omfattar de mål fullmäktige ställt till bolaget och att bolaget vid behov omformulerat mål så att de utgår från bolagets specifika uppdrag och ansvar
- att målen brutits ned så att de blir ändamålsenliga i styrningen av verksamheten
- att styrelsen och bolagsledningen följt upp måluppfyllelse löpande under verksamhetsåret och vid behov agerat på bristande måluppfyllelse.

Iakttagelser

I bolagsordningen för Netwest AB framgår att bolaget har som ändamål att utveckla och integrera en säker och effektiv infrastruktur för elektronisk kommunikation inom Västra Götaland. Vidare har bolaget som ändamål att säkerställa att regionens medborgare och näringsliv får tillgång till säkra leveranser, möjliggöra för olika marknadsaktörer att få tillgång till nät inom regionen samt idka därmed förenlig verksamhet.

Styrning under Covid-19

Av styrelsens protokoll framgår att styrelsen kontinuerligt har informerats om konsekvenserna av den pågående pandemin. Styrelsens fokus har varit att minimera smittspridningen samt att följa Folkhälsomyndigheternas rekommendationer. En riskanalys utifrån den pågående pandemin redovisas och uppdateras vid behov till respektive styrelsemöte. I styrelsens riskanalys uppges att den rullande affären inte har påverkats nämnvärt och att flera initialt befarade risker inte har inträffat. Av årsredovisningen framgår att bolagets påverkan avseende pandemin bedöms vara ganska begränsad.

Bedömning

Lekmannarevisorn bedömer att styrelsen har arbetat på ett ändamålsenligt sätt med de frågor som uppkommit till följd av pandemin under 2021.

Rekommendationer

Ingen rekommendation lämnas.

Intern styrning och kontroll

I detta avsnitt görs en bedömning av hur styrelsen tar ansvar för att det finns en intern styrning och kontroll som leder till måluppfyllelse och regelefterlevnad.

Styrmiljö, styrdokument och formalia

Styrelsen för Netwest AB fastställer årligen budget för det kommande året samt verksamhetsmässiga och ekonomiska mål för de kommande tre åren i affärsplanen. I affärsplanen framgår även bolagets vision, affärsidé, långsiktiga mål och strategier för att nå dessa. Bolaget har i nuläget inget ärende/dokumentsystem. Dokumenten förvaras i den molnbaserade tjänsten dropbox.

Iakttagelser

Vid dialog med styrelsens presidium och verkställande direktör uppges att internkontrollplanen behandlas årligen i samband med förslaget till budget. Av internkontrollplanen framgår att det följs upp i samband med årsredovisning.

Styrelsen beslutade att fastställa en plan för intern kontroll den 2 januari 2021 för år 2021. Av dokumentet framgår bland annat genomförd riskanalys samt vilka kontroller som ska genomföras under året för att hantera identifierade risker. Områden som ska kontrolleras är grupperade i områdena verksamhet, ekonomi, IT och inköp.

Av våra intervjuer har framgått att bolaget inte har haft några misstankar eller faktiska konstaterade oegentligheter under året.

Bedömning

Lekmannarevisorernas bedömning är att styrelsen har en struktur för styrning, uppföljning och kontroll för att fånga upp eventuella avvikelser i förhållande till bolagets ändamål och beslutade mål- och uppdrag.

Rekommendationer

Ingen rekommendation lämnas.

Uppföljning av tidigare års rekommendationer

I detta avsnitt görs en uppföljning av tidigare års lämnade rekommendationer.

Lämnade rekommendationer År 2020	Omhändertagen
Lekmannarevisorerna rekommenderar styrelse och verkställande direktör för Netwest AB att utveckla arbetet med riskanalyser samt upprätta en tydligare struktur för arbetet med intern styrning och kontroll.	Ja

Rekommendationer

Ingen ny rekommendation lämnas.

Sammanfattande bedömning

Lekmannarevisorns uppdrag är att granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Lekmannarevisorns samlade bedömning är att bolaget sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Ingen rekommendation lämnas.

Till årsstämman i Regionteater Väst AB

Org.nr: 556609–7837

Till regionfullmäktige i Västra Götalandsregionen för kännedom

Till kommunfullmäktige i Uddevalla kommun för kännedom

Granskningsrapport för 2021

Vi, lekmannarevisorer i Regionteater Väst AB, har granskat bolagets verksamhet under 2021. Granskningen har utförts av yrkesrevisorer.

Bolagets styrelse och vd ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Vårt ansvar är att granska bolagets verksamhet och interna kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt regionfullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts i enlighet med aktiebolagslagen, kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet samt utifrån bolagsordningen och av bolagsstämman fastställda ägardirektiv.

Vi bedömer sammantaget att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att den interna kontrollen har varit tillräcklig. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som krävs för att ge rimlig grund för vår bedömning. Mer information om granskningen finns i bilagan.

Västra Götalandsregionen

2 februari 2022

Bo-Lennart Bäcklund
Lekmannarevisor utsedd
av regionfullmäktige i
Västra Götalandsregionen

Johan Magnusson
Lekmannarevisor utsedd
av kommunfullmäktige i
Uddevalla kommun

Bilaga:

Granskningsredogörelse 2021 – Regionteater Väst AB

Västra Götalandsregionen

Revisionsenheten

Diarienummer: REV 2021-00122

Datum: 2022-02-02

Granskningsredogörelse 2021

Regionteater Väst AB

Innehåll

Innehåll	2
Sammanfattning.....	3
Årets granskning.....	4
Styrelsens ansvar	4
Bolagsspecifikt ägardirektiv	4
Resultatet av revisorernas granskning	5
Ekonomi	5
Måluppfyllelse	5
Verksamhet.....	5
Måluppfyllelse	6
Verksamhetsstyrning	6
Intern styrning och kontroll	9
Styrmiljö, styrdokument och formalia.....	9
Uppföljning av tidigare års rekommendationer.....	9
Sammanfattande bedömning och rekommendationer	10
Bilaga 1. Beskrivning av revisionskriterier enligt mall.....	11
Bilaga 2. Upprättade granskningsrapporter	12

Sammanfattning

Lekmannarevisorerna har i uppdrag att granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om bolagets interna kontroll är tillräcklig. Uppdraget utgår från aktiebolagslagens kapitel 10 och kommunallagens kapitel 12 och utförs enligt god revisionsred för kommunal verksamhet.

Pandemin har haft stor påverkan på verksamheten även under 2021. Under våren genomfördes dans- och teaterföreställningar i de kommuner som tillåtit externa besök. Föreställningarna genomfördes utan blandade klasser och med avstånd till skådespelarna. Under hösten fortsatte verksamheten på samma sätt men nya restriktioner kan komma att påverka vårens planering. Inom dansföreställningarna har det funnits en extra dansare att tillgå vid sjukdom men vissa föreställningar har behövt ställas in.

Bolaget har haft en beredskap att med kort varsel växla upp eller begränsa verksamheten under året och styrelsen har löpande hållit sig informerad om situationen. Det ekonomiska målet om ekonomi i balans har uppnåtts.

Lekmannarevisorernas bedömning är att målen för ordinarie verksamhet till stor del är uppfyllda medan målen avseende utveckling ännu inte är uppfyllda.

Bolaget har en dokumenterad organisation och den praktiska hanteringen av tillbud i arbetsmiljön sköts i IA-appen. Styrelsen är medvetna om sitt ansvar och har delegerat det systematiska arbetsmiljöarbetet till vd. Både arbetsgivare och arbetstagare är nöjda med hur det fungerar idag. Styrelsen bedöms ha säkerställt att lagens krav på systematisk arbetsmiljö uppfylls.

Styrelsen bedöms ha en organisation där tjänstepersoner har förebyggt och vid behov kan omhänderta eventuella incidenter. Det finns dokumenterade rutiner som följer Dataskyddsförordningens krav och informationsklassningen uppdateras vid behov. Styrelsen bedöms ha implementerat en basnivå inom GDPR.

Styrelsen har anammat en nivå i styrningen som ger ledningen möjlighet att styra verksamheten medan styrelsen står för strategisk ledning och kontroll.

För verksamhetsåret 2021 ges för styrelsen för Regionteater Väst AB följande sammanfattande bedömning:

Lekmannarevisorernas samlade bedömning är att bolaget sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Årets granskning

Lekmannarevisorerna har i uppdrag att granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om bolagets interna kontroll är tillräcklig. Uppdraget utgår från aktiebolagslagens kapitel 10 och kommunallagens kapitel 12 och utförs enligt god revisionsred för kommunal verksamhet.

Lekmannarevisorerna avger sitt uttalande i en granskningsrapport till bolagets styrelse och ägare. Denna granskningsredogörelse är en bilaga till granskningsrapporten.

Lekmannarevisorer för bolaget är Bo-Lennart Bäcklund och Johan Magnusson (sedan 2021-11-11) utsedda av bolagets delägare, Västra Götalandsregionen och Uddevalla kommun. Thomas Vilhelmsson, yrkesrevisor vid revisionsenheten i Västra Götalandsregionen, har utgjort sakkunnigt biträde till lekmannarevisorerna.

Bolaget har beretts tillfälle att faktagranska granskningsredogörelsen innan dess fastställande.

Styrelsens ansvar

Styrelse och verkställande direktör ansvarar för att bolagets verksamhet bedrivs i enlighet med lagar och föreskrifter, det kommunala ändamålet samt bolagsordning och ägardirektiv. De ska också se till att styrningen, uppföljningen och kontrollerna efterlevs i verksamheten. Det i sin tur ska leda till att bolaget lever upp till regionfullmäktiges mål, beslut och riktlinjer inom ramen för tillgängliga resurser.

Bolagsspecifikt ägardirektiv

- Regionteater Väst ska bedriva teater- och dansverksamhet för en bred publik av barn och unga med hög konstnärlig kvalitet.
- Bolaget ska utifrån scenerna i Uddevalla och Borås samt genom turnéverksamhet och ett normkritiskt arbetssätt nå och angå barn och unga i Västra Götaland oavsett ålder, kön och/eller social bakgrund.
- Bolaget ska ge nationell lyskraft till Västra Götaland och vara ett kunskaps- och resurscentrum för kommuner och fria kulturaktörer.
- Bolaget ska bedriva sin verksamhet i enlighet med uppdrag från kultur- nämnden i Västra Götalandsregionen och kultur- och fritidsnämnden i Uddevalla kommun.

Resultatet av revisorernas granskning

Ekonomi

I detta avsnitt görs en bedömning av om styrelsen uppnått fullmäktiges resultatkrav.

Måluppfyllelse

I detta avsnitt görs en bedömning av om styrelsen uppnått fullmäktiges ekonomiska mål för verksamheten.

Regionteatern får uppdrag från kulturnämnden och har löpande avstämningar av ekonomi och verksamhet. Bolaget är noga med att resultatet ska hamna så nära noll som möjligt vilket gör att de gör extra prognoser i juni samt under årets sista månader.

Iakttagelser

Regionteater Väst redovisar ett överskott på 0,9 mnkr (1,4 mnkr föregående år) till följd av ökade intäkter samt att resorna minskat kraftigt. Bolaget håller sig under normala år strikt till budget med målet om att med ett litet plus komma så nära noll som möjligt. Av resultatet före bokslutsdispositioner och skatt har 0,4 mnkr avsatts till periodiseringsfond.

Året har i likhet med föregående år inneburit färre föreställningar med betydligt lägre antal i publiken och eftersom intäkterna från kommunerna per elev är av symboliskt värde innebär det att de har sparat pengar till följd av pandemin. Samtidigt har de använt de egna resurserna för att fortsätta finansiera produktion av nya föreställningar och de har betalat bussresor för barn som kunnat komma till regionteaterns föreställningar.

Bolaget har haft en beredskap att med kort varsel växla upp eller begränsa verksamheten under året och styrelsen har löpande hållit sig informerad om situationen. Regionfullmäktige har för bolagen beslutat om en kapitaltäckningsgaranti för åren 2020-2022 för att möta eventuella konsekvenser av pandemin. Regionteater Väst har hittills inte behövt ta del av dessa medel.

Bedömning

Det ekonomiska målet om ekonomi i balans har uppnåtts.

Verksamhet

I detta avsnitt görs en bedömning av om styrelsen uppnått fullmäktiges mål för verksamheten. Bedömningen omfattar även om styrelsen samt verkställande direktör genomfört givna uppdrag samt följt de beslut, riktlinjer och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Måluppfyllelse

- Måluppfyllelsen mäts mot vad som var förväntat resultat för 2021.

Mål		Bedömning av måluppfyllelsen
Övergripande uppdrag & perspektiv		Det är fem deluppdrag. Mycket har uppnåtts men jämställdhet och tillgänglighet är exempel på långsiktiga uppdrag som genomförs löpande.
Konst & produktion		Består av fem deluppdrag varav fyra är helt uppnådda och ett är delvis uppnått. Det handlar om att stärka delaktighet och interaktivitet.
Publik, kommunikation & pedagogik		Sex deluppdrag som fokuserar på samarbete med externa konstnärliga verksamheter och som till stor del är pågående.
Samverkan – lokalt, regionalt, nationellt & internationellt		Det är fyra delmål som handlar om att utveckla scenkonsten och här återstår arbete.
Organisation & personal		Sex delmål om arbetsmiljö, IT, teknik och kompetensförsörjning som pågår.

Vår granskning av bolagets måluppfyllelse har sin utgångspunkt i följande:

- Bolagets måluppfyllelse enligt fullmäktiges mål och uppdrag i övrigt riktade till bolaget.
- Bolagets måluppfyllelse enligt krav i uppdrag från beställare till bolaget.

Iakttagelser

Vi vill lyfta följande iakttagelser som vi gjort under vår grundläggande granskning av styrelsens måluppfyllelse:

Målredovisningen är hämtad från den externa årsredovisningen och färgerna är lekmanrevisionens bedömning av rapporterat genomförande. I många delar är verksamheten stark med god måluppfyllelse. I andra delar finns en vetskap om vilka områden som de vill och behöver förbättra men pandemin har påverkat möjligheten att arbeta vidare och att närma sig full måluppfyllelse.

Bedömning

Lekmanrevisorernas bedömning är målen för ordinarie verksamhet till stor del är uppfyllda medan målen avseende utveckling ännu inte är uppfyllda.

Verksamhetsstyrning

I detta avsnitt görs en bedömning av om bolaget utformat en ändamålsenlig målstyrning av verksamheten.

Vår granskning av bolagets verksamhetsstyrning har sin utgångspunkt i följande:

- att bolagets verksamhet svarar mot krav i författning, bolagsordning, och ägardirektiv
- att verksamhetsstyrningen omfattar de mål fullmäktige ställt till bolaget och att bolaget vid behov omformulerat mål så att de utgår från bolagets specifika uppdrag och ansvar
- att målen brutits ned så att de blir ändamålsenliga i styrningen av verksamheten
- att styrelsen och bolagsledningen följt upp måluppfyllelse löpande under verksamhetsåret och vid behov agerat på bristande måluppfyllelse.

Iakttagelser

Revisionsenheten vill lyfta följande iakttagelser som vi gjort under vår grundläggande granskning av bolagets verksamhetsstyrning:

Fördjupning: Systematisk arbetsmiljö

I en personalintensiv verksamhet är medarbetarna den viktigaste resursen och god arbetsmiljö är en förutsättning för att få välmående medarbetare som bidrar till genomförandet av uppdraget. Systematisk arbetsmiljö är en del av revisionens grundläggande granskning och behandlar väsentliga delar som hälsa, riskhantering och delaktighet. Under 2021 sker en fördjupning av hur arbetsmiljön är utformad, hur arbetet genomförs och vilka resultat som uppnåts.

Bolaget har en dokumenterad organisation och den praktiska hanteringen av tillbud i arbetsmiljön sköts i IA-appen från AFA försäkringar som ger stöd för samtliga inblandade vid hantering av tillbud. Många frågor kan dock lösas direkt eller tillsammans med berörda. Skyddsombuden är representerade i de väsentliga grupperingarna. De har godkänt från arbetsgivaren att gå utbildningar men det kan vara svårt då arbetets natur är begränsande. Skyddsronder genomförs minst en gång per år och riskbedömningar görs tre gånger inför varje föreställning. Styrelsen får information i den mån det krävs. Ledningsgruppen blir involverad vid större tillbud och då informeras även medarbetarna. Styrelsen är medvetna om sitt ansvar och har delegerat det systematiska arbetsmiljöarbetet till vd som vidaredelegerat i verksamheten enligt fastställd delegationsordning. Både arbetsgivare och arbetstagare är nöjda med hur det fungerar idag även om det har varit en lång startsträcka för att komma till detta läge. Sammanfattningsvis bedöms styrelsen ha säkerställt att lagens krav på systematisk arbetsmiljö uppfylls.

Fördjupning: Basnivå GDPR

Under år 2020 genomförde revisionsenheten en fördjupad granskning ”GDPR personuppgiftsbiträdesavtal” avseende implementeringen av GDPR som kom i maj 2018. Under 2021 breddas granskningen till att inkludera fler verksamheter och för att säkerställa att de krav som ställs i dataskyddsförordningen har införts alternativt att det finns planer för införande. Risken är att styrelsen inte uppnår basnivån i GDPR och därmed riskerar skadeståndskrav vid kontroll av Integritetsskyddsmyndigheten (IMY).

Styrelsen bedöms ha en organisation där tjänstepersoner har förebyggt och vid behov kan omhänderta eventuella incidenter. Det finns dokumenterade rutiner som följer

Dataskyddsförordningens krav och informationsklassningen uppdateras vid behov. Sammanfattningsvis bedöms styrelsen ha implementerat en basnivå inom GDPR.

Styrelsens styrning under covid-19

Pandemin har haft stor påverkan på verksamheten även under 2021. Styrelsen har löpande fått information om vilka förutsättningar som gäller och vilka scenarion som ledningen utgår ifrån. Under våren genomfördes dans- och teaterföreställningar i de kommuner som tillåtit externa besök. Föreställningarna genomfördes utan blandade klasser och med avstånd till skådespelarna. Under hösten fortsatte verksamheten på samma sätt men nya restriktioner kan komma att påverka vårens planering. Inom dansföreställningarna har det funnits en extra dansare att tillgå vid sjukdom men vissa föreställningar har ändå behövt ställas in.

Fördjupad granskning av regionstyrelsen: Ägarstyrning (Rev 2021-00092)

Västra Götalandsregionen har ett antal verksamheter som bedrivs i bolagsform enligt aktiebolagslagen (ABL) och som kommunalt aktiebolag lyder de även under kommunallagen (KL). Regionfullmäktige står som ägare till bolagen med ansvar mot invånarna och behöver genom sin organisation och med hjälp av regionstyrelsens uppsiktsplikt styra och följa upp att verksamheten följer lagstiftning, ägardirektiv och de styrdokument som fastställs för koncernen.

Revisorskollegiet såg risker i att regionstyrelsens styrning inte var tillräcklig för att uppnå regionfullmäktiges mål samt att kommunikationen mellan ägare, beställare och bolag var otillräcklig för att styra bolagen i önskad riktning och har därför prioriterat denna granskning.

Revisionsenhetens sammanfattande bedömning är att ägarstyrningen av bolagen på övergripande nivå är ändamålsenlig. För att ytterligare stärka ägarstyrningen av bolagen är det av stor vikt att regionstyrelsen formaliserar uppsikten över bolagen, fattar beslut om det kommunala ändamålet och befogenheterna, tydliggör följsamheten av styrdokument samt att regionstyrelsen tydliggör ärenden som är av principiell beskaffenhet.

Utifrån granskningen lämnas fyra rekommendationer till regionstyrelsen.

Bedömning

Lekmannarevisorernas bedömning är att styrelsen för granskade områden har utformat en ändamålsenlig styrning.

Intern styrning och kontroll

I detta avsnitt görs en bedömning av hur styrelsen tar ansvar för att det finns en intern styrning och kontroll som leder till måluppfyllelse och regelefterlevnad.

Styrmiljö, styrdokument och formalia

Revisionsenheten vill lyfta följande iakttagelser som vi gjort under vår grundläggande granskning av styrelsens interna styrning och kontroll:

Det handlar om att styra med en armlängds avstånd vilket tillämpas i styrelsens roll mot bolagets ledning och verksamhet. Politikerna ska stå för strategisk styrning medan vd styr verksamhetens innehåll. Styrelsen var aktiva i diskussionerna med Västra Götalandsregionens kulturnämnd om de fyraåriga uppdragen. I den dagliga verksamheten måste styrelsen ha tillit och tro på medarbetarnas egna ansvar. Hela processen bygger på att varje medarbetare tar ansvar för sin del.

Ägardirektivet formulerades om för ett antal år sedan och blev tydligare. Uppdraget från kulturnämnden diskuteras årligen med styrelsen som får god insyn i styrdokumenterna. Det finns rutiner för att hantera inkomna styrdokument från regionen och att anpassa dem så att de blir tillämpliga för bolaget. De följer anvisningar från regionen angående detaljbudget, verksamhetsplan och övrig rapportering.

Styrelsen har fokus på den övergripande kulturpolitiken och hur bolaget påverkas vid förändringar. Deras riskbedömningar avseende kompetensförsörjning och verksamhet gäller helheten. Under året behöver de ha kunskap om verksamheten och vara transparenta med vad som diskuteras på styrelsemötena. Intern kontroll blir lite bättre för varje år och frågan diskuteras årligen på styrelsemötet i december. Under pandemin har de återkommit till risker i planen gällande ekonomi, praktik och politiska risker.

Bedömning

Styrelsen har anammat en nivå i styrningen som ger ledningen möjlighet att styra verksamheten medan styrelsen står för strategisk ledning och kontroll. Sammantaget bedöms styrelsen ha en tillräcklig intern styrning och kontroll.

Uppföljning av tidigare års rekommendationer

Det finns inga rekommendationer från tidigare år att följa upp.

Sammanfattande bedömning och rekommendationer

För verksamhetsåret 2021 ges för styrelsen för Regionteater Väst AB följande sammanfattande bedömning:

Lekmannarevisorernas samlade bedömning är att bolaget sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att bolagets interna kontroll är tillräcklig.

För verksamhetsåret 2021 lämnas inga rekommendationer.

Bilaga 1. Beskrivning av revisionskriterier enligt mall

- Kommunallag (2017:725); 6 kapitel om styrelsens och övriga nämnders ansvar.
  - Aktiebolagslagen (2005:551) 8 kapitel 4 § om styrelsen uppgifter, 29 § om verkställande direktörs uppgifter.
  - God revisionssed i kommunal verksamhet, 2018 Sveriges kommuner och regioner.
  - Policy styrning i Västra Götalandsregionen, RF 2019-05-28 § 104, dnr RS 2019-02491.
  - Reglementen för nämnder och styrelser 2019-2022, regionfullmäktige 2019-06-10-11 § 138, diarienummer RS 2018-03535.
  - Ägardirektiv för Västra Götalandsregionens majoritetsägda bolag, regionfullmäktige 2019-06-10 § 139, diarienummer RS 2019-01315.
  - Riktlinje Samråd mellan nämnder och styrelser, regionstyrelsen, 2019-09-10, diarienummer RS 2019-04752.
  - Vägledning för nämnders och styrelsers arbete, regionstyrelsen 2017-12-12 § 315, diarienummer RS 2017-04735.
-
- Dataskyddsförordningen
  - Arbetsmiljölagen (1977:1160)
  - Arbetsmiljöverkets föreskrifter: Systematiskt arbetsmiljöarbete (AFS 2001:1)
  - Arbetsmiljöverkets föreskrifter: Organisatorisk och social arbetsmiljö (AFS 2015:4)

Bilaga 2. Upprättade granskningsrapporter

Dnr	Granskningsrapport
Rev 2021-00092	Ägarstyrning

Till regionfullmäktige för kännedom

Granskningsrapport för 2021

Vi, av regionfullmäktige i Västra Götalandsregionen utsedda lekmannarevisorer i Turistrådet Västsverige AB, har granskat bolagets verksamhet under 2021. Granskningen har utförts av yrkesrevisorer.

Bolagets styrelse och verkställande direktör ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Vårt ansvar är att granska bolagets verksamhet och interna kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt region-fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts i enlighet med aktiebolagslagen, kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet samt utifrån bolagsordningen och av bolagsstämman fastställda ägardirektiv.

Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som krävs för att ge rimlig grund för vår bedömning.

Vi bedömer sammantaget att bolagets verksamhet i allt väsentligt har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att den interna kontrollen har varit tillräcklig. Vi finner därför inte anledning till anmärkning mot styrelsens ledamöter eller verkställande direktör.

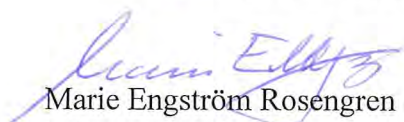
Mer information om granskningen finns i bilagd granskningsredogörelse.

Västra Götalandsregionen

4 februari 2022

Ulla Göthager
Lekmannarevisor utsedd
av regionfullmäktige

6 februari 2022

Marie Engström Rosengren
Lekmannarevisor utsedd
av regionfullmäktige

Bilaga:

Granskningsredogörelse 2021 – Turistrådet Västsverige AB

Västra Götalandsregionen
Revisionsenheten
Diarienummer: 2021-00123
Datum: 2022-02-04

Granskningsredogörelse 2021

Turistrådet Västsverige AB

Innehåll

Innehåll	2
Sammanfattning.....	3
Årets granskning.....	4
Styrelsens ansvar	4
Resultat av granskningen.....	5
Ekonomi	5
Måluppfyllelse	5
Verksamhet.....	5
Måluppfyllelse	5
Verksamhetsstyrning	6
Intern styrning och kontroll	9
Styrmiljö, styrdokument och formalia.....	9
Sammanfattande bedömning och rekommendationer	11

Sammanfattning

Lekmannarevisorerna har i uppdrag att granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Lekmannarevisorernas bedömning är att styrelsen och verkställande direktör uppnått det ekonomiska målet att ha en ekonomi i balans.

Lekmannarevisorerna bedömer att bolaget har arbetat med regionfullmäktiges prioriterade mål och fokusområden på ett ändamålsenligt sätt. Vidare är bedömningen att styrelsen/verkställande direktören har genomfört givna uppdrag samt följt de beslut, riktlinjer och föreskrifter som gäller för verksamheten.

När det gäller intern styrning och kontroll bedömer lekmannarevisorerna att styrelsen har en struktur för styrning, uppföljning och kontroll för att fånga upp eventuella avvikelser i förhållande till bolagets ändamål och beslutade mål och uppdrag.

Vår granskning har dock visat att styrelsen inte har fastställt bolagets delårsrapport i enlighet med bolagets arbetsordning och koncernkontorets rutin varför lekman-revisorerna har lämnat nedanstående rekommendation:

Lekmannarevisorerna rekommenderar styrelsen att fortsättningsvis fastställa bolagets delårsrapport i enlighet med bolagets arbetsordning och koncernkontorets rutin.

Årets granskning

Lekmannarevisorerna har i uppdrag att granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om bolagets interna kontroll är tillräcklig. Uppdraget utgår från aktiebolagslagens kapitel 10 och kommunallagens kapitel 12 och utförs enligt god revisionsred för kommunal verksamhet¹.

Lekmannarevisorerna avger sitt uttalande i en granskningsrapport till bolagets styrelse och ägare. Denna granskningsredogörelse är en bilaga till granskningsrapporten.

Lekmannarevisorer för bolaget är Ulla Göthager och Marie Engström Rosengren, utsedda av bolagets ägare/delägare, Västra Götalandsregionen. Vilma Lisboa Skarp, yrkesrevisor vid revisionsenheten i Västra Götalandsregionen, har utgjort sakkunnigt biträde till lekmannarevisorerna.

Bolaget har beretts tillfälle att faktagranska granskningsredogörelsen innan dess fastställande.

Styrelsens ansvar

Styrelse och verkställande direktör ansvarar för att bolagets verksamhet bedrivs i enlighet med lagar och föreskrifter, det kommunala ändamålet samt bolagsordning och ägardirektiv. De ska också se till att styrningen, uppföljningen och kontrollerna efterlevs i verksamheten. Det i sin tur ska leda till att bolaget lever upp till regionfullmäktiges mål, beslut och riktlinjer inom ramen för tillgängliga resurser.

¹ God revisionsred i kommunal verksamhet 2018, Sveriges Kommuner och Regioner.

Resultat av granskningen

Ekonomi

Måluppfyllelse

I detta avsnitt görs en bedömning av om styrelsen uppnått fullmäktiges ekonomiska mål för verksamheten.

Iakttagelser

I detaljbudget för år 2021 finns det ekonomiska målet för bolaget som är att ha en ekonomi i balans.

I delårsrapporten framgår att prognosen för kostnader år 2021 är lägre än budget. Med anledning av pandemin har satsningar framför allt marknadsföring utomlands dragits tillbaka. Detta har resulterat i en prognos för helåret om 5 miljoner kronor.

Budgeten för helår var ett nollresultat. Bolaget minskade omsättningen med 5,5 miljoner kronor och beror på att en minskad fakturering till Västra Götalandsregionen.

I årsredovisningen framgår att resultatet efter skatt uppgår till cirka 0,1 miljoner kronor.

Bedömning

Lekmannarevisorernas bedömning är att styrelsen och verkställande direktör har uppnått det ekonomiska målet att ha en ekonomi i balans.

Rekommendationer

Ingen rekommendation lämnas.

Verksamhet

I detta avsnitt görs en bedömning av om styrelsen uppnått fullmäktiges mål för verksamheten. Bedömningen omfattar även om styrelsen samt verkställande direktör genomfört givna uppdrag samt följt de beslut, riktlinjer och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Måluppfyllelse

Vår granskning av bolagets måluppfyllelse har sin utgångspunkt i följande:

- Bolagets måluppfyllelse enligt fullmäktiges mål och uppdrag i övrigt riktade till bolaget.
- Bolagets måluppfyllelse enligt krav i uppdrag från beställare till bolaget.

lakttagelser

I bolagets ägardirektiv framgår att styrelsen årligen i förvaltningsberättelsen, utöver vad aktiebolagslagen stadgar, ska redovisa hur verksamheten har bedrivits och utvecklats i relation till de mål som angivits i bolagsordning, regionfullmäktiges budget samt av uppdragsgivaren.

I delårsrapport per augusti och årsredovisning 2021 framgår redovisning av regionfullmäktiges prioriterade mål: ”Hela regionen ska växa. Jobb, kommunikationer samt delaktighet och attraktivitet i både stad och land ska öka” och med fokusområdet med tillhörande uppdrag:

- via en ny regional utvecklingsstrategi finna breda politiska lösningar för att hela regionen ska utvecklas.

I delårsrapporten och årsredovisningen framgår att bolaget genomför riktade utvecklings- och marknadsföringsinsatser. Satsningarna bedrivs tillsammans med utvalda verksamheter för att skapa attraktiva reseanledningar och nå ut med gemensamma budskap. Turistrådet Västsverige AB stödjer också utvalda evenemang som agerar hållbart. Kunskapsöverföring bedrivs även inom flera områden genom seminarier, webinarier och workshops.

I delårsrapporten framgår även att besöksnäringen är ett ansvar som delas av många aktörer och samverkan är vägen till framgång. För att underlätta samverkan och för att skapa gemensam kraft driver Turistrådet Hållbarhetsklivet.

Chefsförutsättningar finns även med som ett mål från regionfullmäktiges budget. I delårsrapporten framgår att bolaget har 30 anställda per augusti månad år 2021. Bolaget uppfyller normtalet för antalet underställda medarbetare per chef. Verksamheten har en vd och två avdelningschefer fördelat på 30 medarbetare under 2021.

Verksamhetsstyrning

I detta avsnitt görs en bedömning av om bolaget utformat en ändamålsenlig målstyrning av verksamheten.

Vår granskning av bolagets verksamhetsstyrning har sin utgångspunkt i följande:

- att bolagets verksamhet svarar mot krav i författning, bolagsordning, och ägardirektiv
- att verksamhetsstyrningen omfattar de mål fullmäktige ställt till bolaget och att bolaget vid behov omformulerat mål så att de utgår från bolagets specifika uppdrag och ansvar
- att målen brutits ned så att de blir ändamålsenliga i styrningen av verksamheten
- att styrelsen och bolagsledningen följt upp måluppfyllelse löpande under verksamhetsåret och vid behov agerat på bristande måluppfyllelse.

Iakttagelser

I styrelsens arbetsordning, fastställd 2020-03-20, framgår att verkställande direktör till varje styrelsemöte ska avge lägesrapport avseende verksamheten i bolaget, ekonomisk och finansiell rapport avseende bolaget och övriga frågor av väsentlig betydelse för bolaget. Vidare framgår i styrelsens arbetsordning att styrelsen ska hålla minst fyra möten per kalenderår (utöver det konstituerande mötet) och vid något av dessa möten ska fastställande av delårsbokslut behandlas.

I koncernkontorets tidplan för år 2021 med rapporttider finns information om att politisk behandling av delårsrapport ska göras av lokal nämnd/styrelse senast den 22 september 2021.

Vår granskning har visat att styrelsen har tagit del av den löpande ekonomiska rapporteringen som fastställts utifrån styrelsens arbetsordning men att styrelsen inte har fastställt delårsrapport i enlighet med styrelsens arbetsordning och koncernkontorets tidplan.

Styrning under Covid-19

Bolaget har varit påverkad av pandemin och delvis fått ställa om verksamheten. Mer fokus har lagts på att bidra till att rädda verksamheter och arbetstillfällena och mindre fokus har lagts på internationell marknadsföring. Av våra intervjuer har framkommit att omställning till följd av pandemin har fungerat bra. Flera medarbetare har tillfälligt fått förändrade arbetsuppgifter och samtliga anställda har snabbt anpassat sig till de nya arbetsuppgifterna.

Vi har noterat att styrelsen kontinuerligt under året, i form av bland annat verksamhetsrapporter, fått en samlad lägesbild över utvecklingen av pandemiläget.

Handlingar och protokoll på bolagets hemsida

I bolagets ägardirektiv framgår även att bolaget ska tillse att samtliga dagordningar, protokoll och handlingar till styrelsen sammanträden ska finnas tillgängliga på bolagets hemsida. Detta gäller dock endast om det kan ske utan hinder av författningsreglerad sekretess eller gällande personuppgiftslagstiftning.

Granskningen har visat att bolagets dagordningar, protokoll och handlingar för år 2021 finns tillgängliga på bolagets hemsida.

I granskningen har vi även noterat att risken ”bristande dokumentation och hantering av offentlighetsprincipen- det tar för lång tid att handlägga begäran” finns formulerad som en risk i bolagets riskanalys. Risken som föreligger är att det kan ta för lång tid att handlägga begäran om utlämnande av handlingar.

Av våra intervjuer har framkommit att det är en kännbar risk men att bolaget har bra rutiner på plats för att informera personalen. Det är också sällan som bolaget får frågor kring handlingar, oftast kommer frågorna i samband med upphandlingar.

Delegationsbeslut

Den 26 mars år 2021 beslutade styrelsen om att anta en ny delegeringsordning med kompletteringen att även förnyad konkurrensutsättning skulle anmälas till styrelsen. Delegeringsordningen omfattar ett 30-tal delegeringsbeslut inom områden som rör ekonomi, fastighet, administration och HR/personal. I den framgår vem som är delegat, vilka beslut som får vidaredelegeras, eventuella villkor/avgränsningar, dess ersättare, vart anmälan ska ske samt vilka styrande dokument som ligger bakom delegeringsbeslutet. Nedan nämns några av de delegeringsbeslut som finns i styrelsens delegeringsordning:

- ärenden som är så brådskande att de inte kan vänta till nästa sammanträde
- utse attestanter och utanordnare
- träffa och säga upp hyresavtal för lokaler
- fastställa myndighetsspecifik dokumenthanteringsplan.

Granskningen har visat att exempelvis så har delegeringsbeslutet om att fastställa dokumenthanteringsplanen anmälts till styrelsen per den 26 mars år 2021 i enlighet med delegeringsordningen.

Delegeringsbeslutet om att utse attestanter och utanordnare fastställdes av styrelsen i oktober år 2021 i enlighet med delegeringsordningen.

Bedömning

Lekmannarevisorerna bedömer att bolaget har arbetat med regionfullmäktiges prioriterade mål och fokusområden på ett ändamålsenligt sätt samt att styrelsen/verkställande direktören har genomfört givna uppdrag samt följt de beslut, riktlinjer och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Lekmannarevisorerna bedömer även att styrelsen har arbetat på ett ändamålsenligt sätt med de frågor som uppkommit till följd av pandemin under 2021.

Vår granskning har dock visat att styrelsen inte har fastställt bolagets delårsrapport i enlighet med bolagets arbetsordning och koncernkontorets rutin.

Rekommendationer

Lekmannarevisorerna rekommenderar styrelsen att fortsättningsvis fastställa bolagets delårsrapport i enlighet med bolagets arbetsordning och koncernkontorets rutin.

Intern styrning och kontroll

I detta avsnitt görs en bedömning av hur styrelsen tar ansvar för att det finns en intern styrning och kontroll som leder till måluppfyllelse och regelefterlevnad.

Styrmiljö, styrdokument och formalia

Utgångspunkten för bolagets styrning är bolagets ägardirektiv, bolagsordning och affärsplan. Av bolagets affärsplan framgår Hållbarhetsklivet och bolagets gemensamma vision: Västsveriges besöksnäring är ett föredöme i omställningen till ett hållbart samhälle. Fyra grundläggande principer finns angivna för en hållbar besöksnäring: så lite onödig miljöpåverkan som möjligt, bra för både boende och besökare, fler besökare när och där det inte är fullt, fler heltidsjobb och mer robusta verksamheter. För att följa upp verksamheten och säkerställa utvecklingen inom besöksnäringen har bolaget valt ut indikatorer som hänger samman med respektive princip för hållbar besöksnäring.

Ägardirektivet är på en övergripande nivå och går igenom vid ny mandatperiod. Bolaget har även fastställt ”årscykel 2021” som ger en översiktlig planering för hela bolagets verksamhet under ett år. Den ger även en bild av kronologin i de processer som pågår och syftar till att ge underlag för beslut om när vissa data måste samlas in.

Bolaget har tillgång till regionens digitala plattform NetPublicator för att publicera information såsom styrelsematerial med mera.

Iakttagelser

Styrelsen har under oktober månad år 2021 fastställt ”intern kontroll- och styrningsdokument”. Av dokumentet framgår bland annat ansvar och befogenhetsfördelning inom bolaget, rutiner för ekonomiska transaktioner, riskhantering, inköpsrutiner, informationssäkerhet, hantering av projekt och uppföljning.

Vad gäller riskhantering framgår av dokumentet att bolaget använder sig av Cosomodellen för att analysera bolagets risker. Ledningen identifierar risker och analyserar dess konsekvenser samt bedömer sannolikheten att de inträffar. Vidare framgår av dokumentet att uppföljning av riskbedömningarna sker regelbundet och dokumenteras. Uppdatering av risker ska ske minst en gång per år under ledning av verkställande direktör och dokumentet ska fastställas av styrelsen.

Av våra intervjuer har framgått att grundarbetet vid framtagandet av risker utförs av bolagsledningen. Därefter har de en genomgång med styrelsen som har möjlighet att ändra och lägga till perspektiv som de saknar.

I styrelsens riskanalys finns tio risker formulerade. Risken om ”bristande ekonomiska rutiner” har riskvärde åtta (konsekvensen är allvarlig och mindre sannolikt), övriga risker har riskvärde sex.

I planen för intern kontroll framgår de särskilda kontroller som ska göras under året. Av planen framgår att kontrollerna görs för att följa de risker som uppmärksammats i

riskanalysen och utgör ett underlag för riskhantering/riskminimering. Kontroller kan också göras utifrån en bedömning att extra kontroll är nödvändig för vissa typer av arbetsuppgifter eller processer.

Vår granskning har visat att samtliga elva kontroller har följts upp/kommer att följas upp i Plan och Styr under år 2021/2022 och rapporteras till vd och vice vd. I samband med styrelsemötet i oktober månad rapporteras eventuella avvikelser av genomförda kontroller. För år 2021 fanns det enligt bolaget inga avvikelser att rapportera vilket styrelsen även ska ha blivit informerade om.

Bedömning

Vår samlade bedömning är att styrelsen och verkställande direktören tar ansvar för att det finns en intern styrning och kontroll som leder till måluppfyllelse och regelefterlevnad.

Rekommendationer

Ingen rekommendation lämnas.

Sammanfattande bedömning och rekommendationer

Lekmannarevisorernas uppdrag är att granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Lekmannarevisorernas samlade bedömning är att bolaget sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Vår granskning har dock visat att styrelsen inte har fastställt bolagets delårsrapport i enlighet med bolagets arbetsordning och koncernkontorets rutin varför lekman-revisorerna har lämnat följande rekommendation:

Lekmannarevisorerna rekommenderar styrelsen att fortsättningsvis fastställa bolagets delårsrapport i enlighet med bolagets arbetsordning och koncernkontorets rutin.

Till årsstämman i Västtrafik AB

Org.nr: 556558-5873

Till regionfullmäktige för kännedom

Granskningsrapport för 2021

Vi, av regionfullmäktige i Västra Götalandsregionen utsedda lekmannarevisorer i Västtrafik AB, har granskat bolagets verksamhet under 2021. Granskningen har utförts av yrkesrevisorer.

Bolagets styrelse och verkställande direktör ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Vårt ansvar är att granska bolagets verksamhet och interna kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt regionfullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts i enlighet med aktiebolagslagen, kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet samt utifrån bolagsordningen och av bolagsstämman fastställda ägardirektiv.

Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som krävs för att ge rimlig grund för vår bedömning.

Vi bedömer sammantaget att bolagets verksamhet i allt väsentligt har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att den interna kontrollen har varit tillräcklig. Vi finner därför inte anledning till anmärkning mot styrelsens ledamöter eller verkställande direktör.

Mer information om granskningen finns i bilagd granskningsredogörelse.

Västra Götalandsregionen

23 februari 2022

23 februari 2022

Ulf Sjösten
Lekmannarevisor utsedd
av regionfullmäktige

Wimar Sundeen
Lekmannarevisor utsedd
av regionfullmäktige

Bilaga:
Granskningsredogörelse 2021 – Västtrafik AB

Västra Götalandsregionen

Revisionsenheten

Diarienummer: REV 2021-00124

Datum: 2022-02-23

Granskningsredogörelse 2021

Västtrafik AB

Innehåll

Sammanfattning	3
Årets granskning	4
Styrelsens ansvar.....	4
Resultatet av granskningen	5
Ekonomi	5
Verksamhet	7
Intern styrning och kontroll.....	14
Uppföljning av tidigare års rekommendationer	16
Sammanfattande bedömning och rekommendationer	17
Bilaga 1. Upprättade granskningsrapporter	18

Sammanfattning

Lekmannarevisorerna har i uppdrag att granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Lekmannarevisorernas bedömning är att styrelsen och verkställande direktör uppnått det ekonomiska målet att ha en ekonomi i balans.

Vår granskning av bolagets delårsrapport och årsredovisning har visat att det för några av regionfullmäktiges mål saknas ett tydligt utfall/resultat för måluppfyllelse för respektive mål i årsredovisningen, i enlighet med koncernkontorets anvisning. Lekmannarevisorerna bedömer att bolaget behöver utveckla sin bedömning av måluppfyllelsen för regionfullmäktiges prioriterade mål för verksamheten i enlighet med koncernkontorets anvisning.

Lekmannarevisorerna bedömer att bolaget i huvudsak har genomfört givna uppdrag samt följt de beslut, riktlinjer och föreskrifter som gäller för verksamheten. Vidare bedömer lekmannarevisorerna att styrelsen har arbetat på ett ändamålsenligt sätt med de frågor som uppkommit till följd av pandemin under 2021.

Vad gäller intern styrning och kontroll bedömer lekmannarevisorernas att styrelsen i allt väsentligt har en tillräcklig intern kontroll. Vi anser dock att styrelsen behöver se över hanteringen avseende beslut om och uppföljning av intern kontrollplanen.

Vår granskning har dock visat på några förbättringsområden i den fördjupade granskningen av rekrytering av chefer och medarbetare varför lekmannarevisorerna har rekommenderat styrelsen att:

- säkerställa en enhetlig och transparent bedömning av kandidater vid rekryteringar
- systematisera kontroller vid rekryteringsprocessen.

Årets granskning

Lekmannarevisorerna har i uppdrag att granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om bolagets interna kontroll är tillräcklig. Uppdraget utgår från aktiebolagslagens kapitel 10 och kommunallagens kapitel 12 och utförs enligt god revisionsred för kommunal verksamhet¹.

Lekmannarevisorerna avger sitt uttalande i en granskningsrapport till bolagets styrelse och ägare. Denna granskningsredogörelse är en bilaga till granskningsrapporten.

Lekmannarevisorer för bolaget är Ulf Sjösten och Wimar Sundeen, utsedda av bolagets ägare/delägare, Västra Götalandsregionen. Charlotte Nätstrand och Vilma Lisboa Skarp, yrkesrevisorer vid revisionsenheten i Västra Götalandsregionen, har utgjort sakkunnigt biträde till lekmannarevisorerna.

Bolaget har beretts tillfälle att faktagranska granskningsredogörelsen innan dess fastställande.

Styrelsens ansvar

Styrelse och verkställande direktör ansvarar för att bolagets verksamhet bedrivs i enlighet med lagar och föreskrifter, det kommunala ändamålet samt bolagsordning och ägardirektiv. De ska också se till att styrningen, uppföljningen och kontrollerna efterlevs i verksamheten. Det i sin tur ska leda till att bolaget lever upp till regionfullmäktiges mål, beslut och riktlinjer inom ramen för tillgängliga resurser.

¹ God revisionsred i kommunal verksamhet 2018, Sveriges Kommuner och Regioner.

Resultatet av granskningen

Ekonomi

Måluppfyllelse

I detta avsnitt görs en bedömning av om styrelsen uppnått fullmäktiges ekonomiska mål för verksamheten.

Iakttagelser

Enligt delårsrapporten för augusti redovisar Västtrafik ett resultat på -4 027 miljoner kronor (före driftsbidrag) vilket ger en negativ avvikelse mot budget med cirka 54 miljoner kronor. Biljettintäkterna för perioden avviker mot budget med -254 miljoner kronor och anges vara en effekt av pandemin. Kostnaderna för perioden avviker positivt med +174 miljoner kronor mot budget men helårsprognosen visar på en negativ avvikelse med -331 miljoner kronor. Av delårsrapporten framgår att skillnaden består av det odefinierade besparingskravet om -370 miljoner kronor som har redovisats som en engångseffekt per december 2021.

Av årsredovisningen för år 2021 framgår att Västtrafik redovisar ett resultat före driftsbidrag på -5 419 miljoner kronor vilket är i linje med budget på -5 424 miljoner kronor. För att täcka minskade biljettintäkter har kollektivtrafiken i Västra Götalandsregionen slutligen fått 440 miljoner kronor i stadsbidrag varav Västtrafik fick 352 miljoner kronor. Stadsbidraget tillsammans med en återhållsam budget och en något starkare intäktsutveckling i slutet året förklarar ett resultat i linje med budget.

Totalt sett avviker biljettintäkterna med -193 miljoner kronor mot budget. Första halvåret 2021 påverkades av de skärpta restriktionerna men årets sista kvartal visade på en tydlig och snabbare återgång än väntat. Jämfört med föregående år har intäkterna ökat med två procent men jämfört med 2019 har de minskat med 29 procent. Enkelbiljettsförsäljningen har i allt väsentligt hämtat sig till 2019 års nivå.

Västtrafiks kostnaderna avviker med -224 miljoner kronor mot vilket är en förbättring då budgeten avseende trafik kostnader innehöll ett öppet besparingskrav på -370 miljoner kronor. Västtrafik har att följa och arbeta med den totala kostnaden för spårvagnstrafiken, vilket sedan blir en del av Västtrafiks totala kostnad ihop med all övriga trafik. Utfallet för spårvagnstrafiken totalt sett uppgick till 1,4 miljarder kronor och den slutliga avvikelsen uppgick till -19 mnkr (-1,3%). Avvikelsen bedöms acceptabel och inkluderar bland annat kostnader för omedelbar utskrotning av M28, ökade elpriser samt ett år med mycket osäkerheter utifrån pandemin.

Vid utgången av år 2021 har Västtrafik oförändrade obeskattade reserver om 592 miljoner kronor och det egna kapitalet är fortsatt intakt.

Göteborgs Spårvägar AB

Mot bakgrund av att Göteborgs Spårvägar AB (GSAB) ägs till 15 procent av Västtrafik AB så har vi tagit del av lekmannarevisorernas granskning av GSAB för år 2021. I den har det framkommit att bolagets ekonomiska rapportering under året har visat på underskott. I granskningen nämns att det i bolagets budgethandling för år 2022 saknas redovisning av hur styrelsen avser att uppnå ekonomisk balans i sin verksamhet.

Av Västtrafiks detaljbudget för 2022 framgår att spårvagnstrafiken under 2022 förväntas få ökade kostnader på 141 miljoner kronor och att det beror främst på ökade trafik kostnader från GSAB. Kostnaderna avser dels driften av trafiken, dels kostnaderna för bana men även satsningar som nya spårvagnar och ny depå.

Av budgethandlingen för år 2022 beskriver GSAB att budgeten är i balans. Samtidigt framgår det av den ekonomiska rapporteringen att bolaget har ett negativt kassaflöde. Lekmannarevisorernas uppfattning är att det finns risk för att bolaget tar upp lån som kommer att finansiera ett negativt kassaflöde.

Lekmannarevisorerna för GSAB har också bedömt att den ekonomiska rapporteringen ger en ofullständig och därmed osäker bild av bolagets ekonomi, vilket i sin tur riskerar att leda till bristande ekonomistyrning. Vidare har de även bedömt att den ekonomiska uppföljningen och budgethandlingen inte är fullt ändamålsenliga.

Enligt uppgift från tjänstepersoner från Västtrafik AB har det framkommit att de båda bolagen har en budgetprocess där de är överens om budgeten för nästkommande period. Utöver detta finns en långtidsbudgetprocess där kostnadsutvecklingen för de tre nästkommande åren ingår. Tjänstepersonerna inom Västtrafik AB säger sig vara väl medvetna om hur det ekonomiska läget ser ut för GSAB. Västtrafiks långtidsprognos som upprättas varje år redovisas även för bolagets styrelse och som sedan redovisas för kollektivtrafiknämnden. Kostnadsutvecklingen uppges dock vara relativt stor fram till år 2025 vilket även framgår i långtidsprognosen.

Bedömning – Ekonomi

Lekmannarevisorernas bedömning är att bolaget har en ekonomi i balans och att styrelsen har uppnått regionfullmäktiges ekonomiska mål för verksamheten.

Rekommendationer

Ingen rekommendation lämnas.

Verksamhet

I detta avsnitt görs en bedömning av om styrelsen uppnått fullmäktiges mål för verksamheten. Bedömningen omfattar även om styrelsen samt verkställande direktör genomfört givna uppdrag samt följt de beslut, riktlinjer och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Måluppfyllelse

Styrelsen har i detaljbudget år 2021 valt att arbeta med följande av regionfullmäktiges mål:

- Ökade infrastruktursatsningar för bättre transportnät för gods- och persontrafik
- Det hållbara resandet ska öka och bidra till möjligheterna att bo, verka och vistas i hela regionen
Fokusområde: Arbetsmarknaderna i Västra Götaland ska knytas samman med nya tre-zoner systemet i kollektivtrafik
- Hela regionen ska växa. Jobb, kommunikationer samt delaktighet och attraktivitet i både stad och land ska öka
- Klimatutsläppen från fossil energi i Västra Götaland ska minska
Fokusområde: Öka takten i "Klimat 2030 Västra Götaland ställer om"
- Skapa attraktiva arbetsplatser och förbättra möjligheterna till karriär- och kompetensutveckling
Fokusområde: Låta lönesättningen präglas av större flexibilitet, där hänsyn tas till marknadssituationen och kompetensbehov samtidigt som budget ska hållas

Vår granskning av bolagets måluppfyllelse har sin utgångspunkt i följande:

- Bolagets måluppfyllelse enligt fullmäktiges mål och uppdrag i övrigt riktade till bolaget.
- Bolagets måluppfyllelse enligt krav i uppdrag från beställare till bolaget.

Iakttagelser

I bolagets ägardirektiv framgår att styrelsen årligen i förvaltningsberättelsen, utöver vad aktiebolagslagen stadgar, ska redovisa hur verksamheten har bedrivits och utvecklats i relation till de mål som angivits i bolagsordning, regionfullmäktiges budget samt av uppdragsgivaren.

I koncernkontorets anvisning "Rubrikstruktur och anvisningar delårsrapport augusti och årsredovisning 2021" framgår hur bedömning av måluppfyllelse för regionfullmäktiges mål ska genomföras. Om uppföljningen visar på avvikelser mot mål ska åtgärder för

ökad måluppfyllelse redovisas. Vid bedömning ska följande punkter kommenteras:

- utfall, hänvisa till indikatorer
- analys, ska förklara den bedömning av måluppfyllnad som görs
- konsekvenser av målbedömningen samt hur arbetet med målet går vidare.

Vidare framgår av anvisningen det ska göras en koppling av aktiviteter i årsredovisningen under respektive mål och fokusområde. Status på aktiviteter ska anges (*pågående, avslutad, planerad eller pausad*).

Vår granskning har visat att det i bolagets delårsrapport och årsredovisning framgår en relativ fyllig information av respektive fullmäktige mål med tillhörande fokusområden. Granskningen har dock visat att det för några av regionfullmäktiges mål saknas ett tydligt utfall/resultat för måluppfyllelse för respektive mål i årsredovisningen, i enlighet med koncernkontorets anvisning.

Bedömning – Måluppfyllelse

Lekmannarevisorerna bedömer att bolaget behöver utveckla sin bedömning av måluppfyllelsen för regionfullmäktiges prioriterade mål för verksamheten i enlighet med koncernkontorets anvisning.

Verksamhetsstyrning

Vår granskning av bolagets verksamhetsstyrning har sin utgångspunkt i följande:

- att bolagets verksamhet svarar mot krav i författning, bolagsordning, och ägardirektiv
- att verksamhetsstyrningen omfattar de mål fullmäktige ställt till bolaget och att bolaget vid behov omformulerat mål så att de utgår från bolagets specifika uppdrag och ansvar
- att målen brutits ned så att de blir ändamålsenliga i styrningen av verksamheten
- att styrelsen och bolagsledningen faktiskt följt upp måluppfyllelse löpande under verksamhetsåret och vid behov agerat på bristande måluppfyllelse.

lakttagelser

Fördjupad granskning rekrytering av chefer och medarbetare ²

Under år 2021 gjorde lekmannarevisorerna en fördjupad granskning av rekrytering av chefer och medarbetare inom Västtrafik AB. Granskningens syfte har varit att bedöma om Västtrafik AB:s styrelse har säkerställt en tillräcklig intern styrning och kontroll vid rekrytering av chefer och medarbetare. Rapporten i sin helhet finns som en bilaga till granskningsredogörelsen. Nedan presenteras de övergripande slutsatserna av den granskningen.

Utifrån granskningen är lekmannarevisorernas sammanfattande bedömning att styrelsen har i huvudsak säkerställt en tillräcklig intern styrning och kontroll vid rekrytering av chefer och medarbetare.

Bolaget har dokumenterade rutiner för rekryteringsprocessen. Ansvar och befogenheter finns i huvudsak utformade för rekrytering av chefer och medarbetare och det finns således goda förutsättningar för att ge stöd till chefer vid rekryteringar. Vidare har vi även noterat att bolagets rekryteringsprocess till stora delar stämmer överens med regionens riktlinjer för rekrytering.

Granskningen har visat att jävsfrågan diskuteras vid rekryteringar men att den inte har dokumenterats. Vidare har vi noterat att det finns moment i rekryteringsprocessen som har genomförts men som inte på ett tydligt sätt går att följa i Varbi (regionens rekryteringsverktyg). Det gäller exempelvis säkerställande av rekryteringsordningen, referenstagning och kontroller.

Vad gäller dokumentation av tillsättningsbeslut anser vi att bolagets poängsättning av kandidater vid rekryteringar inte har visat på hur kandidater har bedömts i förhållande till varandra i de olika momenten i rekryteringsprocessen. Inte heller att tillsättningsbesluten har visat på något motiv till vald kandidat. Vi anser att bolaget behöver utveckla bedömningen av kandidater för att öka möjligheterna att i efterhand kunna visa på vilka grunder en person har anställts.

Vi har dock i vår granskning noterat att delar av uppföljningen inte har utförts, fullt ut, på ett systematiskt sätt. Vi har även noterat att uppföljningen har skett oberoende av varandra varför det inte finns någon samlad bild av bolagets följsamhet mot rekryteringsprocessen och egna rutiner. Vissa kontroller i rekryteringsprocessen har utförts men vi anser att det saknas en systematik kring utförandet samt en tydlig struktur kring vilka kontroller som ska genomföras.

² Fördjupad granskning rekrytering av chefer och medarbetare, REV 2022-00004

För att ytterligare stärka den interna styrningen och kontrollen vid rekrytering av chefer och medarbetare rekommenderar vi styrelsen att:

- säkerställa en enhetlig och transparent bedömning av kandidater vid rekryteringar
- systematisera kontroller vid rekryteringsprocessen.

Fördjupad granskning av investeringar i regional infrastruktur³

Revisionsbyrån KPMG har av Västra Götalandsregionens förtroendevalda revisorer fått i uppdrag att granska regionens styrning av investeringar i infrastruktur och fastigheter för kollektivtrafik. Syftet med granskningen har varit att:

1. belysa Västra Götalandsregionens ärendeberedning och beslutsprocess vad gäller investeringar i regional transportinfrastruktur för kollektivtrafik
2. bedöma om berörda nämnders styrning och samordning av investeringsbesluten är ändamålsenlig för att uppnå en hållbar regional utveckling med god ekonomisk hushållning och god samhällsekonomisk effektivitet.

Ansvariga nämnder i granskningen är regionstyrelsen, regionutvecklingsnämnden, kollektivtrafiknämnden, fastighetsnämnden, miljönämnden och Västtrafik AB.

Granskningen visar på behov av förtydligad och stärkt styrning och ställer ett antal rekommendationer till berörda nämnder. Resultatet av granskningen redovisas i revisionsrapport med diarienummer REV 2021–00097.

Bedömningen är att behov finns av förtydligad och stärkt styrning av Västra Götalandsregionens investeringar, samt Västra Götalandsregionens medfinansiering till andra aktörers investeringar i infrastruktur för kollektivtrafik. Styrelsen uppmanas att beakta granskningens bedömningar och rekommendationer och vidta åtgärder för att omhänderta dessa i syfte att stärka sin verksamhetsstyrning.

KPMG:s granskningsrapport kommer att kompletteras med ett dialogmöte mellan, revisionsenheten, lekmannarevisorerna och Västtrafiks presidium under våren 2022 där granskningsresultatet förtydligas.

³ Fördjupad granskning av investeringar i regional infrastruktur, REV 2021-00097

Fördjupad granskning av stödåtgärder till externa parter⁴

Under år 2021 gjorde revisionsenheten en fördjupad granskning av stödåtgärder till externa parter. Syftet med granskningen har varit att bedöma om nämnder och styrelser har utformat en tillräcklig intern styrning och kontroll vid lämnande av stödåtgärder eller förändrande villkor avseende covid-19 till externa parter. Granskningen har avsett kulturnämnden, servicenämnden, fastighetsnämnden och Västtrafik AB. Rapporten i sin helhet finns som en bilaga till granskningsredogörelsen. Nedan presenteras de övergripande slutsatserna av den granskningen.

Bedömning är att granskade nämnder och styrelser har utformat en god styr- och kontrollmiljö för stödåtgärder avseende covid-19 till externa parter.

I regionstyrelsens beslut ”Konsekvenser av covid-19 för Västra Götalandsregionens externa övervägande om beslutsfattande och ställningstagande” uppmanade regionstyrelsen samtliga granskade nämnder att överväga åtgärder som syftade till att minska skadorna av pandemin och bidra till ett normalläge så snabbt som möjligt.

Granskning har visat att samtliga berörda nämnder har skyndsamt övervägt och beslutat om de åtgärder i enlighet med regionstyrelsens uppmaning i beslutet.

Vi har även sett att beslutsunderlagen i huvudsak är tillräckliga. Genomgående finns information om vad som ligger till grund för beslutet. Vi har dock noterat några avvikelser där det inte alltid framgår i beslutsunderlagen hur uppföljning av beslutet ska ske. Gedigna beslutsunderlag är en viktig del av handläggningen varför det är viktigt att beakta alla delar i utformning av ett beslutsunderlag.

Vår bedömning är att nämnders och styrelsers stödåtgärder har i huvudsak utgått från ändamålsenliga riskanalyser och kontroller.

Regionstyrelsen beslutade den 12 maj år 2020 § 139 att uppmana nämnder, styrelser och bolagsstyrelser att med anledning av coronapandemin besluta om genomlysning och eventuell revidering av riskanalys och plan för intern kontroll för år 2020.

Vår granskning har visat att samtliga nämnder/styrelser har, i enlighet med regionstyrelsens uppmaning, gjort en genomlysning av sin riskanalys och även för några fall gjort en revidering av riskanalys och plan för intern kontroll för år 2020.

Vi har noterat att Västtrafik AB har formulerat risker i sin riskanalys som berör styrelsens påverkan av coronapandemin.

Vår bedömning är att nämnder och styrelser har följt upp och utvärderat de stödåtgärder som har vidtagits. Dessutom har samtliga nämnder och styrelser i varierande grad utfört

⁴ Fördjupad granskning av stödåtgärder till externa parter, REV 2021-00095

uppföljningar av de stödåtgärder som har vidtagits till externa parter. Uppföljningarna har också rapporterats till sina respektive nämnd/styrelse.

Revisionsenhetens sammanfattande bedömning är att nämnder och styrelser har utformat en tillräcklig intern styrning och kontroll vid lämnande av stödåtgärder eller förändrade villkor avseende covid-19 till externa parter.

Fördjupad granskning ägarstyrning⁵

Under år 2021 gjorde revisionsenheten en fördjupad granskning av ägarstyrning. Syftet med granskningen har varit att säkerställa att ägarstyrningen av bolagen är ändamålsenlig. Granskningen har avsett kontakt med ett flertal bolag (däribland Västtrafik AB) men avser endast styrningen från regionstyrelsen. Rapporten i sin helhet finns som en bilaga till granskningsredogörelsen. Nedan presenteras de övergripande slutsatserna av den granskningen.

Revisionsenheten bedömer att styrningen i ägardirektiven bedöms vara tillräcklig och fördelningen av roller och ansvar inom beställar-utförarmodellen är kända. Däremot finns det en otydlighet avseende tillämpning av policyer och riktlinjer där det är svårt att utläsa om, och i så fall i vilken grad bolagen ska följa styrdokumentet. Det finns en etablerad struktur för hantering av regionfullmäktiges prioriterade mål och rapportering av resultaten.

Det finns flera informationsvägar för regionstyrelsens uppsikt över bolagen men det saknas sammanhållna rutiner som tydliggör hur detta svarar mot uppsiktsplikten. Avseende ärenden av principiell beskaffenhet finns viss vägledning men att det inte är tillräcklig för att säkerställa att fullmäktige får ta ställning till alla sådana beslut i bolagen.

Det inte har gjorts någon särskild analys eller utvärdering av associationsformen för den verksamhet som bedrivs i bolagsform. Det går därför inte att bedöma huruvida bolagsformen är mest fördelaktig för verksamheterna. Vidare har regionstyrelsen inte tagit ställning till om bolagens verksamhet bedrivits enligt det kommunala ändamålet och befogenheterna på det sätt som framgår av kommunallagen.

I samband med pandemin bedöms regionstyrelsen ha vidtagit tillräckliga åtgärder för att bolagens styrelser ska kunna fatta nödvändiga beslut utifrån ägardirektiv och budget.

Utifrån granskningen lämnades fyra rekommendationer till regionstyrelsen.

⁵ Fördjupad granskning ägarstyrning REV 2021–00092

Styrning under covid-19

Västtrafik AB har varit starkt påverkad av pandemin och konsekvenserna för bolaget har bland annat varit förändrat och minskat resande som en effekt av covid-19 och därmed minskade resandeincitamentet. Samtidigt förstärker Västtrafik AB trafiken i syfte att förhindra trängsel vilket ökar kostnaderna. Bolaget har även vidtagit ett antal åtgärder i samband med pandemin såsom behov av mer personal kring trafiken för att informera och hjälpa kunderna tillrätta.

I ekonomisk rapport per augusti månad framgår att resandet har minskat med minus 18 procent jämfört år 2020 och med minus 40 procent jämfört år 2019. Bolagets intäkter har påverkats i liknande omfattning. Inför kommande lättnader av restriktionerna är arbetet med fokusområdet att återfå kunderna den främsta prioriteten. Pandemin har påverkat samtliga trafikslag och geografiska områden i regionen.

Vi har noterat att styrelsen har kontinuerligt under året, i form av bland annat ”snabbrapport” med mera, fått en samlad lägesbild över utvecklingen av pandemiläget.

Handlingar och protokoll på bolagets hemsida

I bolagets ägardirektiv framgår att bolaget ska tillse att samtliga dagordningar, protokoll och handlingar till styrelsen sammanträden ska finnas tillgängliga på bolagets hemsida. Detta gäller dock endast om det kan ske utan hinder av författningsreglerad sekretess eller gällande personuppgiftslagstiftning.

Granskningen har visat att bolagets dagordningar, protokoll och handlingar för år 2021 i huvudsak finns tillgängliga på bolagets hemsida.

Bedömning – Verksamhetsstyrning

Lekmannarevisorerna bedömer att bolaget i huvudsak har genomfört givna uppdrag samt följt de beslut, riktlinjer och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Två rekommendationer har lämnats i anslutning till vår granskning av rekrytering av chefer och medarbetare.

Lekmannarevisorerna bedömer även att styrelsen har arbetat på ett ändamålsenligt sätt med de frågor som uppkommit till följd av pandemin under 2021.

Rekommendationer

Med anledning av de förbättringsområden vi har uppmärksammat i den fördjupade granskningen av rekrytering av chefer och medarbetare rekommenderas styrelsen att:

- säkerställa en enhetlig och transparent bedömning av kandidater vid rekryteringar
- systematisera kontroller vid rekryteringsprocessen.

Intern styrning och kontroll

I detta avsnitt görs en bedömning av hur styrelsen tar ansvar för att det finns en intern styrning och kontroll som leder till måluppfyllelse och regelefterlevnad.

Styrmiljö, styrdokument och formalia

Västtrafik AB:s verksamhet bedrivs med utgångspunkt i bolagsordning, ägardirektiv och uppdrag från kollektivtrafiknämnden. Bolaget har även att följa de policys som regionfullmäktige har beslutat.

Styrelsen fastställer årligen sina mål för det kommande året i detaljbudgeten. Västtrafiks affärsplan för år 2019 – 2022 beskriver bolagets riktning, vad de ska fokusera på de närmaste åren, och hur bolaget behöver arbeta för att nå sina styrande mål och sin vision, att hållbart resande är norm.

Den långsiktiga strategiska inriktningen för kollektivtrafikens utveckling pekas ut i regionens trafikförsörjningsprogram som har beslutats av regionfullmäktige. I affärsplanen anges de fokusområden som ska bidra till att bolaget uppnår en förflyttning mot målen i trafikförsörjningsprogrammet.

Styrelsen fastställer årligen, vid konstituerande styrelsemöte i april, arbetsordning och vd-instruktion. Dessa reglerar arbetsfördelningen i styrelsen respektive arbetsfördelningen mellan styrelse och vd.

Bolaget har spelregler (rutiner) som beslutas av bolagets ledningsgrupp. Ansvarig chef ska se till att spelreglerna utformas i linje med regionfullmäktiges policys. Spelreglerna följs årligen upp inom ramen för bolagets interna kontrollarbete med syftet att säkerställa efterlevnad.

lakttagelser

Styrelsen har i oktober år 2020 beslutat att godkänna detaljbudget för år 2021.⁶ Beslut om att godkänna intern kontrollplan för år 2021 fattades av styrelsen i december år 2020.⁷

Internkontrollplanen utgår från den riskanalys som styrelsen behandlade vid styrelsemötet i september år 2020. Av internkontrollplanen framgår vilka kontroller som ska genomföras under året för att hantera identifierade risker från riskanalysen. De tre områdena som har kontrollerats är attraktiv kollektivtrafik, miljö och det finansiella området. En risk inom respektive område har lyfts in i planen. Utöver dessa kontroller finns även tre årligen

⁶ Protokoll nummer 8 VT styrelsemöte, 2020-10-23, 104§

⁷ Protokoll nummer 10 VT styrelsemöte, 2020-12-16, 128§

återkommande kontroller, exempelvis att uppföljning av bolagets spelregler ska sammanställas.

Vidare framgår av internkontrollplanen hur kontrollen ska genomföras och vem som är ansvarig för respektive kontroll. Därutöver framgår att en sammanställning av planen ska avrapporteras till styrelsen efter utgången av året i samband med att beslut tas om en ny plan för nästkommande år. Enligt uppgift från bolaget kommer uppföljning av intern kontrollplan för år 2021 att ske på styrelsemötet den 23 februari 2022. Vi har därmed inte haft möjlighet att granska uppföljningen för år 2021.

Enligt uppgift från bolaget rapporteras inte intern kontrollen in i regionens rapporteringsverktyg Plan & Styr.

Avseende år 2022 har styrelsen fattat beslut om detaljbudget samt riskanalys och intern kontrollplan den 21 oktober respektive 17 december 2021.

Bedömning – Intern styrning och kontroll

Lekmannarevisorernas bedömning är att styrelsen i allt väsentligt har en tillräcklig intern kontroll.

Däremot bedömer vi att styrelsens beslut om intern kontrollplan för år 2021 inte fattas i anslutning till beslut om detaljbudget 2021 i enlighet med regionfullmäktiges policy för styrning. Detta gäller även inför år 2022.

Vad gäller uppföljning av intern kontrollplanen har vi konstaterat att denna sker i februari och inte vid beslut om ny plan som fattas i december.

Vi anser att styrelsen behöver se över hanteringen avseende beslut om och uppföljning av intern kontrollplanen.

Rekommendationer

Ingen rekommendation lämnas.

Uppföljning av tidigare års rekommendationer

År 2020 granskades konsultförmedlingen inom Västtrafik. Granskningen resulterade i att fem rekommendationer lämnades till bolagets styrelse:

- Styrelsen för Västtrafik bör tillse att rutinerna avseende styrning, uppföljning och kontroll utformas på ett sätt som minimerar manuell hantering och möjliggör en samlad bild av all konsulthantering i bolaget, inte bara för de konsulter som omfattas av konsultförmedlingstjänsten WFQ.
- Styrelsen för Västtrafik bör säkerställa och följa upp att avropsprocessen är utformad på ett sådant sätt att inga nya krav/villkor uttrycks i de förfrågningar/avrop som görs från WFQ-avtalet.
- Styrelsen för Västtrafik bör under WFQ-avtalets löptid följa upp att ändamålsenliga åtgärder vidtas för att motverka den risk för korruption och osund konkurrens som Konkurrensverket och Upphandlingsmyndigheten beskriver i sin rapport Mellanhänder i offentlig upphandling.
- Styrelsen för Västtrafik bör ta ställning till huruvida frågan om konsultväxling är av sådan strategisk betydelse att ett styrelsebeslut bör fattas i syfte att ta ett tydligare helhetsgrepp på frågan.
- Styrelsen för Västtrafik ska säkerställa att bolagets styrdokument hänvisar till aktuell lagstiftning.

Iakttagelser

Bolaget har genomfört åtgärder i den omfattning som har varit möjliga beaktat den rådande pandemin men att det i delar fortsättningsvis pågår ett arbete med att omhänderta rekommendationerna.

Bedömning

Vår bedömning är att resultatet av detta arbete och effekterna av de åtgärder som genomförs kan granskas tidigast år 2022.

Sammanfattande bedömning och rekommendationer

Lekmannarevisorernas uppdrag är att granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Lekmannarevisorernas samlade bedömning är att bolaget sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att bolagets interna kontroll är tillräcklig.

För verksamhetsåret 2021 rekommenderas styrelsen att:

- säkerställa en enhetlig och transparent bedömning av kandidater vid rekryteringar
- systematisera kontroller vid rekryteringsprocessen.

Därutöver kvarstår följande rekommendationer från år 2020:

- Styrelsen för Västtrafik bör tillse att rutinerna avseende styrning, uppföljning och kontroll utformas på ett sätt som minimerar manuell hantering och möjliggör en samlad bild av all konsulthantering i bolaget, inte bara för de konsulter som omfattas av konsultförmedlingstjänsten WFQ.
- Styrelsen för Västtrafik bör säkerställa och följa upp att avropsprocessen är utformad på ett sådant sätt att inga nya krav/villkor uttrycks i de förfrågningar/avrop som görs från WFQ-avtalet.
- Styrelsen för Västtrafik bör under WFQ-avtalets löptid följa upp att ändamålsenliga åtgärder vidtas för att motverka den risk för korruption och osund konkurrens som Konkurrensverket och Upphandlingsmyndigheten beskriver i sin rapport Mellanhänder i offentlig upphandling.
- Styrelsen för Västtrafik bör ta ställning till huruvida frågan om konsultväxling är av sådan strategisk betydelse att ett styrelsebeslut bör fattas i syfte att ta ett tydligare helhetsgrepp på frågan.
- Styrelsen för Västtrafik ska säkerställa att bolagets styrdokument hänvisar till aktuell lagstiftning.

Bilaga 1. Upprättade granskningsrapporter

REV 2021–00095	Fördjupad granskning av stödåtgärder till externa parter
REV 2021–00097	Fördjupad granskning av investeringar i regional infrastruktur för kollektivtrafik
REV 2021–00092	Fördjupad granskning av ägarstyrning
REV 2022–00004	Fördjupad granskning av rekrytering av chefer och medarbetare inom Västtrafik AB

www.vgregion.se